

ESMASPÄEV, 2. VEEBRUAR 2009

ISTUNGI JUHATAJA: Hans-Gert PÖTTERING

president

(Istung algas kell 17.05.)

1. Istungjärgu jätkamine

Juhataja. – Kuulutan neljapäeval, 15. jaanuaril 2009 katkestatud istungjärgu taasalanuks.

2. Eelmise istungi protokollki kinnitamine (vt protokoll)

3. Parlamendi koosseis (vt protokoll)

4. Volituste kontrollimine (vt protokoll)

5. Parlamendi komisjonide ja delegatsioonide koosseis (vt protokoll)

6. Kodukorra tõlgendamine (vt protokoll)

7. Esitatud dokumendid (vt protokoll)

8. Nõukogu edastatud kokkulepete tekstid (vt protokoll)

9. Kehtetud kirjalikud deklaratsioonid (vt protokoll)

10. Suuliselt vastatavad küsimused ja kirjalikud deklaratsioonid (esitamine) (vt protokoll)

11. Petitsioonid (vt protokoll)

12. Tööplaan

Juhataja. – Välja on jagatud käesoleva osaistungjärgu päevakorra lõplik projekt, mis koostati neljapäeval, 29. jaanuaril 2009 toimunud esimeeste konverentsi koosolekul vastavalt kodukorra artiklitele 130 ja 131. Käesoleva projekti kohta esitati järgmised muudatusettepanekud:

Esmaspäev – Martine Roure võttis tagasi taotluse esineda lühiettekandega oma raporti (A6-0024/2009) varjupaigataotlejate ja pagulaste vastuvõtu miinimumnõuete kohta liikmesriikides. Nimetatud raport pannakse hääletusele neljapäeval.

Neljapäev – Fraktsioon Liit Rahvusriikide Euroopa eest esitas taotluse asendada päevakorrapunkt olukorra kohta Filipiinidel päevakorrapunktiga „Brasiilia keeldumine anda välja Cesare Battisti“.

Roberta Angelilli, fraktsiooni UEN nimel. – (IT) Härra juhataja, olles konsulteerinud paljude kolleegidest parlamendisaadikutega, sooviksin paluda teilt päevakorra muutmist, nagu just mainisite. Täpsemalt, sooviksin küsida, kas Battisti küsimust oleks võimalik pakilise teemana päevakorda lisada.

Brasiilia valitsus otsustas tõepoolest paar päeva tagasi keelduda nelja mõrva sooritamise eest eluks ajaks vangi mõistetud terrorist Cesare Battisti väljaandmisest ning andis sellele mõrtsukale poliitilise põgeniku staatuse. Lisaks institutsioonide ja Itaalia kohtusüsteemi teotamisele rüütab kõnealune otsus ohvrite mälestust ja solvab nende perekondi ning haavab üldsuse autunnet.

Just see oli selle taotluse ajendiks, mis minu arvates muu hulgas tuleks kuuldavaks teha; samuti see, et selle taotluse tegid algselt Itaalia kõrgeimad ametiisikud, alates Itaalia Vabariigi presidendist härra Napolitanost. See oli seega käesoleva taotluse põhjuseks.

(Parlament kiitis taotluse heaks.)

(Tööplaani võeti vastu muudetud kujul.)

13. Üheminutilised sõnavõttud poliitiliselt olulistel teemadel

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on üheminutilised sõnavõttud poliitiliselt olulistel teemadel.

Csaba Sógor (PPE-DE). – (HU) Euroopa Parlamendi regionaalkeelte ja vähemuskeelte fraktsioonidevahelises töörühmas koostasime raporti, et kaitsta traditsioonilisi rahvusvähemusi. Miks see oluline on? Paljudes uutes liikmesriikides, nende hulgas näiteks ka Rumeenias, puuduvad vähemusi puudutavad õigusaktid. Eelmisest aastast on teada juhus, kus vormirietuses politseinikud peksid Slovakkias tsiviilisikuid. Alates sellest ajast, kui uus valitsus Rumeenias ametisse asus, oleme tähele pannud, et kõrvaldatakse vähemusrahvaste sümbboleid, mitme keele rääkimist peetakse probleemiks ja sajad lapsed on jäetud kogemata koolinimekirjadesse kandmata. Seetõttu on meie arvates oluline, et Euroopa Parlament koostaks raporti, resolutsiooni, millega tagataks vähemuste ja traditsiooniliste rahvusvähemuste kaitse. Aitäh, härra president!

Iliana Malinova Iotova (PSE). – (BG) Daamid ja härrad, Venemaa ja Ukraina vaheline konflikt ning maagaasitarnete katkemine jaanuaris tekitasid mõnele Euroopa riigile, eriti aga Bulgaariale, suurt kahju.

Otsene kahju Bulgaaria majandusele vaid paari päeva eest oli enam kui 230 miljonit eurot – sama suurt summat on vaja Nabucco projekti käivitamiseks. Selle tagajärjel on meie majandus ebakindlas olukorras ning see on sundinud meid otsima koostöövõimalusi, et avada uuesti Kozloduy tuumaelektrijaama blokid.

Selleteemaline dialoog peab olema mõistlik ja rahulik ning see peab tuginema korralikule analüüsile. Lahenduse leidmine on siiski keeruline – ärgem mõistkem neid ette hukka ega heitkem neid kohe kõrvale, nagu komisjon kahjuks märku andis.

Ma leian, et Bulgaaria ja mõnel teisel suuremat kahju kannatanud riigil peaks olema võimalus saada Euroopa arengukavast täiendavat rahastamist, ja mitte üksnes miinimumsummat 20 miljonist eurost, mis on juba gaasiprojektidele eraldatud. On arusaamatu, et kõige suuremat kahju kannatanud riik saab kõige väiksema summa ajal, mil energiaprojektidele eraldatakse peaaegu 3,5 miljonit eurot.

Me algatame peagi arutelu energiastrateegia üle. Ma kutsun kõiki liikmesriike üles näitama, et meil on energiasõltumatuse suhtes oma seisukoht, et valimiste eelõhtul suudame ületada poliitilised erimeelsused ja et suudame kaitsta seda solidaarsuse ja vastastikuse abistamise põhimõtet, mis on meid kokku liitnud.

Siiri Oviir (ALDE). – (ET) Lugupeetud härra president, head kolleegid. Kuu aega tagasi algas Tšehhi eesistumine, aga juba on see jõudnud oma kingitusega meile näkku ja hinge sülitada: Eesti on kaetud sirbi ja varasaga, Soome sauna põrandal on purjus mees, Saksamaa üle haakrist, Itaalias kubeme juures palli õõtsutavad jalgpallurid, peldik katmas Bulgaariat ja nõnda edasi ja nõnda edasi. Just nii kujutas Tšehhi riigi poolt Euroopa Liidule kingitud taiesel kunstnik Euroopa Liidu rahvaid ja riike.

Kunst võib ja vahel peabki raputama, aga kas teise riigi ja rahva mõnitamine on selleks sündsaim viis? Tšehhi valitsus räägib kunstniku eneseväljendamisvabadusest – õige, kuid siin on seda vabadust pruugitud küll vales kontekstis. Riik ei tohtivat sekkuda kunstniku loominguvabadusse – ka see on õige, kuid kingitust tehes on Tšehhi valitsus aktsepteerinud sõnumit, mida see kingitus endas kannab, ja tagajärgede eest vastutab nüüd tema kui kinkija, mitte enam kunstnik. On arusaamatu, kust on Tšehhi riigi juhtkond võtnud endale õiguse solvata teisi liikmesriike?

Eestist valitud saadikuna ootan ma eesistujalt vastust ja vabandust, et saaksin selle siis Eesti rahvale teada anda. Kahjuks ei ole eesistuja esindajaid siin, kuid ma arvan, et mu palve jõuab nendeni.

Ewa Tomaszewska (UEN). – (PL) Härra juhataja, iga päev sõidab läbi Augustówi linna 5000 veoautot. Iga päev lähevad lapsed kooli, kõndides kõnnitee puudumise tõttu sellesama tee serva mööda. Peaaegu iga päev saab üks neist veoauto rataste all surma. Õkoterroristid on lindude müra eest kaitsmise ettekäändel blokeerinud möödasõidutee ehitamise. Igal nädalal, mil tee-ehitus viibib, peab üks selle linna laps selle eest oma eluga

maksma. Oma lapsi ei saada veoautode rataste alla ei ökoterroristid ega Euroopa Kohtu kohtunikud. Augustówi linna laste eludele omistatakse aga väiksemat tähtsust kui lindude heaolule.

Ma pooldan keskkonnakaitset ja looduse kaitsmiseks võetavaid meetmeid. Kui aga asi puudutab inimesi, ei tohiks me neid nii südametult raisata. Ma suunan küsimuse Euroopa Komisjonile: kui paljud poola lapsed peavad tasuma oma eluga sellepärast, et möödasõidutee ehitamine on blokeeritud? Kas otsuse tegemisel pöörati üldse inimestele tähelepanu?

Hélène Flautre (Verts/ALE). – (FR) Härra juhataja, ma sooviksin juhtida Euroopa Parlamendi tähelepanu inimõiguste olukorra halvenemisele Tuneesias – juhul kui olukord saab veel halvemaks minna.

Alates 11. detsembrist on tuntud inimõiguste eest seisja ja ajalehe Kalima peatoimetaja Sihem Bensedrine langenud meediariinakute ja laimu alla, mis on täiesti talumatu ja õigusriigi põhimõttega vastuolus.

23. jaanuaril ei lubatud inimõigustega tegeleva asutuse Maghreb Coordination of Human Rights Organisations koordinaatoril härra Aminil Tuneesiasse siseneda.

28. jaanuaril piirati täielikult ümber raadiojaam Kalima, mille saateid on sellest ajast peale eetrisse antud satelliidi kaudu. Raadiojaama ajakirjanikud vangistati ning nendele, kes neile appi tulid, sai osaks jõhker kohtlemine tänaval. Raadiojaam on jätkuvalt politsei poolt sisse piiratud ning see kahjustab teabe- ja sõnavabadust.

Homme kuulatakse ära apellatsioonkaebus, mille on esitanud Gafsa töölised, kes võitlevad selles Tuneesia söekaevanduspiirkonnas korruptsiooni ja eksploateerimise vastu ning kelle puhul keelduti kohtulikust arutamisest, nagu me esimesel ärakuulamisel nägime.

Missioonide juhid Tunis on olukorra pärast mures – nad on seda arutanud ning võib-olla arutavad seda just praegu. Nende kohtumine pidi täna toimuma.

Ma palun teil, härra president, käivitada oluline poliitiline algatus, et teha lõpp nendele süstemaatilistele inimõiguste rikkumistele Tuneesias.

Juhataja. – Meie uus ja endine kolleeg Martin Kastler on nüüdseks ka kohale jõudnud. Ta rääkis mulle, et sattus liiklusummikusse. Hilinemise vältimiseks on kaks võimalust: varuda tulekuks rohkem aega või täiustada üleeuroopaliste võrkude tööd.

Kyriacos Triantaphyllides (GUE/NGL). – Härra juhataja, sõjavangide ja sõjaajal vangistatud tsiviilelanike mõrvamine on üks kõige tõsisemaid rahvusvahelise õiguse rikkumisi. Genfi III ja IV konventsioonis on selgelt öeldud, et selline tegevus ei ole kooskõlas rahvusvahelise õiguse normidega, ja nende konventsioonide kohaselt on selliste tegude toimepanijad rahvusvahelise kogukonna silmis vastutavad. Samasugust seisukohta on väljendatud ka Euroopa inimõiguste konventsiooni artiklis 2, millega tunnistatakse elu võtmine rängaks inimõiguste rikkumiseks.

Türgi näitleja Attila Olgaçi hiljutine ülestunnistus 10 Kreeka küproslasest vangi mõrvamise kohta Türgi sissetungi ajal Küprosele 1974. aasta suvel on taas kord avalikkusse ette toonud Türgi poolt toime pandud kuritööd ning selle tulemusel lasub Türgil vältimatu kohustus avada oma arhiivid kõikide teadmata kadunud isikute saatuse uurimiseks. Rahvusvaheline kogukond, kus Euroopa Liidul on oluline roll, peab avaldama Türgile igakülgset survet rahvusvahelise õiguse, Euroopa Inimõiguste Kohtu asjasepuutuvate otsuste ja kõikide asjakohaste ÜRO resolutsioonide järgimiseks.

Zita Pleštinšá (PPE-DE). – (SK) Tšehhi eesistumisaja moto „Piirideta Euroopa” ei tohiks olla pelgalt moto, vaid ka selge vastus praegu meie ees seisvatele väljakutsetele. Tšehhi eesistumisel tuleks tegelda küsimustega, mis valmistavad muret nendele Euroopa kodanikele, kelle jaoks muudavad olemasolevad piirid õiguste täitmise Euroopa Liidu territooriumil võimatuks.

Euroopa Liidus elab 50 miljonit erinevate terviseprobleemidega eurooplast, kes puutuvad igapäevaelus kokku mitmesuguste raskustega. Paljud neist on pöördunud minu poole palvega, mis puudutab isikutunnistuste vastastikust tunnustamist raske puudega isikute puhul. Puudega kodanikud ei saa isikutunnistusi kõikides ELi liikmesriikides kasutada. See raskendab neil näiteks parkida autot puudega inimestele mõeldud parkimiskohtadele. Olen need küsimused esitanud nõukogule ja komisjonile ja loodan, et meetmed isikutunnistuste kasutamise ühtlustamiseks võetakse vastu võimalikult kiiresti.

„Piirideta Euroopa” peab tähendama kõikide piiride kõrvaldamist, sealhulgas füüsilised, sotsiaalsed ja arhitektuurilised piirid, ning puuetega inimeste igasuguse diskrimineerimise ennetamist.

Rovana Plumb (PSE). – (RO) 5. veebruaril Prahast toimunud kohtumise dokumentides mainitakse arutelu Barcelona eesmärkide üle seoses avalik-õiguslike lastehoiuteenustega, rõhuasetusega kodusele lastehoiule. Ma tunnen huvi, kas eesistujariik Tšehhi on teadlik Euroopa Komisjoni 2008. aasta oktoobri aruandest, milles viidatakse sellele, et enam kui kuus miljonit naist vanuses 25–49 märgib, et on sunnitud perekondlike kohustuste tõttu töötamisest loobuma või töötama osalise tööajaga.

Kodune lastehoid ei tohi kahjustada avalik-õiguslikke lastehoiuteenuseid. Sotsiaaldemokraadina olen veendunud, et investeerimine avalik-õiguslikesse lastehoiuteenustesse toob kasu ühiskonnale tervikuna. Ma nõuan tungivalt, et eesistujariik Tšehhi kaaluks seda, millist abi on võimalik anda liikmesriikidele, et aidata neil täiustada avalik-õiguslikke lastehoiuteenuseid nii kvantitatiivselt kui ka kvalitatiivselt vaatenurgast, eriti praeguse kriisi ajal.

Bilyana Ilieva Raeva (ALDE). – (BG) Sellel nädalal toimub Šveitsis referendum isikute vaba liikumise üle. Šveitsi inimesed otsustavad selle üle, kas Šveitsi ja Euroopa Liidu vahelise kokkuleppe kehtivusaega ja ulatust pikendatakse ja kas see hõlmab ka Bulgaaria ja Rumeenia kodanikke.

Šveits ei lihtsusta ega määratle selle otsusega mitte üksnes seda, kuidas asjad tulevikus viisade ja piiride rakendamise või mitterakendamise suhtes edasi arenevad, vaid otsustab ka selle üle, kas viimase 30 aasta jooksul tehtud vastutustundlikke otsuseid majandusarengu kohta kohaldatakse jätkuvalt ka tulevikus. Kodanike liikumisvabaduse poliitika aitab kaasa majandusarengule nii Šveitsis kui ka Euroopa Liidus ning parandab ka meie üldist elukvaliteeti.

Ma loodan siiralt, et sellel nädalal Šveitsis toimuva referendum tulemus on positiivne, sest vastupidine, st negatiivne tulemus, viiks selle suurepärase partnerluse ja koostöö tagasi piiride juurde, mis meil kunagi eksisteerisid, samuti piiranguteni ning kõikide ebamugavusteni, mis tulenevad kokkulepete puudumisest.

Sel põhjusel loodan, et meie Šveitsi sõbrad toetavad meie ühist tulevikku, ning kutsun nii Euroopa Liidu liikmesriike kui ka komisjoni jätkama Šveitsiga vastastikust sõbralikku ja tulemuslikku koostööd kõigi Euroopa Liidu kodanike hüvanguks.

Dariusz Maciej Grabowski (UEN). – (PL) Härra juhataja, Davosis toimunud kohtumisel nõudis Saksamaa kantsler Angela Merkel Venemaa ja Saksamaa vahelise gaasitoru ehitamist Läänemere põhja.

Proua Merkel on taas kord kinnitanud oma arusaama Euroopa solidaarsusest. Samas on Skandinaavia riigid, samuti Leedu, Läti, Eesti ja Poola väljendanud gaasitoru projekti suhtes kahtlusi ja vastuseisu. Proua Merkel on näidanud, millist tähtsust ta omistab ökoloogide hoiatustele selle kohta, millist ohtu gaasitoru Läänemerele kujutab. Proua Merkeli jaoks ei ole mingit tähtsust sellel, et veealuse gaasitoru ehituskulud on mitu korda kõrgemad kui maa-aluse gaasitoru ehitamise kulud.

Mul on küsimus: kas võib olla, et proua Merkel otsib oma eelkäija, kantsler Gerhard Schröderi eeskujul endale töökohta Gazpromis? Kas Saksamaa vasak- ja parempoolsete parteide juhid on teadlikud, et sellise suhtumisega kahjustavad nad Euroopa Liidu autoriteeti, väärikust ja sidusust?

László Tőkés (Verts/ALE). – (HU) Härra juhtaja, Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni põhikirja kohaselt on kõikidel rahvastel enesemääramise õigus. See kehtib ka 1,5–2 miljoni ungarlase puhul Transilvaanias. Kaks aastat tagasi korraldas poliitiline organisatsioon Székely Nemzeti Tanács (Székely Rahvusnõukogu) mitteametliku referendum Székelymaa autonoomia üle. Kunstlikult tekitatud Ungari-vastasest propagandakampaaniast hoolimata hääletas sellel teiseldatavate valimiskastidega referendumi 210 000 osalenust 99% jaatavalt. Hiljuti algatas märkimisväärne arv kõnealuse piirkonna kohalikke omavalitsusi uue kava põhjaliku ametliku referendum läbiviimiseks. Riigiasutused ja nende kohalikud esindajad, nn prefektid, teevad kõik selleks, et takistada selle piirkonna ungarlastel rahumeelselt, seaduslikult ja demokraatlikult oma tahet väljendada. Ma palun Euroopa Parlamendil ja president Hans-Gert Pötteringil tähelepanelikult jälgida Rumeenia referendum arenguid ja tagada kaitse kohalikele omavalitsustele, keda ametiasutused ähvardavad. Aitäh!

Madeleine Jouye de Grandmaison (GUE/NGL). – (FR) Härra juhataja, daamid ja härrad, majandusliku partnerluse kokkulepe CARIFORUMi riikide ja Euroopa Liidu vahel on toomas kaasa negatiivseid tagajärgi Antillide ja Guajaana äärepoolseimate piirkondade jaoks.

Veelgi hullem – see kokkulepe, mille kohta pean arvamust avaldama, ei austa Euroopa Ülemkogu antud juhiseid, Euroopa Liidu Kariibi mere piirkonna strateegiat ega liidu äärepoolseimate piirkondade strateegiat, milles kõigis kolmes on selgesõnaliselt märgitud, et äärepoolseimaid piirkondi on vaja CARIFORUMi raames

regionaalselt lõimida ja et nende kahe poole vahel on vaja luua piirkondadevaheline turg, eesmärgiga saavutada piirkonna üldine areng.

Ma olen mures. Nüüdseks on Guadeloupe'is juba 10 päeva kestnud kohutav streik, mille tagajärjel on soikunud kõik, sealhulgas naftasektor. Streik kestab nii kaua seetõttu, et Antillides ja Guajaanas elavad inimesed peavad taluma elukallidust, mis on poolteist korda kõrgem kui Euroopa suurlinnades. Olgugi, et see on seni olnud pelgalt Prantsusmaa probleem, on see nüüd saanud ka Euroopa probleemiks ning minu arvates on häbiväärne, et komisjoni keeldub pidamast meie nimel läbirääkimisi spetsiaalse äärepoolseimate piirkondade ja CARIFORUMi riikide kokkuleppe üle.

Georgios Georgiou (IND/DEM). – (EL) Härra juhataja, oleme viimasel ajal kuulnud ja lugenud ning ka näinud, kuidas tsiviilisikuid pommitatakse ja lapsi tapetakse. Hiljuti nägime, kuidas üks Türgi härrasmees tunnistas avalikult, et Türgi 1974. aasta sissetungi ajal Küprosele mõrvas ta 10 käeraudades Kreeka küproslasest sõdurit. Mida me ei ole näinud, härra juhataja, on Haagis asuva Rahvusvahelise Kriminaalkohtu valmisolek tegutseda – valmisolek, mis oli nii selgelt näha siis, kui küsimus puudutas Jugoslaavia sündmustesse kaasatud isikuid; neid isikuid jahib Rahvusvaheline Kriminaalkohus praeguseni. Seega leian, et võime põhjendatult nõuda Euroopa Parlamendilt vastust selle kohta, kas on olemas loetelu riikidest, mis kuuluvad Haagis asuva kohtu volialasse, või kas on riike, mille suhtes see kohus on ükskõikne või mis ei ole selle kohtu arvates olulised. Ma arvan, et meie nõue teada saada, millised riigid ja kodanikud tuuakse süüalustena Haagis kohtu ette ja millised mitte, on õigustatud.

Pál Schmitt (PPE-DE). – (HU) Härra juhataja, aitäh, et mulle sõna andsite. Ma palusin sõna kolm päeva tagasi Horvaatias toimunud traagilise õnnetuse pärast. Nimelt astus üks 18aastane mees maamiini otsa ja temast sai üks nüüdseks juba arvukate ohvrite seast, kelle hulka kuulub nii Itaalia, Madalmaade kui ka teiste Euroopa riikide kodanikke. Horvaatia ei ole komisjoni poolt ajavahemikus 2008–2013 finantseeritava lõhkekehade kõrvaldamise programmi osaline ja paigaldatud maamiinide arv on seni teadmata. Kuigi Horvaatia ei ole kunagi sedalaadi miine tootnud, on riigi territooriumil eluohtlikke jalaväemiine ligikaudu 1000 kilomeetri ulatuses. Ma palun aupaklikult komisjonil ja teil, härra juhataja, sekkuda, et ka Horvaatia võiks sarnaselt Bosniale, Ukrainale, Kosovole ja Küprosele Euroopa abist kasu saada, arvestades, et tegemist on äärmiselt kuluka ja erakordselt ohtliku operatsiooniga. Kõnelen siinkohal ELi-Horvaatia parlamentaarse ühiskomisjoni ELi-poolse esimehena. Aitäh, et mulle sõna andsite.

Katerina Batzeli (PSE). – (EL) Härra juhataja, Euroopa ja riikliku poliitika reformimist nõudvad põllumajandustootjate meeleavaldused Kreekas, samuti muud meeleavaldused Euroopas saadavad olulise sõnumi muutustest praeguses arusaamas põllumajandusest ja toiduküsimusest. Kui Euroopa tasandil kukuvad kokku majandused, kui on kaotatud igasugune usaldus finantssüsteemi vastu, kui väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad järk-järgult tegevuse lõpetavad ja tööhõive kokku kuivab, ei saa me pöörata selga maapiirkondades, põllumajanduses, maapiirkondade majanduses ja regionaalses tööhõives kuhjuvatele probleemidele. Oleks hea, kui komisjon ja Euroopa Parlament alustaksid dialoogi ja esitaksid probleemide lahendamiseks ettepanekuid – mitte üksnes selleks, et aidata väikestel ja keskmise suurusega ettevõtjatel ellu jääda, vaid et aidata neid ka lähiaastatel kriisist välja, samuti kui nad elavdaksid sekkumismehhanismi, tugevdaksid kriisijuhtimise mehhanismi – et isegi sissetuleku vähenemisest tuldaks välja – ning riiklikke tegevuskavasid, mida saaks muuta paindlikumaks ilma, et see tähendaks ilmtingimata ühise põllumajanduspoliitika kaasfinantseerimist.

Eugenijus Gentvilas (ALDE). – (LT) Euroopa liidrid väljendasid hiljuti seisukohta, et nad on Ukraina ja Gruusia juhtides pettunud. Et nad on hakanud kahtlema, kas Ukraina ja Gruusia juhivad suudavad muuta oma riigid demokraatlikumaks ja viia need NATOsse ja Euroopa Liitu. Sellised seisukohad ja sõnavõttud toetavad ainult Venemaa poliitikat ja selle erijõudusid. Võime otse oma silme ees näha Venemaa provokatsioone, mille eesmärk on nõrgendada president Juštšenkot ja president Šaakašvilit ning nende ellurakendatavat poliitikat. On aga ka nähtamatuid provokatsioone. Parim viis saada teada, kuidas sellist provokatsiooni tehakse, on uurida KGB arhiive. Vaid lihtsameelsed poliitikud usuvad praeguses Euroopas, et Venemaa ei kasuta enam sellist väljapressimist ja provokatsioone, kuigi riiki juhib KGB ohvitser Putin. Viimane näide teabega provotseerimisest on teated sellest, et Gruusia röövis Vene sõduri. Seda uudist levitati Euroopale terve nädala vältel. Hiljem tunnistas Venemaa, et tegelikult oli sõdur deserteerunud, kuid negatiivne propaganda oli jõudnud juba kahju tekitada. Jääb mulje, et Venemaa valdab meisterlikult mängimist tankide, gaasitorude, teabe ja valeinfoga. Kuid eelkõige on just Euroopa poliitikute naiivsus see, mis laseb Venemaal selliseid mängu mängida.

Hanna Foltyn-Kubicka (UEN). – (PL) Härra juhataja, kasutades ära tõsiasja, et kogu maailma avalikkuse tähelepanu on nüüd pööratud majanduskriisi küsimustele, on Hiina ametivõimud kasutanud oma ulatuslikke

mõjutusvahendeid, et avaldada tiibetlastele suuremat survet. Kampaania, mille kestuseks on kavandatud 40 päeva, on suunatud peaaesjalikult eelmisel aastal toimunud protestiaktatsioonides osalenute vastu.

Sagenevad ametlikud kutsed politseijaoskondadesse, samuti inimeste kadumised, nende ähvardamine ja salapärased surmad. Me ei saa välistada võimalust, et üheks repressioonide tagajärjeks on rahutused tiibetlaste seas, kes on sunnitud astuma erakorralisi samme. Hiina julgeolekuteenistused ja sõjavägi reageerivad sellele protestiavalduste brutalse lõpetamisega ning siis võib selguda, et tegemist on teadliku provokatsiooniga Hiina ametivõimude poolt, kes panustavad sellele, et isegi demokraatlikud valitsused piirduvad ületõlilise majanduskriisiga võitlemisel vaid ebaleva protesteerimisega. Euroopa Parlamendi seisukoht selles küsimuses peaks olema selge ja otsusekindel, ja seetõttu luban endal täna esitada projekti pöördumise esitamiseks Hiina peaministrile. Saadame üheskoos kommunistlikule režiimile signaali selle kohta, et me ei ole nõus Tiibeti rahva põhiõiguste rikkumisega.

Nicolae Vlad Popa (PPE-DE). – (RO) Euroopa Komisjon kuulutas 2009. aasta Euroopa loovuse ja innovatsiooni aastaks. Loov mõtlemine on üleilmises majanduses edu saavutamiseks võtmetähtsusega – seda tõsiasja tunnistas Euroopa Liit juba ammu. Tõepoolest, innovatsioon on nii Euroopa Komisjoni kliimamuutuste paketi kui ka Euroopa majanduse elavdamise kava lahutamatu osa. Euroopa Parlament omalt poolt peab aktiivsemalt osalema loovuse kui innovatsiooni tõukejõu propageerimises. Eelmisel aastal võeti vastu energia- ja kliimamuutuste pakett ning kiideti heaks kirjalik deklaratsioon fibromüalgia kohta, mille eest tahaksin teid veel kord tänada. Need dokumendid sillutavad teed innovatsiooni ja loovuse poole üliolulistest valdkondades, nagu näiteks tervis, kus tuvastatakse uusi raviviise fibromüalgia jaoks, ja energia, kus tõhustatakse uusi alternatiivseid energiaallikaid.

Alexandra Dobolyi (PSE). – (HU) Härra juhataja, kuigi ka Ungari liitus 21. detsembril 2007. aastal Schengeni alaga, ei ole teatud küsimused Austria-Ungari piiril ikka veel lahendust leidnud. Burgenlandi liidumaa ametiasutused ei suhtle tegelikult meiega. Seetõttu esitasid mu ungarlastest kaasmaalased 2008. aasta juunis Euroopa Parlamendi petitsioonikomisjonile petitsiooni, mille me kohe volinik Jacques Barrot'le edastasime. Härra Barrot lõpuks – neli kuud hiljem – ka vastas, öeldes, et tal ei ole petitsiooni kohta piisavalt teavet ja et komisjon püüab võtta ühendust isikuga, kes petitsiooni esitas. Kaks kuud pärast selle vastuse saamist võtsin ma ise ühendust petitsiooni esitajaga ja küsisin, mis seis on. Sain teada, et mitte keegi komisjonist ei olnud temaga ühendust võtnud; komisjonil on sellisel juhul tõepoolest raske teavet saada. Kui ma seejärel komisjoni töötajatega suhtlesin, öeldi mulle, et nad tegelevad selle küsimusega „within the best delay”. Ma sooviksin komisjonilt küsida, mida see „within the best delay” tähendab, ja väljendada lootust, et härra Barroso ja härra Barrot ei vii nelja kuu pärast toimuma pidavat valimiskampaaniat läbi samamoodi „within the best delay”. Täna väga.

Viktória Mohácsi (ALDE). – (HU) Aitäh, härra juhataja. Daamid ja härrad, siinkohal üheminutline kiire lühikärgeline Euroopas jätkuvalt vahavast rassismist. Pärast viitamist väidetavale sisejuurdlusele mõisteti Ungaris paar päeva tagasi õigeks ja ennistati seejärel ametisse rassistlike kommentaaridega esinenud politseiülem. Sisejuurdlusel ei käsitletud seda, kas rassistlik sõnavõtt leidis aset või mitte. Rumeenias Braşovi lähedal Târlungeni kommunis on romi ja mitteromi perekondade vahele püstitatud müür. Vastuseks kohaliku lapse küsimusele, miks pered eraldatakse, võib isa lapsele näiteks vastata, et need, kes elavad siinpool müüri, on halvad inimesed, ja need, kes elavad teisel pool, on head inimesed. Kümme päeva tagasi hääletasime selle üle, kas võtta vastu Itaalia delegatsiooni raport; seejärel, nädal tagasi pärast seda, kui tundmatud isikud panid toime kaks kuritegu, kasutas Itaalia relvajõude romide vastu. Politseijõud otsivad romi perekondi helikopterite, koerte ja relvastatud politseinike abil. Täna väga.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL). – (PT) Tööpuudusest mõjutatud töötajate arv Portugalis kasvab väga kiiresti. Iga päev teatavad äriühingud tootmise kärpimistest, töötajate vallandamistest või isegi äriühingute tegevuse täielikust lõpetamisest.

Kõige tõsisemate juhtumite hulka kuulub oht, mis ähvardab Vila do Condes ligikaudu 2000 Qimonda töötajat pärast seda, kui emattevõtja Saksamaal pankroti välja kuulutas. Neljapäeval on mõlema riigi töötajate delegatsioon siin Euroopa Parlamendis, oodates meilt solidaarsust ja ka tuge võitluses oma töökohtade eest.

Samas aga suureneb ka avalik pahameel viivituste pärast töötajatele võlgnetavate palkade ja muude tasude maksmisel, nagu on juhtunud muuhulgas korki tootvate ettevõtjatega, tekstiiliettevõtjatega, keraamika- ja metallurgiasektoris. See olukord tekitab tõsisid sotsiaalseid probleeme, suurendab vaesust ja toob kaasa isegi traagilisi olukordi, kui ühe perekonna liikmed töötavad samas ettevõttes. Kuulsin sellest vaid paar päeva tagasi Santa Maria de Feiras tegutsevas ettevõttes Subercor (jalatsisektoris tegutseva kontserni Suberus osa), kus töötajad virelevad, kuna neile ei maksta palka, ning nende seas on paare, kelle peres valitseb nälg ning

kellel ei ole juba lastele toitu anda. Sellised on meid laastavast kriisist tingitud kohutavad olukorrad, mille tagajärge näeme inimeste nägudel ja nende elus. Seetõttu ei palu ma teilt mitte üksnes solidaarsust, vaid ka nende tõsiste probleemide lahendamist.

Kinga Gál (PPE-DE). – (HU) Härra juhataja, avalikkus jälgib Ungaris suure huviga arenguid veekahuri juhtumiga suhtes ning avalikkus sooviks selles küsimuses saada võimalikult ruttu selget ülevaadet. Me palume selles küsimuses komisjonilt abi. See küsimus on seotud tõsiasjaga, et Ungari valitsus oli ajavahemikus 2006–2008 seisukohal, et uued veekahurid osteti Schengeni fondi kulul, ning sellega, et neid kasutati 22. oktoobril 2007 Budapestis rahvahulkade laialiajamiseks. 2008. aasta lõpus märkis justiits- ja korrakaitseminister, et veekahurite eest ei makstud Schengeni fondist, mille puhul on tegemist Euroopa Liidu rahalise vahendiga. Euroopa Liidu pädev volinik kinnitas, et veekahureid ei ostetud Schengeni fondi rahade eest. Päev hiljem märkis sama ministeeriumi riigisekretär, et Ungari valitsus kasutas veekahurite ostmiseks Schengeni fondi riiklikke allikaid, väites sellega Euroopa Komisjoni öeldule vastupidist. Minu küsimus on järgmine: kas komisjon on uurinud, kas Schengeni fondi vahendeid kasutati sihipäraselt, või kas komisjon on teinud kindlaks tõe veekahurite ostu küsimuses? Pärast kõnealuseid sündmusi on kaalul mitte üksnes Ungari valitsuse usaldusväärsus ja läbipaistvus, vaid ka Euroopa Komisjoni oma. Täna vga.

Glyn Ford (PSE). - Härra juhataja, eelmisel esmaspäeval teatas Ühendkuningriigi valitsus teostatavusuuringute läbiviimisest seoses viie hoovuste energiat käsitleva kavaga Severni jõe suudmelahes: kolm oleksid paisud ja kaks laguunid.

Euroopa Liit on teinud väga õigesti, püstitades taastuvenergia suhtes ambitsioonikad eesmärgid, kuid ettekujutus, et nende eesmärkide saavutamine läheb valutult, on meelepete. Severni jõe suudmelahet suudaks rahuldada kuni 5% Ühendkuningriigi energiavajadusest, samas vaidlustaks see loodusdirektiivi tõlgendamise.

Kui kava õiguslike argumentide või avaliku arvamuse tulemusel blokeeritakse, kinnitaks see Nietzsche sõnade tõesust, mille kohaselt esineb üksikisikuil hullumeelsust harva, kuid parteide, rühmituste ja organisatsioonide puhul on see tavanähe. Euroopa Liit ja Ühendkuningriigi valitsus peaksid vaagima Jeremy Benthami filosoofiat, mille kohaselt peaksime püüdlema suurima heaolu poole suurimale arvule inimestele.

Margaritis Schinas (PPE-DE). – (EL) Härra juhataja, Balkani vabastamine kasutust natsionalismist, mis ei ole kooskõlas Euroopa käitumisstandardite ja väärtushinnangutega, on võtnud kaua aega. Näib, et on inimesi, kellele on vaja seda meelde tuletada. 2008. aasta oktoobris esitas endine Jugoslaavia Makedoonia Vabariik taotluse ühenduse rahastamise saamiseks oma territooriumi läbiva X koridori finantseerimiseks. Vaid kaks kuud hiljem võttis riik vastu skandaalse otsuse, mis avaldati isegi riigi ametlikus väljaandes ja millega otsustati nimetada see tee ümber Makedoonia Aleksandri nimeliseks teeks, ja rikuti seega jõhkralt Kreekaga sõlmitud vahelepingut, milles lubatakse selgesõnaliselt vältida valitsusepoolset propagandat ja selliste sümbolite kasutamist, mis õhutavad vaenulikkust, vihkamist ja vägivalda. Ma kutsun Euroopa Komisjoni üles seadma ühendusepoolse rahastamise tingimuseks selle skandaalse otsuse tühistamine, kuna selline otsus tuletab meile meelde, et Balkani riikides on ikka veel natsionaliste. Me oleme ehitamas üles Euroopat, kus ei ole ruumi natsionalismile.

Evgeni Kirilov (PSE). – (BG) Eelmisel kolmapäeval tegi Euroopa Komisjon teatavaks oma ettepaneku seoses rekonstrueerimisprogrammiga energiajulgeoleku valdkonnas.

Selle ettepaneku kohaselt saab Bulgaaria vaid osa 20 miljonist eurost, mis on eraldatud Bulgaariat ja Kreekat ühendavale projektile. Vaid osa 20 miljonist eurost, kuigi projektidele on eraldatud miljardeid eurosid! Meil Bulgaarias on selle kohta ütlemine: „Mägi on sünnitanud hiire.” Ja meil on just suur gaasikriis seljataga!

Nagu te teate, kannatas Bulgaaria selles kriisis kõige rohkem, samuti on Bulgaaria ainuke riik, kes sõltub täielikult Vene gaasist. Ametlikult on öeldud, et finantseeritakse valmisprojekte, kuid selles suhtes on tekkinud kahtlused. Otsustava tähtsusega projekt, mille Bulgaaria on Chireni gaasihoidla jaoks välja pakkunud, oleks võimalik lõplikult vormistada vaid mõne kuuga. Kui sellele toetust ei anta, käivitab Bulgaaria selle projekti iseseisvalt, kuid mida ütleb see siis Euroopa solidaarsuse ja õigluse kohta?

Eelmisel nädalal kirjutas üks mõjukas Euroopa ajakiri taas kord, et selle kriisi tõttu suureneb toetus Bulgaaria euroskeptikutele 20%ni. Ma loodan, et see näitaja ei pea paika. Kui komisjon jätkab Bulgaaria suhtes selliselt käitumist, annab ta oma käitumisega otsustava panuse selle näitaja õigusesse.

Jim Higgins (PPE-DE). - Härra juhataja, kaks ja pool aastat tagasi sain teada, et Euroopa Komisjon algatas Euroopa Kohtus Taani vastu menetluse, kuna Taani kehtestas toidus sisalduvatele hüdrogeenitud rasvadele 2% piirmäära. Komisjon algatas menetluse sellest hoolimata, et olid olemas teaduslikud tõendid selle kohta,

et tegelikult on hüdrogeenitud rasvad südamehaiguste seisukohast äärmiselt kahjulikud. Seetõttu otsustasin kaks aastat tagasi koos kahe meie kolleegiga – Dan Jørgenseni ja Linda McAvaniga – koostada kirjaliku deklaratsiooni. Meid toetasid 254 parlamendiliiget 25 liikmesriigist ja see oli suur tugi.

Hiljuti avaldas keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komisjon raporti, mis määras maksimaalseks lubatud tasemeks 2% ehk täpselt niipalju kui Taanigi. Seetõttu, tuginedes meditsiinilistele ja teaduslikele tõenditele, kutsun komisjoni nüüd üles täielikult kohaldama 2% piirmäära, mis võeti kasutusele Taani süsteemis ja mida soovitatakse ka keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komisjoni raportis.

Ljudmila Novak (PPE-DE). – (SL) Taas kord märgin kahetsusega, et kuigi itaallaste ja ungarlaste staatus rahvusvähemustena on Sloveenias eeskujulikult reguleeritud ning igal rahvusvähemusel on oma esindaja Sloveenia parlamendis, puudub sloveenlastel samasugune toetus nendes riikides, kus nad ise rahvusvähemustena elavad.

Budapestis allkirjastatud lepingust hoolimata puudub Ungaris igasugune tahe lubada sloveenlaste rahvusvähemusel parlamendis oma esindajat. Veelgi enam – kõige värskemad aruanded viitavad sellele, et ainus Ungaris asuv Sloveenia muuseum suletakse rahastamiskärbete tõttu. Samas on see muuseum sloveenlaste ainus kultuurielu keskus Ungaris ning seda on rahastatud vahenditega üksnes 16 000 euro suuruses summas.

Kui Sloveenia eraldab oma riigis elavale ungarlaste rahvusvähemusele 14,5 miljonit eurot aastas, eraldab Ungari oma riigis elavatele sloveenlastele vaid 400 000 eurot aastas. Sel põhjusel ootame täiesti põhjendatult, et Ungari valitsus tõhustaks rahalist ja poliitilist toetust sloveenlaste rahvusvähemusele. Finantskriisi ei saa kasutada vähemustele eraldatud rahade kärpimise ettekäändena – ei Ungaris, Itaalias ega kusagil mujal.

Atanas Papanicou (PSE). – Härra juhataja, Kreeka ametivõimude ja põllumajandustootjate vahelisest kokkuleppest hoolimata blokeerivad viimased ikkagi Bulgaaria ja Kreeka vahelist piiriülest maanteed Kulata-Promachonase ülesõidu juures. 14 päeva Bulgaaria Vabariigi ja Kreeka Vabariigi vahelistes piiriületuspunktides kestnud blokaad on tekitanud Bulgaaria vedajatele märkimisväärset rahalist kahju.

Mina ja veel 14 Bulgaariast pärit Euroopa Parlamendi liiget saatsime komisjonile kirjaliku küsimuse määruse (EÜ) nr 2679/98 alusel võetud meetmete kohta. Me tunnustame Euroopa kodanike põhiõigusi ja -vabadusi. Siiski oleme veendunud, et seda määrust tuleks oluliselt täiustada, et vältida järgnevat liikmesriikidevahelise transpordi pidevaid blokeerimisi, mis on täielikult vastuolus siseturu aluspõhimõtetega, nagu näiteks kaupade ja inimeste vaba liikumine.

ISTUNGI JUHATAJA: Diana WALLIS

asepresident

Anne Laperrouze (ALDE). – (FR) Proua juhataja, üheksa päeva tagasi tabas Akvitaania, Kesk-Pürenee ja Languedoc-Roussilloni piirkondi torm Klaus.

Tormikahjud on ulatuslikud ning ma nõuan, et need piirkonnad saaksid Euroopalt erakorralist abi. Pean eelkõige silmas Euroopa Liidu solidaarsusfondi, kuid ka struktuurifonde ja maaelu arengu fondi, pean silmas ka riigiabi andmist.

Daamid ja härrad, ma sooviksin juhtida teie tähelepanu tõsiasjale, et 2005. aasta mais võttis Euroopa Parlament vastu Rolf Berendi raporti solidaarsusfondi reformi kohta, eesmärgiga laiendada selle reguleerimisala. See küsimus on jäänud Euroopa Liidu Nõukogus toppama. On äärmiselt hädavajalik, et see protsess saaks peagi positiivse tulemuse.

Euroopa kodanikud ootavad, et Euroopa Liit neid kaitseks ja annaks neile praktilist abi. Kui me võimaldame neil Prantsusmaa piirkondadel saada erakorralist abi ja viime lõpuni solidaarsusfondi reformi, oleks see eurooplaste silmis vankumatu tagatis, et Euroopa Liidu kohustus ja eesmärk on olla rasketes olukordades nende kõrval.

Georgios Toussas (GUE/NGL). – (EL) Proua juhataja, väikesi ja keskmise suurusega ettevõtteid omavad põllumajandustootjad on juba kaks nädalat olnud tänavail ning see on avaldanud suurt mõju tervele riigile. Ühine põllumajanduspoliitika, mida üheskoos formuleerivad ja viivad ellu Kreeka omavalitsused, ning kokkulepped Maailma Kaubandusorganisatsiooni raames on toonud kaasa põllumajandustoodangu vähenemise, väikesi ja keskmise suurusega ettevõtteid omavate põllumajandustootjate sissetuleku drastilisele kahanemise ning nende ettevõtete kiirema kadumise. Kreeka põllumajanduse kaubandusbilanss langes ainuüksi 2008. aastal plusspoolelt miinusesse ligikaudu kolme miljardi euroga. Selle asemel, et rahuldada

väikeste ja keskmise suurusega põllumajandusettevõtjate põhilisi nõudmisi, juhib uus demokraatlik valitsus neid mõttete teadetele eksiteele ja mobiliseerib ise samal ajal erijõude nende väljaastumiste mahasurumiseks. Kreeka kommunistlik partei ja töölised toetavad väikeste ja keskmise suurusega põllumajandusettevõtjate võitlust ühise põllumajanduspoliitika ning Euroopa Liidu ja kodanlike valitsuste rohujuuretasandi poliitika vastu tervikuna. Samuti toetavad nad nende põllumajandusettevõtjate nõudmist tagada põllumajandus- ja karjakasvatustoodete miinimumhind, mis kataks tootmiskulud ja parandaks nende sissetulekut.

Jim Allister (NI). - Proua juhataja, majanduskriisi süvenedes kerkivad Ühendkuningriigis esile olulised probleemid, mis võivad viia streikideni ja mille põhjuseks on kohustus tagada piiranguteta tööjõu vaba liikumine Euroopa Liidus ja suurte avalik-õiguslike lepingute hanketingimused ning mille tulemuseks on see, et välismaiste ettevõtete võidetud lepingud toovad kaasa märkimisväärse välistööjõu sissevoolu, mis omakorda seab kohalikud töötajad ja töötud ebasoodsamasse olukorda ning jätab nad töövõimalustest ilma.

Ma arvan, et paljud hakkavad selles nägema hinda, mida Ühendkuningriik Euroopa Liidu liikmelisuse eest maksab. Me oleme sunnitud allutama end tööturu seadustele ja Euroopa Liidu õiguse ülimuslikkusele, samuti Euroopa Kohtu otsustele. Hankemenetlus, mis keelab eelistada kohalikke töövõtjaid ja töötajaid, kütab üles järjest suuremat pahameelt Euroopa Liidu ja selle jäiga valitsemisviisi vastu.

Panayiotis Demetriou (PPE-DE). – (EL) Proua juhataja, kaks aastat tagasi võttis Euroopa Parlament peaaegu ühehäälselt vastu ühe resolutsiooni. Selles resolutsioonis nõuti Küproses teadmata kadunud isikute saatuse kindlakstegemist. Sellest on möödunud kaks aastat ja mingeid edusamme ei ole tehtud. Türgi armeelt paluti pädevale komisjonile anda kogu enda valduses olev teave, kuid selles suhtes ei ole mitte midagi tehtud. Selle asemel on meile praegu teada ühe tollal sõduriks olnud ja nüüd südametunnistusepiinu enam taluda mitte suutva türklaste avalik teadaanne selle kohta, et ta tappis toona 10 Kreeka küproslast. Türgi armeele on see ja ka teised kuriteod teada, ja ei ole mingit kahtlust, et praegu ei ole ühtki türki või muust rahvusest tsiviliseeritud inimest, kes neid sõjakuritegusid hukka ei mõistaks. Mida me aga tegema peame? Selleks, et teha lõpp teadmata kadunud isikute sugulaste kannatustele, peame tõhustama jõupingutusi ja veenma Türgi armeed varustama pädevat komisjoni vastava teabega.

Richard Corbett (PSE). - Proua juhataja, nagu te teate, on minu kodumaal toimunud ulatuslikud meelevaaldused ühe Itaalia äriühingu tõttu, kes võitis minu valimisringkonnas naftatöötlemislepingu ja kasutas lepingu täitmisel üksnes Itaalia tööjõudu.

See pahameeletorm on mõistetav juhul, kui kõnealune äriühing tõepoolest andis töötamise õiguse üksnes oma riigi kodanikele ega võimaldanud Briti kodanikel tööd saada. See oleks vastuolus Euroopa Liidu õigusega (diskrimineerimine kodakondsuse alusel), nagu ka siis, kui see äriühing kahjustaks Ühendkuningriigi seadusest tulenevaid nõudeid, mida äriühing peab töötajate lähetamist käsitleva direktiivi alusel täitma.

Kui meelevaaldajad aga väidavad, et sellise töö tegemiseks peaks olema õigus pakkumist esitada üksnes Ühendkuningriigi äriühingutel ja tööle tohiks võtta üksnes Ühendkuningriigi tööjõudu, siis ei oleks nende väide loomulikult õige. Nad peaksid mees pidama, et teistes Euroopa Liidu riikides töötab üle kahe miljoni Ühendkuningriigi kodaniku ning Ühendkuningriigis seevastu töötab vaid üks miljon Ühendkuningriigi kodakondsuseta Euroopa Liidu kodanikku.

Üleskutse „Briti töötajad Briti töökohtadele” peab tähendama seda, et töötajatel on võimalik konkureerida hästi ettevalmistatult ja ilma et neid diskrimineeritaks. See ei saa tähendada seda, et mingid asjad reserveeritakse üksnes mingi konkreetse riigi kodakondsusega isikutele, olgu siis tegemist Ühendkuningriigi või ükskõik millise teise ELi liikmesriigiga.

Marco Pannella (ALDE). – (IT) Proua juhataja, daamid ja härrad, mul on hea meel öelda, et kahe päeva pärast tervitame siin pidulikult istungil Palestiina omavalitsuse presidenti. Sel puhul tuleb Palestiina omavalitsuse president rahvusriikidest koosneva Euroopa kotta, mis on hävitamas Euroopat kui tervikut ja mille tulemusel sobivad Vahemere maad üksnes hauakünkaks vaestele ja neile, kes on mõistetud nälga ja surema.

Meie siin – vaadake, saabunud on aeg rahvuslikeks protestiavaldusteks ning kõik erinevad osapooled peaksid selles osalema – esindame erinevatest kodumaadest koosneva Euroopa halvimat osa, mis on hävitamas Euroopat kui kodumaad ning meil on kohustus seda Brüsselile öelda. Kahe päeva pärast võtab sõna üks palestiinlane. Tõsiasi, et erinevalt Jeruusalemma valitsusest pooldab Adenaueri fondi andmetel 80% Iisraeli kodanikest Euroopat, näitab ka seda, et isegi Palestiina, Liibanoni, lõunapoolsete Vahemere maade ja Tuneesia rahval ei ole õigust alustada revolutsiooni ...

(Juhataja katkestas kõneleja.)

Iosif Matula (PPE-DE). – (RO) Euroopa praegust kliimat arvestades on energiapuuduse tagamine muutumas prioriteediks. Energiatransiidikanalite mitmekesistamist on võimalik tagada Euroopa gaasivõrgustike omavahelise ühendamise kaudu – see omakorda toetab liikmesriikidevahelist solidaarust, mis on üks Euroopa Liidu aluspõhimõtte. Täiendusena Rumeenia ja Ungari enda rahalise panusele tegi Euroopa Komisjon eelmisel nädalal ettepaneku eraldada 30 miljonit eurot selleks, et viia lõpule Arad-Szegedi gaasitoruprojekt, mille rahastamine on olnud enam kui viis aastat peatatud.

See projekt on äärmiselt oluline. See gaasitoru ei ühenda mitte üksnes Rumeeniat ja Ungarit, vaid on ka ühendus Euroopa Liidu gaasivõrgustikku. Gaasitoru valmides on Rumeenial võimalik gaasi Euroopa turul nii eksportida kui ka importida, ja seda mitte üksnes tavatingimustes, vaid ka siis, kui Euroopas valitseb energiakriis. Seda silmas pidades palun teie toetust, et komisjoni ettepanek viidaks ellu võimalikult kiiresti.

Jörg Leichtfried (PSE). – (DE) Proua juhataja, lirimaa lihaskandaal on lõõnud laineid kõikjal Euroopas, sealhulgas Austrias, kus selle skandaali kummilisel tagajärjel müüdi liri liha Tirooli peekoni nime all. Olen seisukohal, et selle üleeuroopalise probleemi ainus lahendus on värske liha ja lihatoodete kohustuslik deklareerimine ja deklaratsioonides järgmise teabe esitamine: päritolukoht, looma tapamajja viimiseks kulunud aeg ning liha tapamajast müügikohta viimiseks kulunud aeg; kui liha pärineb väljastpoolt Euroopa Liitu, tuleks konkreetselt ära märkida päritoluriik. Lisaks sellele on viimane aeg, et Euroopa Liit laseks neid asju inspektoritel kontrollida. Niisiis – et seda oleks tõepoolest võimalik teha, kutsun nõukogu, komisjoni ja teid, daamid ja härrad, üles astuma samme selleks, et Euroopa tarbijaid ei saaks enam sel moel eksitada.

Jelko Kacin (ALDE). – (SL) Me oleme näinud ja kuulnud, et kauakestnud kodusõda Sri Lankas on läbi saamas. Tamili Tiigrid kihutas nende viimasest suuremast tugipunktist välja aga siiski sõjaväeline ülemvõim, mitte poliitiline saavutus ega püsiv lahendus. Sellises sõjalises lahenduses peituvad aga ohud. Sellise lahenduse puhul on võitjad ja kaotajad, ning viimasteks on kümned tuhanded kohalikud tsiviilisikud, kes valitsusüksuste hirmus taanduvad või põgenevad.

Lääne-Balkani riikide kogemused õpetavad meile, et sõjaväelisele võidule ja sõjaväelise vaenutegevuse ametlikule lõpetamisele järgneb alati kaotajate või nende väidetavate pooldajate tapmine võitjate poolt. Võitjatele võib järgneda individuaalne ja kontrollimatu kättemaks, kuid sageli järgneb sellele ka organiseeritud tapmine, mida selle läbiviijad püüavad tavaliselt varjata.

Ma ei püüa kedagi enneaegselt süüdistada. Ma püüan lihtsalt juhtida tähelepanu sellele, et Euroopa Liit peab samuti võtma koheseid meetmeid, et tagada rahvusvaheline osalus ja järelevalve kõige kriitilisemal konfliktijärgsel perioodil – perioodil, mis jätab hirmunult põgeneva tsiviilelanikkonna suurimasse ohtu.

James Nicholson (PPE-DE). – Proua juhataja, paljud teist on kuulnud hiljutisest dioksiinihirmust liri Vabariigis. Probleem puudutas ka Põhja-lirimaa veiselihatootjaid, kuna nad importisid segajõusööta, mis tekitas nende loomadel probleeme. Põhja-lirimaa valitsus on põllumajandustootjatele pakkunud 25%-list hüvitist, mis tähendab tootjate jaoks hävingut. Valitsusel on probleeme vastavuses olevate rahaliste vahendite leidmisega ning valitsus ei saa välja võtta 37,5%, mida on võimalik saada Euroopa Liidust. Ma saan aru, et liri Vabariigi valitsus on andnud selgelt mõista, et ei võta mitte mingit vastutust, olgugi et söödavabrik oli valitsuse litsentsitud ja selle kontrolli all. On teada, et ühes tehases on märkimisväärne kogus nakatunud sealiha. Tegemist on väga tõsise ja ohtliku probleemiga ning see tuleb võimalikult kiiresti lahendada.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (RO) Euroopa Liit teeb usinalt ettevalmistusi Kyoto protokollile järgneva kokkuleppe üle läbirääkimiseks, et jätkata kliimamuutuste põhjuste vähendamist. Liikmesriigid peavad järk-järgult vähendama oma süsinikdioksiidi heitkoguseid. Euroopa äriühingud peavad energiamahukates tööstusharudes viivitamatult investeerima tootmisprotsesside uuendamisse, et suuta säilitada praegust tootmise taset, säästa töökohti ja kaitsta keskkonda.

Sooviksin juhtida teie tähelepanu asjaolule, et praeguse majanduskriisi ajal ei suuda Euroopa ettevõtjad saada krediiti, mida nad uuendamiseks väga vajaksid. Asi ei ole selles, et Euroopa ettevõtjad peaksid vähem tootma – nad peaksid lihtsalt targemalt ja keskkonnasõbralikumalt tootma. Ma kutsun Euroopa Komisjoni, Euroopa Investeeringuspanka ja liikmesriike seadma prioriteediks Euroopa Liidu jätkusuutlikku majandusarengut ja tagama Euroopa majanduse elavdamise kava kaudu tingimused, mis on vajalikud selleks, et Euroopa ettevõtjad saaksid oma tegevust uuendada ja olla järjest keerulisemates turutingimustes konkurentsivõimelised.

Iuliu Winkler (PPE-DE). – (HU) Aitäh, proua juhataja. Euroopa Liidu ees seisab ülesanne tagada stabiilsus ja julgeolek, parandada oma kodanike jõukust ja ehitada ühist Euroopa tulevikku. Mitmekesise Euroopa

püsisvaks väärtuseks on ajaloolised, rahvuslikud ja etnilised vähemused. Nende vähemuste õiguste austamist ei ole veel suudetud rahuldavalt tagada. Kindlustunnet süvendab selliste dokumentide olemasolu nagu rahvusvähemuste kaitse raamkonventsioon, samuti Euroopa regionaal- või vähemuskeelte harta. On selge, et seni, kuni Euroopa Liidu kõik liikmesriigid ei ole neid dokumente ratifitseerinud, on vaja täiendavaid jõupingutusi. Euroopa Parlament peaks seadma endale eesmärgiks koostada siduv raamleping, mis tagab rahvusvähemuste kogukondade kaitse, mõistes, et subsidiaarsuse põhimõttele tuginevad mitmesugused autonoomia ja enesemääratlemise vormid kujutavad endast kindlustunnet suurendavaid lahendusi vähemuskogukondade olukorra jaoks. Tänan väga.

Véronique Mathieu (PPE-DE). – (FR) Proua juhataja, lubage mul väljendada täit toetust nendele kodanikele ja perekondadele, kes kannatasid enam kui nädal tagasi Lõuna-Euroopat, eriti Edela-Prantsusmaad tabanud tormi Klaus käes.

Tormi tagajärjed on traagilised. Tormis hukkus 11 inimest, enam kui 1,5 miljonit kodu on jäänud elektrita ning kahjustada on saanud 300 000 hektarit metsamaad, st 40% Landesi metsast. Torm on maha murdnud umbes 30–40 miljonit tihumeetrit puid.

Alates 2002. aastast on Euroopa Liidus õnneks olemas solidaarsusfond, mis võimaldab anda erakorralist rahalist abi Euroopa piirkondadele, mida sellised loodusõnnetused tabavad. Euroopa Liidu Nõukogu peab – ja siinkohal kordan Anne Lapperrouze'i järeldusi – eraldama solidaarsusfondi vahendid, ning ma loodan, et Euroopa Parlament hoolitseb selle eest, et see juhtub üsna pea.

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). – (PL) Proua juhataja, me hakkame kohe tähistama Poola ümarlaua läbirääkimiste alguse 20. tähtpäeva. Just siis istusid võimalolijad ja opositsioon läbirääkimisteks maha, et arutleda ühiselt Poola probleemidele lahenduse leidmise üle – nii majanduslikku ja sotsiaalset laadi probleemidele kui ka kõige olulisematele, meie poliitilise süsteemiga seotud probleemidele lahenduse leidmise üle.

Opositsiooni esindas peaaesjalikult liikumine Solidaarsus, mis loodi 1980. aastal ja mida juhtis Lech Wałęsa, ning selle liikumise nõuandjad. Valitsuse poolel olid läbirääkijateks mureneva sotsialistliku majandussüsteemi ametiisikud, need, kes tekitasid Poolas sõjaseisukorra.

Ümarlaua läbirääkimiste ja sõlmitud kokkuleppe tulemusel toimusid 1989. aasta juunis valimised, mille tulemusel loodi esimene mittekommunisti – Tadeusz Mazowiecki – juhitud valitsus. Just see valitsus näitas meile, et Poola jaoks ei ole õige tee mitte üksnes vabaduse ja demokraatia tee, vaid ka Euroopa Liiduga lõimumise tee. Sündmused, mis mu kodumaal siis aset leidsid, kutsusid mitmes Kesk- ja Ida-Euroopa riigis esile kursivõtu vabaduse, demokraatia ja Euroopa Liiduga lõimumise suunas.

Juhataja. – Sellega lõpeb päevakorrapunkti arutelu.

14. Mittepõllumajandustoodete turulepääsu ja teenuseid käsitlevatel 2008. aasta juuli lõpus toimunud Doha läbirääkimistel saavutatud kompromisside mõjuhinna (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on komisjoni avaldus mittepõllumajandustoodete turulepääsu ja teenuseid käsitlevatel 2008. aasta juuli lõpus toimunud Doha läbirääkimistel saavutatud kompromisside mõjuhinna kohta.

Catherine Ashton, komisjoni liige. – Proua juhataja, meie ees on selle põlvkonna suurim majanduslik väljakutse ning selles väljakutses seisavad nii arenenud riigid kui ka arengumaad silmitsi keeruliste ja väga oluliste otsustega.

Meil on vaja üleilmastumise positiivset mõju, et reageerida üleilmastumise negatiivsetele mõjudele. Olen sügavalt veendunud, et ükskõik, kuhu me lahenduse otsimiseks ka ei vaata, ikkagi jõuame järelduseni, et meie jaoks on elutähtis viia lõpule mitmepoolne kaubanduslähirääkimiste voor – Doha voor.

Mul arvatavasti ei ole vaja auväärat parlamendiliikmetele meelde tuletada seda, mida ajalugu on meile proteksionismi kohta õpetanud – et oluline on hoida turud avatud ja anda meie ettevõtjatele võimalus kaubelda kõikjal maailmas. Mul arvatavasti ei ole vaja rääkida kõigile auväärat parlamendiliikmetele seda, et kui riigid hakkaksid ainuüksi Maailma Kaubandusorganisatsiooni eeskirjade raames oma tariifide kohaldamise asemel – nii, nagu see neil praegu lubatud on – kohaldama tariife nii, nagu seda WTO eeskirjad lubaksid,

oleksid kaubanduskulud umbes 260 miljardit eurot. Ma olen kindel, et ei pea auväärt parlamendiliikmetele meelde tuletama, et kui arengumaad vaatavad tulevikku, on nad sügavalt mures selle pärast, mis juhtub osaga sellest abist, mis on neile seni kättesaadav olnud.

Seega – et kirjeldada meie olukorda: me teame, mida on väärt tehing, mis on praegu 80% ulatuses valmis, ja teame, et 2008. aasta juulis oli tehtud 80% sellest, mis tegemist vajab. Selle kokkuleppe raames on väärtus järgmine: kasutegur arengumaades oleks aastaks umbes 12–14 miljardit eurot, tekiks uus juurdepääs tekkivatele turgudele sellistes tärkava turumajandusega riikides nagu Hiina; meil oleksid Euroopa Liidus uued ja uutmoodi mitmekesised ekspordivõimalused näiteks kemikaalide- ja tekstiilisektoris ning teenuste puhul oleks kauplemispotentsiaal suurusjärgus 14 miljardit eurot. Veel üks fakt praegu on see, et mittetariifsed kaubandustõkked – maksudega mitteseotud kaubandustõkked – läksid ainuüksi Hiinas 2007. aastal Euroopa Liidu äriühingutele maksma 20 miljardit eurot. Tegemist on erakordselt olulise vooruga.

Tulin just Davosist, kus kaubandusministrite arutelu käigus kinnitati vajadust minna tagasi läbirääkimistelauda, ning loomulikult jätkub tehniliste küsimuste arutelu Genfis.

Me kõik ootame, et Ameerika uus valitsus vaataks – nii nagu kavatsesid – läbi oma kaubanduspoliitika ning jõuaks samasugusele järeldusele nagu meie. Me jääme ootama 2. aprillil 2009 toimuvat G20 tippkohtumist ja võimalust, mis selle kaudu maailma liidritele avaneb, et püüda lahendada finants- ja majanduskriis ning rääkida taas vajadusest jõuda Doha vooruga lõpule. Lisaks sellele toimuvad aprillis või mais valimised Indias, mis juba iseenesest on praegusele või uuele valitsusele võimaluseks selle küsimuse juurde tagasi tulla.

Oluliste küsimuste hulgas, mis veel lauale jäid, on spetsiaalne toetusmehhanism, mis lõpuks oligi see küsimus, mis takistas läbirääkimiste jätkumist India ja Ameerika Ühendriikide vahel. Kaalumisel on uued ettepanekud. Vastu on vaja võtta otsus puuvilla suhtes, kuid ka selles küsimuses on ettepanekud laual. Ameerika Ühendriikide jaoks on üleval reaalsed küsimused konkreetsete sektorite kohta.

Pole mingit kahtlust, et palju on veel vaja ära teha, kuid ma olen sügavalt veendunud, et kui on olemas poliitiline tahe, on kõik need probleemid lahendatavad – teisti ei ole see lihtsalt võimalik. Meie jaoks on olulised teenustega seotud küsimused ning nendega tegeletakse edasi.

Lõpetuseks tahan öelda, et oleme praegu punktis, kus vajadus see voor lõpule viia on vägagi ilmne ja selge, ning nii teie kui ka komisjoni nimel jään ootama võimalust jätkata jõupingutusi, et tagada, et me selle vooruga tõepoolest ka lõpule jõuame.

Georgios Papastamkos, fraktsiooni PPE-DE nimel. – (EL) Proua juhataja, volinik, daamid ja härrad, tööstusloodete ja teenuste kaubandus on tõepoolest Euroopa majanduse jaoks strateegilise tähtsusega. Nagu me teame, on Euroopa Liit maailma suurim eksportija ja välismaiste otseinvesteeringute peamine allikas. Euroopa Liit on üks kõige avatumaid turgusid, samas kui meie silmapaistvaimad partnerid kohaldavad kõrgeid kaubandustõkkeid. Meie eesmärk on märgatavalt vähendada kohaldatavaid tariife ning tegeleda põhjendamatute mittetariifsete kaubandustõketega. Lisaks tööstuslikult arenenud kolmandatele riikidele on aga ka tärkava turumajandusega riigid, mille suhtes on vaja teha soodustusi, mis oleksid proportsionaalsed nende arengutasemega ja nende valdkondliku konkurentsivõimega. Proua volinik, probleem ei seisne siiski üksnes kaubandustõkete kõrvaldamises: erinevused õiguslikus raamistikus tekitavad eksportimisel täiendavaid kulusi, need panevad Euroopa tooted ebasoodsasse konkurentsiolukorda, võrreldes impordiga riikidest, kus standardid on paindlikumad, ning paljudel juhtudel tõstatavad need küsimuse Euroopa tarbijate ohutusest ja kaitsmisest. Kestev suutmatus kokkuleppele jõuda süvendab majandusliku ebakindluse õhkkonda ja kahjustab mitmepoolse kaubandussüsteemi usaldusväärsust. Kahepoolset ja regioonidevahelised kokkulepped saavad oma olemuselt olla ainult täiendavat laadi. Veelgi enam, majanduskriis võib esile kutsuda ühepoolsete, piiranguliste või kaubandust moonutavate tõkete kohaldamise. Selle kohta on juba näited olemas – praegu küll veel piiratud mahu –, nagu tõendab Maailma Kaubandusorganisatsiooni peadirektori härra Pascal Lamy vastav aruanne. Ameerika Ühendriikide esindajatekoja vastu võetud klausel USA toodete kaitsmise kohta on samm samas murettekitavas suunas. Ütleksin, et ühepoolsete lähenemisviiside juurde naasmine ei ole lahendus. Praegu on rohkem kui eales varem vaja seda, et me lahendaksime probleemid üheskoos, suurema positiivse lõimumisega, ja luues või tugevdades rahvusvahelisi õiguslikke raamistikke süstemaatilise lähenemise kaudu. Me vajame uut rahvusvahelist majanduslikku struktuuri. Me vajame ülemaailmse kaubanduse läbipaistvat ja tasakaalustatavat valitsemistava, ja selles suhtes, proua volinik, ootame ühtset ettepanekut „üleilmastumiseks Euroopa moodi”, milles oleks arvesse võetud juba tehtud muudatusi ning kaubandusliku ja majandusliku mõõtme vahelist seost läbipaistva, demokraatliku ja tõhusa Euroopa jaoks kriisisituatsioonis maailmas.

Glyn Ford, *fraktsiooni PSE nimel*. – Proua juhataja, meie Euroopa Sotsiaaldemokraatlikus Parteis oleme pühendunud Doha arenguvoorude edukale lõpptulemusele, samas on poliitilise kella tiksumine tekitanud olukorra, kus edusammud on nii-öelda ooterežiimile pandud. Volinik Ashton rõhutas, et Ameerika Ühendriikides on nüüd uus ja minu arvates väga teretulnud valitsus – Obama valitsus –, kuid et me ootame sealse kaubanduspoliitika läbivaatamist, mis võib aega võtta.

Aprillis või mais toimuvad Indias valimised. Üks koht, mida volinik Ashton ei maininud, oli Euroopa Liit ise, kus meil toimuvad juunis Euroopa Parlamendi valimised ning kus seejärel astub ametisse komisjoni uus koosseis, kus volinik Ashton loodetavasti kaubandusvolinikuna jätkab. See ei tähenda aga seda, et vahepealsel ajal ei ole meil mitte midagi teha. Euroopa peab jätkuvalt rõhutama, et on ekspluateerimise lõpetamise tagamise ja säästva arengu vajaduste rahuldamise kontekstis pühendunud arengule ja vabakaubandusele.

Ma nõustun härra Papastamkosega – sellisele alusele tuginevast vabakaubandusest võivad võita kõik osapooled. Praegune finants- ja majanduskriis on põhjus edasiliikumiseks, mitte taandumiseks.

Volinik Ashton ja komisjon saaksid püüda valmistada ette pinnast Ameerika Ühendriikide ja India vaheliseks kompromissiks. Minu arvates oli just mõlema poole põikpäisus see, mis viimasel korral läbirääkimiste eduka lõpuleviimise nurjas. Asjad võivad olla 80% ulatuses kokku lepitud, kuid me vajame ka ülejäänud 20%. Ameerika Ühendriikides on nüüd uus valitsus. India valimised võivad samuti anda tulemuseks selle, et sealgi astub ametisse uus valitsus.

Samal ajal ei ole meil muud valikut, kui jätkata kahepoolsete kokkulepete poole püüdlemist. Mul on hea meel edusammude üle, mis saavutati eelmisel nädalal Korea Vabariigiga vabakaubanduslepingu üle toimunud läbirääkimistel, kus, nagu ma aru saan, oleme lähedal kokkuleppe saavutamisele, millest tõuseb taas tulu mõlemale poolele.

Ma olen ASEANi riikidega sõlmitava vabakaubanduslepingu raportöör ja pean ütlema, et läbirääkimise alus on tekitamas institutsionaalset teetõket. Me peame kaaluma võimalust vaadata koalitsiooni suunas, mis koosneb nendest ASEANi riikidest, kes on valmis ja suutelised ning kes nii-öelda tahavad kokkulepet saavutada. India juurde tulles ütlesin, et minu hinnangul puudub seal valitsuse tahe tulemuseni jõuda. Pärast valimisi peab Delhi ametisse astuv valitsus, olgu see siis uus või vana, ennast õigustama – vastasel juhul peame meie Euroopa Liidus edasi liikuma nende juurde, kes ei taha üksnes rääkida, vaid tahavad ka tulemuseni jõuda.

Lõpetuseks tahan tervitada järgmist kõnelejat, härra Pannellat, kes on fraktsiooni ALDE uus esindaja kaubandusküsimustes. Võib-olla oleks tema külaskäik rahvusvahelise kaubanduse komisjoni asjakohane. Tervitaksime teda seal heameelega.

Marco Pannella, *fraktsiooni ALDE nimel*. – (IT) Proua juhataja, daamid ja härrad, arvestades, et viimasel paaril päeval on neid mõisteid laialdaselt kasutatud, arvan, lugupeetud volinik, et võime alustuseks tuua arutellu sisse kummalist laadi võrdluse nn Doha-inimese, või nagu loodetud, endise Doha inimese ja nn Davosi-inimese vahel. Ma ilmselgelt ei leia, et see oleks kohane vahetegemine, küll aga huvitav.

Nagu te, lugupeetud volinik, meile ütlesite, leiame end nüüd olevat mõnevõrra sõltuvad sündmustest, mis ei leia aset Euroopas: sõltume sündmustest Ameerika Ühendriikides, sündmustest Indias, ning härra Ford tuletas meile just meelde ka selliseid olulisi valdkondi nagu ASEAN või Lõuna-Korea. Tegelik probleem aga on selles, mil määral me – Euroopa Komisjon ja Euroopa Liit – suudame praegu seista vastu natsionalismipuhangule, mida natuke aega tagasi mainiti, ning majandusliku sõltumatuse ideedele ja uutele proteksionistlikele illusioonidele, mis võivad väga kergesti muuta teie töö, lugupeetud volinik, ja ka Euroopa Liidu töö väga raskeks.

Ma usun, et saabuva valimiskampaania ajal on väga oluline mõista seda, kuivõrd suudavad Euroopa Parlamendi Sotsiaaldemokraatide fraktsioon, Euroopa Rahvapartei (Kristlike Demokraatide) ja Euroopa Demokraatide fraktsioon ja Euroopa demokraatide ja liberaalide liidu fraktsioon koos teiste osapooltega leida tee, et meie ettepanekut edasi arendada – et arendada edasi ettepanekut, mille puhul määrati teid, lugupeetud volinik, eestkõnelejaks, ja seda, mil määral me suudame tõepoolest teha sellest Euroopa ettepaneku, mitte lihtsalt ettepaneku, või peaksin järsku ütlema, mitte lihtsalt Brüsseli-keskse ettepaneku, mis vastandub erinevatele pealinnadele, mis kõik ajavad oma rida, nii nagu see on kahjuks mitmeid kordi eelmisel sajandil juhtunud.

Jacky Hénin, *fraktsiooni GUE/NGL nimel*. – (FR) Proua juhataja, pole mingit mõtet salata, et juulikuiste läbirääkimiste ajal püüdsid India ja Hiina Bushi administratsiooni ja Euroopa Liidu nende endi lõksu. Veelgi enam, vastupidiselt liberaalsete majandusteadlaste silmakirjalikele väidetele, mille kohaselt oleks Doha vooru ebaõnnestumine olnud katastroof vaeste riikide jaoks, ei olnud see nii.

Vastupidi – olukorras, mida iseloomustab tooraine hindade märkimisväärne kõikumine, oli see raskustes olevate riikide jaoks ajalooline võimalus. Isegi eksperdid tunnistavad, et kasu, mida vaeseimad riigid oleksid võinud loota, oli kõvasti väiksem kui maksukahju, mida põhjustaks nendes riikides loobumine tollimaksudest – maksudest, mis oleks küündinud 60 miljardi USA dollari piirini.

Nende läbirääkimiste ajal näitas komisjon, olles end oma liberaalsetesse dogmadesse mässanud, üles täielikku vastutustundetust Euroopa inimeste suhtes, minnes isegi nii kaugele, et tegi ettepaneku kahjustada, isegi ohverdada, autotootmine Euroopa Liidu territooriumil selle nimel, et saavutada edu kokkuleppele jõudmisel.

Mis puutub Maailma Kaubandusorganisatsiooni (WTO) ja komisjoni, siis nende arvates on olemas vaid tarbijad ja mitte heaolu loojad. Just selline suhtumine asjadesse on praeguse kriisi põhjus, sest kui me muudame konkurentsi kõige A-ks ja O-ks, lükkab see meid veelgi suurema palkade deflatsiooni ning seega ka töötajate täieliku vaesumise ja igasuguse sotsiaalse kaitse meetodilise hävitamise poole.

Doha vooruga lõpulejõudmine oleks katastroof kõikide riikide jaoks. Veelgi enam – praeguses kontekstis on eriti valulik see, et hoolimata märkimisväärsetest kahjustest, millega on juba lepitud, soovitakse vale kursi suunas minekut iga hinna eest jätkata. Selleks, et seada WTOs sisse demokraatia, on meil vaja see organisatsioon kiiresti põhjalikult ümber kujundada.

Corien Wortmann-Kool (PPE-DE). – (NL) Doha läbirääkimised on nüüdseks juba märkimisväärselt kaua kestnud ning on kiiduväärne, et Euroopa on teinud tõelisi edusamme selle nimel, et meie seisukohti lähendada. Euroopa on esitanud olulise põllumajandust käsitleva ettepaneku, kuid kahjuks ei ole teised riigid meie jõupingutustele samaga vastanud. See on veel üks põhjus, miks on nii oluline vaadata paketti tervikuna, see tähendab koos mittepõllumajandustoodete turulepääsu ja teenuste küsimusega.

Võite olla kindel, et toetan kõigest südamest teie jõupingutusi jõuda kiiresti kokkuleppeni. Eurooplastena peame kaitsma end proteksionistlike meetmete eest, mis peamiselt maailma majanduse kehva olukorra tõttu, kuid ka toiduohutuse kaitsmise loosungi taha peitudes järjest rohkem pead tõstavad. Eurooplastena peame ikka ja jälle kinnitama oma vankumatut pühendumist vastastikkuse põhimõttele. Kui meie oleme avatud, peavad ka nemad olema avatud.

Mida peaksime sellega seoses ootama Ameerika Ühendriikide uuel presidendilt ja tema poolt välja kuulutatud meetmete paketi? Mida võime oodata Hiinal? Tegelikult ootamegi teilt tegutsemist eeskätt just selles liinis, sest majandus- ja finantskriisi aegadel, mil inimesi massiliselt koondatakse ja majandused kokku kuivavad, on just täpselt sellel turu avanemisel potentsiaali meie huvisid edendada.

Proua juhataja, meie küsimused on kantud eesmärgist tõsta esile kasutegureid, mida meie kodanikud võivad sellisest meetmetepaketist loota ja mida me saame sellise paketi eest vastu pakkuda. Ma mõistan täielikult, et te ei saa neile küsimustele siin ettenähtud lühikese aja jooksul vastata, kuid ma tahaksin teile esitada üleskutse olla lähinädalatel ja lähikuudel läbipaistev, kui te kodanikega päevakorras olevatel teemadel suhtlete ja neile räägite, mida see nende jaoks tähendab. See on erakordselt oluline, kuna Euroopa Parlamendi valimised lähenevad, ning ma loodan, et võime teile loota, et hoiate selle küsimuse päevakorras tähtsal kohal.

Francisco Assis (PSE). – (PT) Väga tõsise finants- ja majanduskriisi kontekstis on Doha läbirääkimiste edukas lõpuleviimine täiesti olemusliku tähtsusega.

Kriisi ajal valitseb alati tendents proteksionismi kiusatusele järgi anda. Proteksionism on omalaadi neuroos, mis tavaliselt mõjutab ühiskondi ja riike aegadel, mil nad seisavad silmitsi tõsiste kriisidega – nagu näiteks kriis, milles me praegu oleme. Seetõttu peame ilmselgelt selle proteksionistliku kiusatuse võimaliku esiletuleku vastu võitlema, kuna ajalugu on meile näidanud, kuhu see meid viib. See toob kaasa terve maailma üldise vaesumise ja ei aita mitte mingil moel kaasa meie ees olevate raskete probleemide lahendamisele. Üks asi on aga proteksionism, mida tuleb sajaprotsendiliselt laita ja vältida, ning teine ja üsna teistsugune asi on vajadus tagada seaduslike huvide kaitsmine erinevates piirkondades, millesse me maailmas jagatud oleme. Just selles aspektis on Euroopa Liidul ka kohustus seista eurooplaste huvide eest ja mitte üksnes eurooplaste kui tarbijate, vaid ka eurooplaste kui tootjate huvide eest.

Just sel põhjusel on oluline minna mitmepoolsete Doha läbirääkimistega edasi. Kuigi me teame, et proteksionism on tegelikult vale, teame samas ka, et rahvusvahelise kaubanduse kontrollimatu liberaliseerimine toob paratamatult kaasa tõsised majanduslikud ja sotsiaalsed katastroofid. Ainus viis, kuidas sellist kontrollimatut liberaliseerimist on võimalik vältida, on saavutada kokkulepe selleks sobival foorumil, see tähendab Maailma Kaubandusorganisatsioonis – saavutada mitmepoolne kokkulepe, millega kehtestatakse

eeskirjad kõigi asjaomaste poolte seaduslike huvide kaitsmiseks. Euroopa Komisjoni ja kõnealusel juhul ka Euroopa Liidu roll on just eurooplaste kindlustunde taastamine.

Euroopas on praegu kindlustundekriis – seda Euroopat esindavate tasandite – olgu nendeks siis liikmesriigid, Euroopa Komisjon või Euroopa Liit tervikuna – kaitsevõime ja poliitilise reguleerimise suutlikkuse suhtes. Seetõttu on meie ees seisvaks väljakutseks just see, et me peame aitama teha lõpu sellele esindatavuse ja kindlustunde kriisile, tagades, et me liigume õigel kursil. Kõnealusel juhul on õige tee tagada mitmepoolne kokkulepe, mis kaitseb meie kõigi seaduslikke huve.

Georgios Toussas (GUE/NGL). – (EL) Proua juhataja, Euroopa Liidu ja kodanlike valituste strateegiline valik kesk sügavat kapitalistlikku kriisi – kapitali ja ületootmise akumuliseerumise kriisi, mis vaevab ka Euroopa Liidu liikmesriike – on kasutada Maailma Kaubandusorganisatsiooni kui olulist tugisammast, millel on tõhus roll kaubanduse ja äri täielikul liberaliseerimisel, privatiseerimistel ja ülevõtmistel ning Euroopa monopolide tungimisel uutele turgudele. Doha vooru läbirääkimiste eesmärk on koordineerida kapitali otsustavat rünnakut selliselt, et rahvusvahelised äriühingud saaksid riisuda kolmandate riikide toorainet ja suurendada töötajate eksploateerimist kõikjal kapitalistlikus maailmas. Rohujuuretasandit eirav ühine põllumajanduspoliitika on tasu Euroopa Liidu selliste sihtide edendamise eest, milleks on liberaliseerida mittepõllumajandustoodete ja teenuste turgusid eesmärgiga kaitsta töökohti imperialistlikus püramiidis. Me oleme ilmselgelt huvitatud rahvusvahelisest kaubandusest ja selle arengust vastastikuse kasu alusel. Kapitalistlikes tingimustes ei saa ülemaailmne kaubandus aga olla võrdne ja tugineda vastastikusele kasule. Just seetõttu on vaja hoogustada töötajate võitlust imperialismi ja monopolide vastu, et saavutada radikaalseid muudatusi nii rahvusvahelisel tasandil kui ka iga konkreetse riigi tasandil.

Nils Lundgren, fraktsiooni IND/DEM nimel. – (SV) Proua juhataja, Doha voor kukkus eelmisel aastal läbi. Tegemist on erakordselt tõsise olukorraga. Viimasel kahel aastakümnel toimunud areng ülemaailmse vabakaubanduse suunas on päästnud hämmastavalt paljud inimesed vaesusest sellises ulatuses, et see on õigupoolest tervet maailma muutnud. Nüüd on maailma majandus aga väga sügavas kriisis. See ei ole vabakaubanduse ega praeguse üleilmastumise tulemus, vaid ülemaailmse finantskriisi tagajärg. Nii võttes on olukord sarnane sellele, milles olime 1920. aastate lõpus.

Sedasorti finantskriisi tulemuseks on ülemaailmne depressioon. Viimasel korral tõi see võimule Hitleri. See tõi kaasa teise maailmasõja õudused ja 50 aastat kommunistlikku orjust poolas Euroopas ja poolas Aasias. Need on olulised küsimused, millest me siin räägime. Toona oli ülemaailmse depressiooni kõige olulisem põhjus proteksionismi uus esiletõusmine. Riigid võtsid üksteise järel kasutusele tollimaksud, kehtestasid koguselised piirangud ja nn osta kodumaist reegli ning kasutasid üksteise võidu devalveerimist.

Tegelikult on praegu väga suur oht, et selline asjade kulg ka sel korral kordub. Muresemapanevaid märke on palju. President Obama võitis valimised tegelikult proteksionistlikule platvormile tuginedes. Me näeme praegu esimesi märke. Päevakorras on suur pakett, mis sisaldab õigupoolest nn osta ameerikamaist klauslit seoses terasega ehitustööstuse jaoks. See võib olla algus.

Kui üks on lahti tehtud, avastavad teised riigid, et nad võivad midagi sarnast teha, arvestades asjade hullu seisuga. Nendel riikidel, kes on praegu maailmas ja Euroopa Liidus halvas seisus, tekib kiusatus lubada oma töötajatele ja ettevõtjatele kaitset välismaise konkurentsi eest. Need suundumused on selgelt näha. Kui see protsess algab, ei ole seda võimalik peatada. See saab tõepoolest olema katastroofiline.

Euroopa Liit kujutab endast maailma suurimat kaubandusblokki ja seetõttu on ELil märkimisväärne vastutus. Kaubanduspoliitika valdkonnas räägib Euroopa Liit ühehäälselt ja see on ometi kord hea – kuid mida see hääl tegelikult nüüd ütleb? Alust pessimismiks on.

Edu võti peitub põllumajandussektoris. Prantsusmaa ja Saksamaa kampaania selle nimel, et Euroopa Liit hakkaks sisse ostma piimapulbrit ja võid ning hakkaks subsideerima piimatoodete ekspordi, ei ole hea enne. See on jäik omakasupüüdlik poliitika, mitte riigimehelikkus.

Seetõttu peaksid nõukogu ja Euroopa Parlament tegema kohe selged avaldused selle kohta, et Euroopa Liit kaitseb vabakaubandust kogu maailmas ning avab tee edusammudele põllumajandustoodetega kauplemisel. Mitte miski ei saa sellest olulisem olla. Aitäh võimaluse eest sõna võtta.

Christofer Fjellner (PPE-DE). – (SV) Ma sooviksin alustada sellest, et väljendada nõusolekut eelkõnelejaga selles suhtes, et Doha voor on äärmiselt oluline, kuid samas sooviksin lisada, et see ei ole tõenäoliselt mitte kunagi olnud olulisem kui praegu. Ma usun, et just täpselt kesk praegust finantskriisi on meil vaja rohkem kui kunagi varem näidata, et ülemaailmne kaubandussüsteem reaalselt toimib.

Jätta Doha voor selja taha ja öelda, et me ei suuda ülemaailmseid kokkuleppeid kaubanduse vallas saavutada, oleks minu arvates katastroof, mis võib õhnestada tervet ülemaailmset kaubandussüsteemi. Doha vooru läbikukkumine ei ole tõenäoliselt mitte kunagi kulukam kui just praegu.

See, et Doha voor on enneolematult oluline, on tingitud just finantskriisist. Nii nagu mina asjast aru saan, ei ole meie jaoks selle finantskriisi suurim oht mitte laenuturu jaoks kapitali puudumine; suurim oht on see, et kriis kutsub esile proteksionistlikud suundumused. Me oleme seda ajaloo vältel näinud. See juhtus 1930. aastatel ja lõppes maailma majanduse jaoks sõna tõsisel mõttes katastroofiga ning sama juhtus ka 1970. aastatel.

Ma usun, et võime juba näha märke maailmas esindatud arvamusest, et neid olulisi probleeme on võimalik lahendada suurema proteksionismiga – seda hoolimata tõsiasiast, et valitseb oht, et proteksionism levib ja toob maailma majanduses kaasa veelgi suurema kriisi. See on juhtumas eeskätt teenuste, finantsteenuste ja teenustega kauplemise vallas. Finantsteenuste sektoris näeme praegu proteksionismi kiiret kasvu.

Rääkides Doha voorust selle praeguses seisus, oli minu arvates terve perioodi vältel, mil Doha voorus läbirääkimisi pidasime, põhiliseks puuduseks tõenäoliselt see, et selle vooru käigus hakati järjest rohkem keskenduma põllumajandusele, põllumajandusele ja veel kord põllumajandusele. Ma arvan, et see on väga kitsas eesmärk ja minu arvates vajab maailma kaubandus tegelikult palju laiemat lähenemisviisi, eelkõige silmas pidades seda, et põllumajandus moodustab suhteliselt väikese osa maailmakaubandusest, kui võrdleme seda näiteks tööstustoodete ja teenustega üheskoos. Samuti usun, et see moodustab suhteliselt väikese osa kasvupotentsiaalst, seda eelkõige võibolla siin Euroopas. Uued võimalused juurdepääsuks turgudele ja uute turgude avanemine ülemaailmselt, eelkõige teenustega kauplemise, kuid ka tööstustoodete puhul, on minu arvates kõige olulisemad selleks, et panna rattad käima ja äratada ülemaailmne kasv uuesti ellu.

Seetõttu tahaksin esitada komisjonile küsimuse. Mida kavatseb komisjon teha ja milliseid algatusi on komisjon käivitanud selleks, et Doha vooru oleks võimalik avardada ja päästa meid sellest väsitavast olukorrast, kus me istume kõik laua ümber ja teeme üksteisele etteheiteid põllumajanduskaubanduse, põllumajanduskaubanduse ja veel kord põllumajanduskaubanduse üle, samas kui me teame, et maailma majandus vajab palju laiemat kaubandusalast tegevuskava, mis hõlmaks ka teenuskaubandust ja tööstustoodete kaubandust. Täna väga.

Mairead McGuinness (PPE-DE). - Proua juhataja, ma sooviksin volinikku tervitada. Tema eelkäija, härra Mandelson, oli lirimaal hästi tuntud, ja seda põhjustel, millega volinik on kindlasti hästi kursis.

Doha vooru teemad ei tule Euroopa inimeste seas jutuks. Sellest räägitakse küll sellistes kohtades nagu Euroopa Parlament, kuid kui ma kohtun inimestega, kes on näiteks töö kaotanud, siis ei ütle nad mulle näiteks, et „viime Doha lõpule”. Seega ma arvan, et hoolimata kõigest sellest teooriast, mida siin arendatakse, ei ole Doha ja majandusarengu vahel mingit seost.

Mis puutub finantsturgude üleilmastumisse, siis võiksin välja pakkuda, et tegemist on olukorraga, kus üleilmastumine on meid alt vedanud – olgugi, et võib-olla oleks õiglasem öelda, et meid on alt vedanud finantsturgude reguleerimine või mittereguleerimine. Mulle pakuvad huvi volinik McCreevy hiljutised märkused selle kohta, et mõningad selle valdkonna probleemid on tekitatud sellest, et liikmesriikide seadusandjad kaitsevad impeeriume. See on võib-olla teema mõne muu arutelu jaoks, kuid see näitlikustab seda, kuidas hoolimata sellest, et räägime üleilmastumisest kui millestki suurepärasest, ei ole see finantssektoris paika pidanud.

Põllumajanduse juurde tulles – seda teemat käsitlesid teised kõnelejad vahetult enne mind – saan aru, et see teema ei olnud Dohas lahkavamate tekitaja. Kuid see on väga tõsine küsimus ja ma tunnen selle pärast suurt muret. Võib-olla seetõttu, et olen vanem kui minuga samasse fraktsiooni kuuluv eelkõneleja, pean põllumajandust üsna oluliseks, sest tegemist on sektoriga, mis toodab toitu ja seetõttu on see prioriteetide seas minu jaoks tähtsamal kohal kui eelkõnelejal. Ma arvan, et peaksime seda meele pidama. Me hääletasime siin Euroopa Parlamendis raporti üle, mille koostas ülemaailmse toiduga kindlustatuse teemal. Me oleme selle küsimuse pärast mures ja peaksimegi olema. See peaks olema teema, mida Doha tasandil käsitleda.

Omaette teema on see, kuidas Euroopa tootjad – põllumajandustootjad – saaksid olla konkurentsivõimelised siis, kui meil Euroopa Liidus on keskkonna osas erinevad, kõrgemad loomade heaolu normid, mida WTOs ei käsitleta. Te suudate meie kodanikud endaga sellesse protsessi haarata üksnes siis, kui neid küsimusi WTOs käsitletakse. Ausalt öeldes arvan, et mitte kunagi varem ei ole me vajanud otsest arutelu nendel teemadel siin Euroopa Parlamendis ja Genfis rohkem kui nüüd.

Ma paluksin teil lõpumärkustes mõningaid nendest väga tõsistest küsimustest käsitleda, et inimesed saaksid aru, et nende üle arutletakse. Ma ei näe, et Doha voor kulgeks selles tempos, nagu te väidate seda kulgevat. Võib-olla ma eksin.

Paul Rübig (PPE-DE). – (DE) Proua juhataja, volinik, daamid ja härrad, Doha vooru kontekstis tunnen huvi, kuidas kavatseb kaubanduse peadirektoraat kaitsta tariifikvooti, mis on Euroopa kääritamissektori konkurentsivõime tugisammas. Tariifikvoodil on väga oluline funktsioon, kuna see tööstusharu peab säilitama rahvusvahelise konkurentsivõime.

Teiseks, kuidas te reageerite terast käsitlevale klauslile, mille USA kongress just vastu võttis ja mis keelab Euroopa Liidu terase kasutamise Ameerika Ühendriikides?

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). – (PL) Proua juhataja, Doha vooru eesmärk oli aidata kaasa vaesimate riikide arengule, aidata nad vaesusest välja. Ühelt poolt peame seega tegema kõik nende abistamiseks, kuid samas ei tohi me unustada oma ettevõtteid ega põllumajandustootjaid.

Sooviksin seetõttu küsida järgmist: kuidas saame me kaitsta oma väikesi ja keskmise suurusega ettevõtteid pankroti eest ja kuidas saame oma väikseid põllumajandusettevõtteid kaitsta Hiina, India või Brasiilia konkurentide eest? Õelgem valjusti ja selgelt välja, et igasuguste toodete Euroopa Liitu eksportimisel – olenemata sellest, kas tegu on kingade või veiseliha – peavad olema täidetud teatud normid. Alles siis saame rääkida võrdsest konkurentsist.

Läbirääkimiste lõpuleviimine lähikuudel saab olema äärmiselt keeruline, sest nendel juhtidel, kellest läbirääkimistel asi tõesti sõltub, puudub poliitiline tahe. On oht, et praegu maailmas valitseva majanduskriisi tõttu suureneb proteksionism.

Zbigniew Zaleski (PPE-DE). – (PL) Ma sooviksin öelda, et kuulates viimast Doha arutelu Kataris jäi mulle mulje, et arengumaad arvavad, et meie, arenenud riigid, oleme neile ülekohut teinud. Võib-olla see on kunagise koloniaalpoliitika omamoodi järelkaja või on nad harjunud otsetoetusi saama ja seega harjunud omalaadse heategevusega. Mulle näib, et jõukamad riigid saavad aidata hea kaubanduse, heade standardite ja väljaõppe kaudu. Mitte miski ei ole olulisem, kui muuta kohalikud ettevõtjad sõltumatuks ja luua horisontaalsed suhted Aafrika, Aasia, aga ka Ladina-Ameerika riikide vahel. Samuti olen seda meelt, et just teenuste osutamine õpetab juhtimist, koostööd ja heade standardite kohaldamist. Seoses sellega on mõlema poole puhul väga oluline panna rõhk teenuste turu avamisele.

Mairead McGuinness (PPE-DE). - Proua juhataja, aitäh, et andsite mulle veel ühe minuti – see on oluline, et saaksin esitada oma märkused põllumajanduse kohta. On jäänud mulje, et Euroopa põllumajandustootjad on ainukesed, kellel on probleemid. Tõde peitub aga selles, et Dohas olid India läbirääkijad mures oma väikeste põllumajandustootjate pärast ning tõsiste tagajärgede pärast, mida üleminek vabakaubandusele tooks mitte üksnes individuaalsetele põllumajandustootjatele, vaid ka riigi sotsiaalsele stabiilsusele. Seega on põllumajanduse teema oluline kõikide läbirääkimiste osapoolte jaoks ja me peaksime olema selle suhtes natuke ausamad. Lugupeetud volinik, võib-olla saaksite oma lõpumärkustes ka seda küsimust käsitleda.

Catherine Ashton, komisjoni liige. – Proua juhataja, ma püüan lühidalt käsitleda parlamendiliikmete tõstatatud probleeme.

Härra Papastamkos, ma nõustun teiega seadusandliku ja regulatiivse koormuse küsimuses. On väga tähtis, et nende küsimustega tegeldaks korralikult. On oluline need küsimused lahendada ning ma nõustun ka sellega, et seejuures on oluline ohutus.

Mitmed parlamendiliikmed, eriti härra Lundgren ja härra Rübig, aga ka härra Papastamkos, rääkisid nn osta ameerikamaist klauslist, mis on praegu Kongressis arutlusel. Parlamendiliikmed teavad, et see tugineb 1979. aasta kaubandusleppel. Meil on see säte juba olemas, aga riigihankelepingu kaudu on meil vastastikused kokkulepped, mille kohaselt saavad nende projektide puhul pakkumisi esitada need, kes selle lepingu allkirjastavad. See, mida me loodame – ja oleme sellest ka ameeriklastele rääkinud –, on see, et me jõuame sinna, kus olime enne. Ma olen seda õigusakti lugenud. See paneb ka mind väga muresema.

Veebruari lõpus lähen ma Ameerikasse, et kohtuda Ameerika Ühendriikide uue kaubandusesindajaga, kes on loodetavasti selleks ajaks ametisse kinnitatud, ning parlamendiliikmed võivad olla kindlad, et need olulised küsimused tõstatatakse.

Härra Ford tõstas mõned kahepoolsete suhete teemad. Korea teeb edusamme ja ASEANi suhtes ootan paindlikkust, millest oleme härra Fordiga varem ka rääkinud – seda selleks, et püüda liikuda selles küsimuses

edasi; samas nõustun, et ka selles suhtes ei ole väärtuse ja olulisuse poolest mitmepoolsetele kokkulepetele aseainet.

Mis puutub sellesse, mida India kohta öeldi, ütlen, et peaminister Singh on väga selgelt mõista andnud, et ta on sellele teemale väga pühendunud. Ma nõustun proua McGuinnessiga, et põllumajanduse küsimus on India jaoks väga tähtis, ja ma tulen selle küsimuse juurde ka tagasi. Eelmisel nädalal olin Kamal Nathiga Londonis Doha üle arutlemas ning India kaubandus- ja tööstusministrina rõhutas ta täpselt sama aspekti kui proua McGuinnesski, nimelt väikeste elatustalupidajate erakordset olulisust. Olen proua McGuinnessi märkustega ja ka ministri öelduga täiesti nõus.

Härra Pannella, ma ei arva, nagu oleksime täielikult sündmuste meelevaldas. Ma leian, et me peame Euroopas kui tervikus edasi minema, kasutama oma mõjujõudu ja andma täiesti selgelt mõista, et oleme nõus sellega, mida te ütlesite proteksionismi vastu võitlemise otsustava tähtsuse kohta. See on suur väljakutse ning üks selle sees peituvaid väljakutseid on suhtlemine – hoolitsemine selle eest, et inimesed saaksid aru.

Härra Hénin on kahjuks praeguseks küll juba ära läinud, kuid vastuseks talle ütlen, tegemist ei ole tööstuse ohverdamisega tarbijate hüvanguks. Küsimus on tööstuskasvus ja arengus. Ja töötajate töökohtade kaitsmises, kuna me teame, kui olulised on kaubandus ja eksport just selle eesmärgi saavutamiseks. Mis puutub institutsioonilisse muutusesse WTOs, võiksime oma aja ju sellele kulutada, kuid ma sooviksin endale eraldatud aega pühendada sellele, et leida praktilisi viise, kuidas sellest raskest majanduslikust perioodist välja tulla.

Proua Wortmann-Kool rääkis teenustest. Olen nõus – see on väga oluline. Samuti on väga oluline olla läbipaistev. Olen sellega sajaprotsendiliselt nõus.

Härra Assis, meie huvide kaitsmine, mitte proteksionismi kaitsmine on täiesti õige. Siin on põhjanev erinevus, mida peame selgelt väljendama, ning peame hoolitsema selle eest, et kaitsta tööjõudu selle kõige raames.

Põllumajanduse puhul – nagu ütlesin – on otsustava tähtsusega hoolitseda selle eest, et me suudaksime oma tööstusi arendada. See teema puudutab toiduainete tootmist ja see on Doha voorus väga olulisel kohal. Minu kolleeg Mariann Fischer Boel on kõvasti pingutanud selle nimel, et hoolitseda selle eest, et Euroopa positsioon põllumajanduses oleks kindel. See loob olulise aluse kõigele sellele tööle, mida mina teen meie kahepoolsete, piirkondlike ja mitmepoolsete läbirääkimiste käigus, et kindlustada tulevikus parimate võimaluste tagamine kogu meie põllumajanduse kaitsmiseks.

Mis puudutab käärindustööstust, härra Rübig, siis saan aru, et need küsimused on praegu arutlusel, kuid tulen heameelega selle küsimuse juurde täpsemate andmetega tagasi.

Lõpetuseks – mis puutub väikestesse ja keskmise suurusega ettevõtjatesse – härra Siekerski, on väga oluline, et me oma väikseid ettevõtteid kaitseksime. Ma teen tihedat koostööd Günter Verheugeniga, et ettevõtluse ja kaubanduse vaheline koostöö oleks tõhus, et hoolitseda selle eest, et väikestel ettevõtetel oleks võimalusi meile öelda, kus neil oleks turu avanemist vaja, et toetada neid, aidates nendel turgudel avaneda, ja et toetada neid äritegevuses.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

15. Tootmine ja tööhõive erinevate ELi liikmesriikide tekstiili- ja rõivatööstussektoris (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on arutelu komisjonile esitatud suulise küsimuse üle, mis käsitleb tootmist ja tööhõivet erinevate ELi liikmesriikide tekstiili- ja rõivatööstussektoris.

Corien Wortmann-Kool, autori asendaja. – Proua juhataja, rahvusvahelise kaubanduse komisjoni nimel tahaksin selgitada, mis praegu kaalul on.

Kaalul on tootmine ja tööhõive erinevate ELi liikmesriikide tekstiili- ja rõivatööstussektoris. Euroopa Liit ja Hiina on leppinud kokku ühise järelevalvesüsteemi osas seoses teatavate tekstiili- ja rõivatoodete kategooriate ekspordiga Hiinast ELi liikmesriikidesse, kuid see süsteem kaotas kehtivuse 31. detsembril 2008.

Viimase kahe aasta jooksul on kadunud 350 000 töökohta ning äriühingute arv on sama ajavahemiku jooksul vähenenud 5%. Võttes arvesse järjest suuremat arvu ettevõtteid, mis lõpetavad tegevuse või ümber paigutavad,

mis toob kaasa tööpuuduse suurenemise mitmetes piirkondades, tahaksin esitada rahvusvahelise kaubanduse komisjoni nimel järgmised küsimused:

Kas komisjon või mõni liikmesriik on pannud ette või nõudnud, et topeltjärelvalve mehhanismi pikendataks ka pärast 31. detsembrit 2008, või mis tahes muid sellealaseid meetmeid?

Milliseid meetmeid kavatseb komisjon vastu võtta, et kaitsta tootmist ja tööhõivet tekstiili- ja rõivatööstussektoris?

Kas komisjon jätkab turusuundumuste, impordistatistika ja tolliseire reaajas jälgimist ning hoiab sektorit kursis viimaste arengutega?

Milline on hetkeolukord seoses kavandatava määrusega „made in” -etikettide kohta?

Milliseid meetmeid on komisjon võtnud Euroopa Parlamendi 13. detsembri 2007. aasta resolutsioonis vastu võetud ettepanekutega tegelemiseks?

Catherine Ashton, komisjoni liige. – Proua juhataja, praeguses õhkkonnas on mõistetakse tootmise edukuse pärast konkurentsitingimustes, ning loomulikult on tekstiilitooted väga olulised. Tööhõive on jätkuvalt vähenenud ning tootmine on taas kord langenud – ja seda pärast paari suhteliselt stabiilset aastat. Otse loomulikult on see sektor üleilmastumises esirinnas. Selles mängivad tohutut rolli väikesed ja keskmise suurusega ettevõtted.

Pärast vastastikuse mõistmise memorandumi aegumist 2005. aastal oli meil kokkulepe ühise järelvalvesüsteemi osas – sellele juhtis meie tähelepanu proua Wortmann-Kool – ning see on andnud meile varajast teavet kaubavoogude kohta. Me suudame seega paremini reageerida juhul, kui meie tööstust tabab ootamatu majandustõus. See on samuti veel üks samm üleminekuprotsessis avatud turgudele, mis on – olen kindel, et parlamendiliikmed on sellest teadlikud – kavandatud ja välja töötatud koos asjaomaste majandusosalistega ning läbi arutatud liikmesriikide ja Euroopa Parlamendiga. Edendades järkjärgulise muutumise protsessi, oleme aidanud sellel sektoril kohaneda. Seda protsessi on toetanud sotsiaalpartnerid. Nad ei ole palunud vastastikuse mõistmise memorandumi alusel määratud vabatahtliku kasvumäära kohaldamise pikendamist, kui nimetatud memorandum 2008. aastal aegus, samuti ei ole nad palunud järelvalvesüsteemi jätkuvat kohaldamist 2009. aastani – olgugi, et mul on heameel, et mõned liikmesriigid oleksid selle pikendamist meie poolt eelistanud. Import Hiinast on üleüldiselt, kuid siiski mõistlikkuse piirides kasvanud. Märgatavat kasvu mõningates kategooriates – näiteks kleidid, püksid ja pulloverid – on tasakaalustanud tekstiilitoodete impordi langus teiste riikide tarnijate puhul. Seega võis 2008. aastal tervikuna täheldada väikest üldist kasvu ning turud tulid sellega suhteliselt hästi toime.

Õige poliitiline reaktsioon ei ole turgude sulgemine ega impordiseire. Me peame tagama, et kõik ettevõtted saaksid praeguses olukorras muutuda, kohaneda, kaubelda ja olla innovaatilised. Just niisuguste ettevõtete jaoks majanduse taastamise kava heaks kiidetigi. See kujutab endast loomulikult jõulist tõuget, mille mahuks on 1,5% ELi SKPst ja mis peaks aitama tekstiili- ja rõivatööstussektorit. Selle sektori ees seisvad probleemid olid olemas juba enne praegust aeglustumist. Viieteistkümnest taotlusest Globaliseerumisega Kohanemise Fondile on kaheksa esitatud tekstiilitöötajate toetuseks.

Komisjon on valmis toetama algatusi, mille eesmärk on luua partnerlussuhteid tekstiili- ja rõivatööstussektoris selleks, et aimata ette ümberstruktureerimist ja kaitsta tööhõivet, ning üldkokkuvõttes võidab sektor sellest, et olemas on pikaajaline sotsiaaldialoogi raamistik. Me tunnustame Euroopa Parlamendi resolutsiooni tekstiilisektori tuleviku kohta. Me läheme edasi selliste temadega nagu turu juurdepääs, juhtivate turgude algatuse raames eraldatavad rahalised vahendid ja kõik vaba kaubanduse kokkulepped, kuna need on huviküsimused, millega pühendatakse keskkonnanormatiividele ja sotsiaalsetele standarditele. Loomulikult jääb meie päevakorda vääringu devalveerimine.

Georgios Papastamkos, fraktsiooni PPE-DE nimel. – (EL) Proua juhtaja, tekstiili- ja rõivatööstussektor on iseäranis üleilmastunud majandussektor – tegemist on sektoriga, mida iseloomustab pidev muutumine nii tootmise koha, pidevate ümberkorralduste kui ka uute olukordadega, nagu näiteks rahvusvahelise kaubanduse liberaliseerimine, kohanemise suhtes. Paljude Euroopa Liidu liikmesriikide jaoks, sealhulgas Kreeka jaoks, on see sektor oluline ekspordi ja tööhõive allikas. Tootmisüksuste märkimisväärne ümberpaigutamine ja tööhõive pidev vähenemine on aga võtnud muretsemapanevad mõõtmed. Lisaks struktuurilistele probleemidele mängib negatiivset rolli terav erinevus ühelt poolt Euroopa Liidu imporditariifide ja teiselt poolt ELi surimate konkurentide imporditariifide vahel. Proua volinik, me räägime sektorist, mille toodang võtab Euroopa Liidu piiiril konfiskeeritavate piraattoodete üldmahust enda alla erakordselt suure protsendi

– protsendi, mis pidevalt kasvab. Kõnealusel juhul pean heaks mõtteks ettepanekut luua Euroopa piraattoodete seirekeskus, et me saaksime saavutada parema koostöö pädevate asutuste, liikmesriikide ja komisjoni talituste vahel ning samuti tõhusa koostöö erasektoriga. Ma arvan, et peame vastu võtma eeskirjad „made in” etikettide kohta, mille abil on võimalik tagada õiglast konkurentsi ja tarbijate kaitset. Tõhusamate päritolureeglite kehtestamine on oluline tariifikvootide kohaldamise seisukohast üldiste tariifsete soodustuste ja piirkondlike kokkulepete raamistikus. Meil palutakse kujundada tööstus- ja regionaalpoliitikat ning sellealaseid kohustusi elluviivate asutuste vaheline uus koostööraamistik ning toetada tõhusalt Euroopa ettevõtteid, eriti väikesi ja keskmise suurusega ettevõtjaid, et nad suudaksid säilitada ja veelgi täiustada oma konkurentsivõimelist spetsialiseerumist. Ma viitan kvaliteedi ja disaini, uuenduslikkuse ja uute tehnoloogiate kasutamise seisukohast kõrge lisaväärtusega toodete tootmisele.

Rovana Plumb, *fraktsiooni PSE nimel*. – (RO) Me sooviksime teid tänada vastuste eest meie suulistele küsimustele. Ma sooviksin rõhutada, et nagu kõik hästi teavad, annab tekstiilisektor eriti olulise panuse kõikide liikmesriikide, sealhulgas Rumeenia, SKPsse. Me teame väga hästi, et see sektor loob uusi töökohti, eriti naistöjõule. Ma nõustun teie poolt välja pakutud meetmetega ja toetan neid, kuna olles teadlikud sellest, kui oluline on kaubandus praeguses majanduskriisis, peame mõistma seda, kui tähtsad on need meetmed, mida me töökohtade kaitsmiseks võtma peame.

Pidades silmas, et Hiinast imporditavate tekstiilitoodete ühist järelevalvesüsteemi eelmise aasta lõpust enam ei kohaldata – saan aru, et tegemist oli olulise turuseire teostamise vahendiga –, sooviksin teha komisjonile ettepaneku, et komisjon pööraks suuremat tähtsust mitte üksnes tekstiilisektorile, vaid ka teistele haavatavatele tööstussektoritele, nagu näiteks terase-, kemikaali- ja masinatööstus. Samuti tahaksin välja pakkuda, et Euroopa Komisjon tutvustaks regulaarselt neid sektoreid käsitlevaid mõjuhinnanguid, statistilisi andmeid või muid aspekte ja asjakohaseid instrumente. Ma sooviksin teid taas kord tunnustada meetmete eest, mis te juurdepääsu, vabakaubanduse, rahaliste vahendite ja keskkonna jaoks välja pakkusite.

ISTUNGI JUHATAJA: Martine ROURE

asepresident

Gianluca Susta, *fraktsiooni ALDE nimel*. – (IT) Proua juhataja, daamid ja härrad, ei ole mingit kahlust, et seisame silmitsi äärmiselt tõsise tööstuskriisiga ning Euroopa tekstiilitööstusel ei ole võimalik seda samuti finantskriisi tagajärjel tekkinud kriisi vältida.

On selge, et tarbijate otsus kulutuste tegemine edasi lükata mõjutab turu ülemisse ossa kuuluvaid Euroopa tooteid, sealhulgas neid, mis on pärit minu kodumaalt Itaaliast, sektoris, kus on, nagu rahvusvahelise kaubanduse komisjoni esimees osutas, kadunud 350 000 töökohta ja 5% ettevõtetest.

Praegu usun siiski, et see sektor, nagu kõik teised tööstussektorid, vajab rohkem kui finantsilist toetust eeskirju ning, nagu juba osutatud, vastastikkuse põhimõtte tõelist kohaldamist. Kuigi võime ju mõista, et tärkava turumajandusega riikide puhul kaldutakse turu tõelise avamise poole eesmärgiga edendada nende riikide arengut ja seega ka uusi turge, on palju vähem võimalik mõista vastastikkuse põhimõtte puudumist õiguslike ja tariifsete tõkete näol kõige arenenumate riikide – Ameerika Ühendriikide, Kanada, Austraalia ja Jaapani – puhul.

Sel põhjusel peavad teatavad põhiküsimused, mille puhul on minu arvates lubadused rohkem eksisteerinud paberil kui tegelikkuses – näiteks päritolu märkimise küsimus –, saama taas kord komisjonis ja nõukogus meie tähelepanu keskpunktiks. Euroopa vajab uusi eeskirju, kuid samuti ka vastastikkust ning suuremaid jõupingutusi, et võidelda võltsimise ja piraatluse vastu, astuda tõelisi samme dumpinguvastaste meetmete suhtes, ja eelkõige, et kiita heaks määras päritolu märgistamise kohta.

Vaadake, proua volinik, kui me osaleme poksimatšil üks käsi selja taha seotud, ei saa me matši võita. Samuti sooviksin korrata üle, et see probleem puudutab lisaks meile ka Ameerika Ühendriike, mitte üksnes Hiinat või Indiat. Nendel riikidel on jälgitavust käsitlevad eeskirjad, mida nad ka meie toodete puhul kohaldavad – meil selliseid eeskirju ei ole. See on seega see põhiküsimus, mille puhul leian, et komisjoni algatust on vaja varasemast palju jõulisemaks muuta – sest et me oleme näinud, et tahtmise korral suudab komisjon veenda isegi neid, kes vastu vaidlevad, nagu siis, kui teemaks oli keskkond.

Lõpetuseks – ma usun, et on rohkem ja vähem kulukaid meetmeid, kuid esimesed on osa kriisi lahendamise paketist, mis peagi kasutusele võetakse. Nende hulka kuuluvad Globaliseerumisega Kohanemise Fond, suurem krediidimaht, mis tehakse kättesaadavaks investeringute edendamiseks ning väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate kapitaliseerimise tugevdamiseks, rohkem rahalisi vahendeid tekstiilitehnoloogia programmile

ning rohkem toetust väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate eksporditegevuse toetamiseks. Vähemkulukad meetmed on eelkõige määrus päritolu märgistamise kohta, intellektuaalomandi kaitsmine, dumpinguvastased abinõud ja võitlus võltsimise vastu. Ma usun, et kui me tõstame päevakorda kõik need kulukad ja vähemkulukad meetmed, aitame Euroopa majandust ilma, et muudaksime konkurentsieeskirju, ja ilma, et langeksime proteksionismi uude lainesse.

Pedro Guerreiro, *fraktsiooni GUE/NGL nimel.* – (PT) Teiste algatuste kiiluvees pakkusime Euroopa Parlamendi rahvusvahelise kaubanduse komisjonile välja, et tootmist ja tööhõivet erinevate ELi liikmesriikide tekstiili- ja rõivatööstussektoris käsitleval arutelul tuleks tõstatada arutlemiseks suuline küsimus, kuna leidsime, et see on hädavajalik ja asendamatü.

Samuti pakkusime välja, et see arutelu peaks toimuma nõukogu osalusel ja selle lõpus tuleks koostada Euroopa Parlamendi resolutsioon; need ettepanekud ei saanud aga teiste parlamendifraktsioonide toetust.

12. detsembril 2007 siin Euroopa Parlamendis toimunud arutelust on möödunud enam kui aasta. Toona helistasime häirekella, öeldes, et kui tekstiili- ja rõivatööstussektoris ei võeta tootmise ja tööhõive kaitsmiseks meetmeid, seisame jätkuvalt silmitsi aeglase agooniaga ja suure osa hävimisega sellest strateegiliselt olulisest sektorist. Pärast seda ja ka enne seda on kaotatud tuhandeid töökohti ja kinni pandud loendamatul arvul äriühinguid ning ainuüksi kahe viimase aastaga on kadunud 350 000 töökohta ja 5% äriühingutest.

Küsiksime, kas selle vastu Euroopa Komisjon ümberstruktureerimise kaudu väidetavalt võitlebki? Sellest ajast peale ja ka varem on töötajad pidevalt seisnud silmitsi tööpuudusega – liigagi sageli ilma, et neil oleks õigust hüvitise maksmisele või et neile makstaks saamatajäänud tasu – samuti suurema ekspluateerimise ja ebakindluse, palgamaksmise hilinemise ja tööaja ümberkorraldamisega.

Selle olukorra on tinginud teatud põhjused ja teatud isikud, nagu näiteks need, kes propageerivad maksimaalse kasu teenimise eesmärgil tekstiili- ja rõivatööstuse liberaliseerimist ja tootmise ümberpaigutamist, vastandades seega suure osa sellest sektorist konkurentidele, mis on algusest peale üles ehitatud topeelstandartidele.

Selle olukorraga silmitsi seistes on Euroopa Liit seda olukorda kas eiranud või võtnud liiga leebed meetmed, mis on kaugel probleemide lahendamisest ja sektori vajaduste rahuldamisest. Kuigi Euroopa Komisjon seda väidab, ei pea ta tekstiili- ja rõivatööstust erinevalt teistest sektoritest eriliseks. Lisaks kiiretele meetmetele, mida iga liikmesriik peab rakendama, on Euroopa Liidul ka kohustus leida vastus tõsistele probleemidele, millega see sektor võitleb.

Lugupeetud volinik, millal hakatakse kohaldama siduvaid reegleid päritolumärgise lisamise kohta, võttes vastu näiteks „made in” etikette käsitleva määruse? Kas imporditud toodete suhtes hakatakse kohaldama samasuguseid tarbijahutuse ja -kaitse nõudeid kui Euroopa Liidus valmistatud toodete puhul? Kuidas jätkab Euroopa Liit impordisuundumuste ning tollikontrolli ja muude kontrollimiste tegelikku järelevalvet, varustades sektorit kogu teabega ja võttes vajaduse korral kasutusele kaitseklauslid? Kuidas kasutab komisjon 2007–2013 finantsraamistikku, sealhulgas nn Globaliseerumisega Kohanemise Fondi, et toetada tootmist ja tööhõivet tekstiili- ja rõivatööstussektoris, eriti väikestes ja keskmise suurusega ettevõtetes, mida liberaliseerimine mõjutab? Millal seatakse meil sisse selline raha- ja välisvaluutapoliitika, mis ei seaks ebasoodsasse olukorda eksportimist teatavatest liikmesriikidest? Millal luuakse Euroopa Parlamendi poolt välja pakutud ühenduse programm ja avatakse juurdepääs rahalistele vahenditele, mis on mõeldud selle sektori uuendamiseks ja edendamiseks ning tööstustegevuse mitmekesistamiseks, eelkõige neile rahalistele vahenditele, mis on suunatud kõige ebasoodsamas olukorras olevatele piirkondadele, mis nendest vahenditest sõltuvad?

Tokia Saïfi (PPE-DE). – (FR) Proua juhataja, Euroopa tekstiili- ja rõivatööstussektorit on üleilmastumise kahjulikud mõjud viimase paari aasta jooksul valusalt tabanud.

Hoolimata ikka veel valusatest haavadest mitmes Euroopa piirkonnas, on see sektor praeguseks suutnud suunda muuta, eeskätt tänu tehniliste ja uuenduslike tekstiilmaterjalide väljatöötamise kaudu.

Ärgem siiski õõnestagem selle tööstusharu taastumisvõimet oma loiduse ja hooletusega. Euroopa Liit peab tõesti säilitama poliitilise tahte luua oma äriühingute jaoks kooskõlastatud konkurentsiraamistik, olles valvas ja võttes praktilisi ja tõhusaid meetmeid, kui see peaks vajalikuks osutuma.

Selleks, et Euroopa Liit saaks seda teha, peate teie, lugupeetud volinik, jätkuvalt jälgima Hiinast imporditavate toodete tollistatistika ning peate seda sektorit kõige uuematest muutustest teavitama. Me peame olukorda hoolikalt jälgima ja peame olema reageerimisvõimelised. Euroopa Liidul on selleks vahendid olemas: kaubanduse kaitsevahendid on selliste vahendite ideaalseks näiteks. Seetõttu püüan jätkuvalt selgeks teha, et Euroopa, mis kaitseb, ei ole proteksionistlik Euroopa.

Lugupeetud volinik, minu mure põhineb aga sellel, et enneolematult on kasvanud võltsitud tekstiili- ja nahatoodete konfiskeerimine, selliste toodete konfiskeerimine, mis on immutatud asovärvide või nikliga ja mis seavad järjest rohkem ohtu Euroopa tarbijate ohutuse ja tervise. Nagu võite hästi ette kujutada, on tegemist nähtusega, mis ei kao koos majanduskriisiga, milles me praegu oleme.

Seetõttu palun teil teha koostööd liikmesriikidega, et rakendada võimalikult kiiresti neli aastat kestev võltsimise ja piraatluse vastu võitlemise tegevuskava ning luua Euroopa võltsimisvastase võitluse vaatluskeskus ja tugevdada Euroopa tollisüsteemi.

Kolmandatest riikidest pärit kaupade päritolu märkimise kohustuslikuks muutmine, tollikontrollimenetluste ühtlustamine ja intellektuaalomandi õiguste rikkumise karistamine kohtu alla andmise kaudu – need on need võitlused, mida peame oma ettevõtete, töökohtade ja Euroopa kodanike nimel pidama.

Francisco Assis (PSE). – (PT) Proua juhataja, volinik, tegemist on väga konkreetse küsimusega, mille puhul kehtib väga hästi eristus, mille me hiljuti, eelmise arutelu käigus kaitsmise ja proteksionismi vahel tegime.

Me peame ütlema „ei” proteksionismile, mis tekitab vaesumist, kuid kaitse eurooplaste põhiõiguste kindlustamiseks on absoluutselt vajalik. Tegemist on mitme Euroopa piirkonna ja riigi jaoks olulise sektoriga, nii ka selle piirkonna jaoks, kust mina pärit olen – Põhja-Portugali jaoks. See sektor on piirkonna majanduse jaoks väga tähtsus. Üleilmastumise protsess on just seda sektorit eriti mõjutanud. Tõsiselises finantskriisis nagu see, milles praegu oleme, on kõnealuses sektoris täiesti traagilised ajad.

Euroopa Liit ja liikmesriigid peaksid pöörama suuremat tähelepanu tekstiilitööstusele, otsustades kaitse- ja ründemeetmete kasuks. Kaitsemeetmed hõlmavad kõikide meie käsutuses olevate kaubanduse kaitsemehhanismide ja -meetmete kasutamist. Samuti hõlmavad need pideva poliitilise dialoogi pidamist meie peamiste partneritega, et võidelda rahapoliitilise proteksionismi tõeliste ilmingute vastu ja olukordade vastu, mis ohustavad Euroopa tootjate seaduslikke huvisid. Euroopa tootjate, tööandjate ja töötajate kaitsmine on sama, mis kaitsa Euroopa kodanikke ja ka Euroopa tarbijaid. Sellest peaksime lõppude lõpuks aru saama.

Samas peame kasutama neid kaitsemeetmeid kooskõlas põhimõtetega, mis on sama lihtsad kui need, mida on siin juba selgitatud: vastastikkus ja püsiv võitlus ebaõiglase konkurentsi vastu. Me ei palu mingit erikohtlemist Euroopa Liidule ega ka ELi piirkondadele, mis on kõige rohkem mõjutatud. Me nõuame üksnes, et oleksid reeglid ja et need reeglid põhineksid vastastikkuse peamistel põhimõtetel. Kuigi Euroopa Liit ja liikmesriigid peavad kõhklematult võitlema kaubanduse kaitsevahendite eest, mis on sobivaimad igal ajal rakendamiseks, peame siiski välja töötama ka ründepoliitika ja -meetmed. See on tegelikult juba toimumas sektori ajakohastamise vallas ning ka inimressursside arengu, kutseõppesse investeerimise, tehnoloogia uuendamise ja piirkondade arenemise vallas.

On piirkondi – ühte neist tunnen hästi ja nagu öeldud, on selleks piirkonnaks Põhja-Portugal –, mis seisavad silmitsi tõeliselt traagiliste olukordadega, ning sellistele olukordadele on vaja otsejoones vastu astuda.

Danutė Budreikaitė (ALDE). – (LT) Käesoleval aastal võib Leedu tekstiili- ja rõivatööstussektoris kaduda kuni 50% töökohtadest. Peaaegu 20 000 töötajat võivad jääda ilma tööta. See ei oleks pelgalt majandus- ja finantskriisi tagajärg. Tekstiilitööstus on pidanud taluma ebavõrdseid konkurentsitingimusi ja kohaldama kõrgemaid tootmis- ja tööalaseid, hügieeniga seotud ja ökoloogilisi norme. Tasakaalust väljas oleva vahetuskursi, pankade laenuoliitika, amortisatsioonikulude mahaarvamise võimaluse puudumise ja maksupoliitika tõttu on väga raske Hiina subsideeritud tootmisega võistelda. Pealegi suurendavad Hiina ja teised riigid pidevalt turulepääsu takistusi, mis avaldavad mõju Euroopa Liidu toodetele. Mida arvab komisjon olukorrast, kus Hiinast pärit toote hind on väiksem kui selle toomiseks vajalikul toorainel? Milliseid meetmeid kavatses komisjon võtta selleks, et taastada võrdsed konkurentsitingimused, nn aus konkurents. Lisaks tahaksin paluda konkreetsete faktide esitamist selle kohta, kuidas komisjoni poolt väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate abistamiseks loodud intellektuaalomandi õiguste konsultatsioonipunkt aitab tekstiilitööstusel algatada uurimisi seoses turukaitsemeetmete kohaldamisega ilmselgete ebaõiglase konkurentsi juhtumite korral? Teile teadmiseks – linatextiili tootjad on nüüd püüdnud juba kaks aastat algatada dumpinguvastase võitluse kohtuasja Hiina päritolu linaste kangaste vastu, kuid ei ole seni saanud seda teha, kuna komisjon ei anna selleks mingit abi. Mida peaksid tekstiilitootjad komisjoni arvates tegema?

Ivo Belet (PPE-DE). – (NL) Lugupeetud volinik, ütlesite hetk tagasi, et 2008. aastal oli Hiina tekstiilitoodete impordi olukord üldjoontes oodatust parem. Ma tunnen endal kohustust jõuliselt teie sõnadele vastu vaielda, kuna arvud räägivad täiesti teistsugust keelt.

Tegelikuses tõusis tekstiiliimport Hiinast eelmisel aastal lakke. Pole mingit kahtlust, et kui vaatame T-särke, pükse, kleite ja pullovere, teisisõnu tundlikke tootekategooriaid, on import vaid ühe aastaga peaaegu kahekordistunud ning see annab ilmselt põhjust muresemiseks. See tähendab seda, et järelevalvesüsteem, mis meil kogu aeg kasutuses on olnud, ei toimi. Nagu me kõike teame, ei ole topeltkontrollisüsteem enam kasutuses. See on võimatu olukord, proua Ashton, kuna meil ei ole mingeid reaalseid sanktsioone, mida saaksime kohaldada; meil pole mingit mõjujõudu.

Nagu eelkõneleja ütles, näitavad arvud ka seda, et Hiinast massiliselt imporditavate tekstiilide hinnaga on midagi väga valesti. Hinnad on langenud peaaegu kolmandiku võrra ja seda langust ei saa üksnes vahetuskursi erinevuste arvele kirjutada. Pealegi, proua volinik, on tootmiskulud Hiinas viimase aasta jooksul järsult tõusnud ning see viitab sellele, et nende hindade puhul on tegemist dumpinghindadega. Me loodame teile, et te ei lase sellel vastuväideteta sündida. Nagu proua Wortmann-Kool varem märkis, on viimase kahe aasta jooksul kadunud 350 000 töökohta. See on suuresti tingitud ebaõiglasest konkurentsist ja me peame sellele olukorrale reageerima.

See ei ole ainuke mureküsimus, proua volinik. Nagu teate, on praeguses majanduskliimas palju raskem saada krediitkindlustust ja sellel on otsene hukatuslik mõju ekspordile. Prantsusmaa valitsus on juba töötanud välja täiendava krediitkindlustuse süsteemi rõiva- ja tekstiilisektori jaoks. Tasuks kaaluda, kas peaksime seda süsteemi Euroopa tasandil soovitama ja töhustama. Ma ei paku välja ühtlustamist, vaid et me püüaksime Euroopa tasandil sisse seada algatused eesmärgiga Prantsuse süsteemi mõnevõrra edendada. Kas te saate meile lubada, et te viite teile antud volituste raames sellesisulisi algatusi ellu? Need algatused ei pea midagi maksma minema. Asi on lihtsalt poliitilises tahtes ja koordineerimises.

Martí Grau i Segú (PSE). – (ES) Proua juhataja, volinik, nagu hiljuti tunnistasime, kannatab tekstiilisektor praegu suure kriisi käes, sellega on kaasnenud mitme äriühingu sulgemine, nende tegevuse ümberpaigutamine ja koondamised, eriti piirkondades, mis on sellele sektorile spetsialiseerunud.

Praegust majanduskriisi silmas pidades peaks Euroopa Komisjon võimalikult kiiresti koos liikmesriikidega reageerima, et leevendada sellise ümberstruktureerimise sotsiaal-majanduslikke mõjusid. Need muutused on olnud eriti dramaatilised kriisist mõjutatud piirkondade ja perekondade jaoks.

Ma arvan, et tekstiili- ja rõivatööstussektori töötajatele tuleks anda abi ning koostada tuleks sotsiaalmeetmete kavad, et toetada ettevõtteid, mis on läbi tegemas ümberkorraldusi ja on praegu väga raskes olukorras. Oleks väga soovitatav suunata märkimisväärne osa Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondist tekstiilisektori ümberstruktureerimisele ja ümberõppele, eelkõige väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele, mis moodustavad valdava osa sellest sektorist Euroopa Liidus. VKEd on turu liberaliseerimise mõjude tagajärjel oluliselt kannatanud.

Lisaks sellele tuleks taastada impordikontrollisüsteemid, eelkõige Hiinast imporditavate toodete puhul nende mahu tõttu. Kõnealusel juhul ei ole tegemist kaubandustõkete propageerimisega. Pigem on tegemist selle olulise muutuse negatiivsete mõjude kompenseerimisega. Me ei tohiks unustada, et Euroopa Liit on maailmas suuruselt teine tekstiili- ja rõivatoodete eksportija ja seetõttu on vaja tagada optimaalne juurdepääs kolmandate riikide turgudele. See on oluline tekstiili- ja rõivatööstuse tuleviku jaoks Euroopa Liidus ja eelkõige VKEde jaoks.

Kõik see peab loomulikult toimuma selliselt, et samas oleks nendes riikides sotsiaalsete standardite ja keskkonnanormatiivide edendamisele tuginedes tagatud õiglane konkurents. Selles suhtes oleks väga kasulik anda tarbijatele täpset teavet, näiteks määruuse kohta, millega kehtestatakse „made in” etikettidega märgistamine ja mis nagu teada, ei ole veel ellu rakendatud, arvestades, et see tähendaks seda, et imporditud toodete puhul kehtiksid samasugused tarbijaohutuse ja -kaitse nõuded nagu need, mis kehtivad Euroopa Liidus valmistatud toodete puhul.

Elisa Ferreira (PSE). – (PT) Proua juhataja, volinik, ma kavatsen esitada oma küsimused väga lühidalt. Minu esimene küsimus puudutab Euroopa Liidu spetsiaalset tekstiilitoodete järelevalvemehhanismi, mis aegus – nagu mainitud – 31. detsembril 2008. Proua volinik, meil ei avaldata üksikasjalikku ja korrapärast statistilist teavet impordi, ekspordi ja hindade kohta, nii nagu seda tehakse Ameerika Ühendriikides. Ilma nende andmeteta ei ole Euroopa Liidul võimalik reageerida ebaausate võtete kasutamisele ja komisjonil endal ei ole võimalik oma strateegiat määratleda. Sarnaselt teistele parlamendiliikmetele paluksin teil sellele küsimusele tähelepanu pöörata.

Teiseks, Euroopa Liidus kaasneb tootmisega järjest mahukam ohutuseeskirjade, sotsiaalvaldkonna õigusaktide ja keskkonnanormatiivide järgimine. REACH näiteks on üks hiljutisi algatusi, millega luuakse meie jaoks veelgi rohkem nõudeid.

On oluline, et komisjonil oleks selge strateegia, mida oleks näha ja mille abil saaks kontrollida seda, kas imporditud toodete puhul kohaldatakse samu nõudeid. Millisel moel on praegustes vabakaubanduslepingutes need aspektid nagu kord ja kohus tagatud? Mis puutub „made in” etikettidesse, siis kas see tõesti võiks aidata seda probleemi lahendada?

Kolmandaks, Euroopa Liit on praeguse kriisi vastu võitlemiseks käivitanud majanduse taastamise kava. Millist rolli mängib selles kontekstis kaubanduspoliitika? Mida kavatseb komisjon teha ajal, mil mitmed teised riigid, nagu näiteks Hiina, alustavad järjest rohkemate mittetariifsete tõkete kohaldamist, et meie Euroopa import ei saaks pääseda Hiina turule? Milliseid ettepanekuid on komisjonil Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi ajakohastamise või kohandamise suhtes, samuti struktuurifondide raames antava abi suhtes, et parandada Euroopa tekstiilitööstuse praegust olukorda?

Ja viimasena – kas võib olla, et kriis, milles praegu oleme, sunnib lõpuks ometi komisjoni märkama, milline laastav mõju on ülehinnatud eurol Euroopa majandusele? Kuidas saab volinik suurendada – ma olen just lõpetamas – teadlikkust tasakaalu taastamise suhtes oma kaasvolinike ja nende üksuste seas, mis tegelevad Euroopa rahapoliitikaga ...

(Juhataja katkestas kõneleja.)

Paul Rübiger (PPE-DE). – (DE) Proua juhataja, volinik, daamid ja härrad – mida teie, lugupeetud volinik, teeksite Hiina ja India turgude avanemise kiirendamiseks? Peamine on loomulikult see, et meil peaks olema võimalik oma tooteid nendesse riikidesse eksportida. Väga paljud Euroopa äriühingud on Hiinasse investeerinud, sinna tehaseid ehitanud või neid seal omandanud. Just seetõttu on avatum turg meie jaoks tõesti esmatähtis. Milline on teie tegevusvabadus – vajaduse korral koostöös volinik Kovácsiga – näha tekstiilitööstusele nende krediitdivõime soodustamise eesmärgil ette maksusoodustused, näiteks lühem amortisatsiooniaeg? See aitaks loomulikult kaitsta ka töökohti. Siis kui Baseli II kokkulepet tulevikus rakendama hakatakse, on järelikult vaja ka struktuure, mis aitavad ettevõtete krediitdivõimet suurendada.

Zbigniew Zaleski (PPE-DE). – (PL) Lugupeetud volinik, ma soovin loomulikult väljendada tugevat toetust meie kolleegidest parlamendiliikmete nendele seisukohtadele, mille kohaselt tuleks meie väikeettevõtteid kaitsta madalakvaliteediliste kaupade ning võlts- ja piraatkaupade eest. Ma mäletan, et Toscana tootjate ühenduse esindaja palus meilt oma külaskäigu ajal, et me tunnistaksime seda, et nad ei vaja kaitset, vaid selget kinnitust, et „Made in Italy” etikett oleks nähtav üksnes nende Itaalia toodetel.

Nüüd aga sooviksin midagi lisada ja teavitada komisjoni sellest, et komisjoni ees seisab seoses ühe teatud dilemma lahendamisega keeruline ülesanne. Ühelt poolt tahavad tarbijad loomulikult osta odavamaid tooteid, teisisõnu madalama hinnaga tooteid, olenemata sellest, kas need tooted on pärit Hiinast või mõnest teisest riigist; teiselt poolt aga peavad tarbijad teadma, et selle hinnaks võib olla see, et nende kaaskodanikud kaotavad oma töökohad. Võib-olla aitaks teid kui inimest, kes toetab sellele dilemmale lahenduse leidmist, siinkohal inimeste teavitamise kampaania, mille käigus saaks esitada küsimusi ja teha ettepanekuid, mida ühiskond saaks omalt poolt toetada. Seda seetõttu, et see puudutab tarbijat, mitte üksnes komisjoni.

Miloslav Ransdorf (GUE/NGL). – (CS) Aitäh, proua juhataja, mul on vaid üks lühike märkus terve selle kompleksse teema kohta, mis puudutab tekstiilitööstust ja üleilmastumise mõju sellele. Ma usun, et üksnes kaitsemeetmete kohaldamine on tõenäoliselt vale. Kõige olulisem on tõsta Euroopas tehnoloogia ja tootmiskvaliteedi taset ja viia Euroopa tekstiilitööstust edasi sellega, et orienteerida see ümber eritoodetele ja sellisele kvaliteedile, mida Aasia konkurendid ei suuda saavutada. See on täiesti teostatav ja mõningad Euroopa äriühingud on seda teed juba läinud ja loonud uusi turusegmente, milles nad tunnevad end üldiselt hästi. Ma usun, et sellised jõupingutused peaksid olema oma olemuselt üleeuroopalised ja need nõuavad hästi läbimõeldud kontseptsiooni.

Juhataja. – Lugupeetud volinik, kas ma tohin kõigepealt öelda, et mul on hea meel teid siin istungisaalis taas näha.

Catherine Ashton, komisjoni liige. – Proua juhataja, lubage mul vastata mõnele esitatud küsimusele. Mitu auväärt parlamendiliiget – Georgios Papastamkos, Gianluca Susta, Elisa Ferreira, Martí Grau i Segú ja Zbigniew Zaleski – rääkisid „made in” ettepanekust. Ma leian, et komisjoni esitatud ettepanek on mõistlik, see tuleks vastu võtta ja see on äritegevuse huvides. Nagu aga auväärt parlamendiliikmed teavad, ei ole mul veel nõukogu

enamuse toetust ja igasugune toetus, mida parlamendiliikmed mulle selle enamuse toetuse saamiseks anda saavad, on väga teretulnud.

Mitu parlamendiliiget – eelkõige Gianluca Susta, Tokia Saïfi, Francisco Assis ja Danutė Budreikaitė – rääkisid kaubanduse kaitsemeetmetest ja sellest, kui oluline on hoolitseda selle eest, et me kasutame enda käsutuses olevaid meetmeid tõhusalt. Ära kuulamisel andsin lubaduse, et ma teen seda, ja olen jätkuvalt seda meelt.

Mis puutub intellektuaalomandisse, siis on oluline, et meil oleks tegevuskava, ning ma kavatsen sellega tegeleda. Samuti sooviksin eraldi käsitleda konsultatsioonipunkti ja väikeettevõtete teemat. Kõnealune konsultatsioonipunkt on loodud selleks, et aidata väikeettevõtetel lahendada enda kaitsmisega seotud probleeme. Ma olen selle konsultatsioonipunkti üle väga tänulik. Kui parlamendiliikmed sooviksid saada teavet või on selle teema pärast mures, on nad teretulnud minuga ühendust võtma.

Kaitsmine ja mitteproteksionism on aruteludes väga oluline teema. Sooviksin vaid öelda – võib-olla eelkõige Rovana Plumbile ja Miloslav Ransdorfile –, et neil kahel on oluline erinevus. On väga tähtis proteksionismi vastu võidelda; samas on oluline hoolitseda selle eest, et me toetame oma tööstusi, et need oleksid suutelised tulevikus konkureerima ja kauplema.

Parlamendiliikmed esitasid mitu huvitavat mõtet, näiteks mõjuhinnangud tööstuse jaoks, ning ma räägin neist oma kolleegile Günter Verheugenile. Ta mõistab, kui oluline on andmeid ja statistikat koguda, kuid ma hoolitsen ka selle eest, et ta kuuleks teie tõstatatud mureküsimustest. Nagu öeldud, peame vaatama kõiki laual olevaid algatusi ja vaatama, kuidas tegeleme turgudele juurdepääsu küsimusega. Ütleksin härra Guerreirole, et olen täielikult sama meelt tekstiili- ja rõivatööstuse strateegilise olulisuse suhtes ja selle tähtsuse suhtes arutelu jaoks, mida oleme pidanud turule juurdepääsu kiirendamiseks.

Minu viimane märkus on adresseeritud Paul Rübigile: Ma ei oska teile paugupealt öelda, kuidas me peame turgude avanemist Indias ja Hiinas kiirendama, kuid arutlen selle küsimuse üle rohkem kui heameelega teile sobival ajal.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 142)

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE), kirjalikult. – (PL) Odava tekstiili import Hiinast Euroopasse on probleem, mis on viimasel ajal maailma kaubanduse järkjärgulise liberaliseerimise tõttu süvenenud. Hiina tekstiilitööstusel, mille käsutuses on miljonitest inimestest koosnev odav tööjõud, on ilmselge eelis Euroopa tootjate ees, kes on peamiselt spetsialiseerunud margitoodetele. Mis puutub omamaise tootmise järkjärgulisse kõrvaletõrjumisse Hiinast pärit konkureerivama hinnaga importtoodete poolt, siis võime siin näha negatiivseid sotsiaalseid mõjusid, mis puudutavad eeskätt neid piirkondi, mis on sajandite vältel riiete tootmisele spetsialiseerunud. Kuna me võitleme praegu ajaloo ühe tõsisema majanduskriisiga, on suurte ühenduse alade vaesumise oht isegi suurem.

Odavate riiete kontrollimatu sissevool Aasiast tähendab aga ka salakaubitsetud margitoodete probleemi, mis nõrgendab Euroopa tootjate positsiooni veelgi ning seab tarbijad tõsisesse ohtu seoses imporditud toodete madala kvaliteediga.

Ei ole mingit kahtlust, et kahepoolse kontrolli kokkuleppe aegumise tõttu 2008. aasta lõpus on vaja võtta kohesed meetmed selle süsteemi pikendamiseks. Samuti on soovitatav luua Euroopa Liidus kõrgetasemeline rühm, kelle ülesandeks oleks teostada järelevalvet Hiina tekstiili sissevoolu üle ja kontrollida tekstiilitoodete kvaliteeti. Pidades silmas, et majanduslanguse ajal peaksid liikmesriikide valitsused ja komisjon pöörama erilist tähelepanu töökohtade kaitsmisele, palun anda Euroopa tekstiilituru kaitsmisele eelisstaatus.

16. Hiljutise gaasisektori kriisi tagajärjed - Teine strateegiline energiaülevaade - Energiatõhususe probleem info- ja sidetehnoloogia kontekstis (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on ühisarutelu järgmistel teemadel:

– komisjoni avaldus hiljutise gaasisektori kriisi tagajärgede kohta;

– Anne Laperrouze'i raport (A6-0013/2009) tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni nimel teise strateegilise energiaülevaate kohta (2008/2239(INI));

– Vladimir Remeki poolt teadusuuringute ja energeetikakomisjoni nimel Euroopa Komisjonile esitatud suuline küsimus (B6-0003/2009) energiatõhususe probleemi kohta info- ja sidetehnoloogia kontekstis (O-0115/2008).

Andris Piebalgs, komisjoni liige. – Proua juhataja, sooviksin alustuseks avaldada tunnustust tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjonile ning raportöörile proua Laperrouze'ile. Nad on teinud kõvasti tööd, et valmistada ette kõnealune raport energiavarustuse kindluse kohta juba meie 2009. aasta veebruari istungi ajaks. Kui proua raportöör oma tööd alustas, ei oleks mitte keegi saanud eeldada, et Venemaa meid Ukraina kaudu täielikult gaasitarnetega varustaks, ning see juhib kahtlemata rohkem meie tähelepanu energiavarustuse kindluse küsimustele.

Mis puutub gaasisektori kriisi, siis milline on praegune seis? Kõik määratud mahud on jõudmas oma sihtkohtadesse ja see tähendab seda, et enamik tarbijatest on täielikult gaasiga varustatud. Poolas ei ole üks tarnekanal veel tööle hakanud, kuid me töötame selle nimel. Kõnealusel juhul on ebatavaline see, et gaasi tarnijaks oli RosUkrEnergo, mis on nüüd mängust väljas; ent me töötame ka selle nimel, et taastada gaasitarne kõikidesse Euroopa Liidu osadesse, mida kriis on mõjutanud.

Kuna tarneleping on 10 aastaks, võime eeldada, et see leping on heaks aluseks, tänu millele me ei pea sedasorti olukordadega tulevikus kokku puutuma. Ma rõhutaksin siiski ka seda, et kõik Euroopa Liidu järelevalvelähetused on jätkuvalt kohapeal gaasitarneid jälgimas, ja me eeldame, et tulevikus ei ole nende järgi enam vajadust. Ma kirjutasin oma kolleegidele Venemaal ja Ukrainas, et uurida, kuidas peaksime tulevikus järelevalve puhul toimima, kuna minu arvates ei ole juhul, kui me seda teingut usaldame ja see on stabiilne, järelevalvet tulevikus vaja; praegu on aga järelevalvelähetused siiski kohapeal olemas.

Ma leian, et me ei peaks transiidi küsimuses jõude istuma. Peaksime mõlema poolega koostööd jätkama – tarnete poole pealt Venemaaga ja Ukraina kui transiidiriigiga – ning me peaksime tõepoolest hoolitsema selle eest, et hoida gaasitarne Ukrainasse ja transiidivood Euroopa Liitu lahus, ja selle eest, et need transiidivood oleksid finantsiliselt kasulikud ka Ukrainale, tuues riigile raha sisse ja tagades nii vajaliku majandusliku kasu. Me tegeleme selle küsimusega edasi, kuid põhimõtteliselt võib öelda, et gaasikriis on möödas.

Mida me peaksime sellest õppima? Ma mainisin seda eelmisel korral, kuid õppetund on see, et Euroopa Liit on tugevam, kui me oskasime oodata. On tõsi, et keerulises olukorras töötasid Euroopa Liidu riigid eesistujariigi kaudu ja komisjoni toetusel ühtse jõuna. Olime paljudel kordadel solidaarsuse tunnistajaks, kui liikmesriigid teisi liikmesriike aitasid. Meil on nüüd ka kindel teadmine, et siseturg töötas seal, kus see oli võimalik. Mul oli samuti väga hea meel Euroopa gaasitööstuse tugeva ja koordineeritud reaktsiooni üle, mis näitas esiteks ühist seisukohta Gazpromi suhtes, kuid tänu millele koostati ka ühine ettepanek, millest võib kasu olla juhul, kui Venemaa ja Ukraina vahel ei saavutata püsivat kokkulepet.

Milliseid nõrku külgi endas avastasime? Esimeseks nõrkuseks on infrastruktuuri puudumine. See oli üsna ilmselge ja see oli samuti osaliselt põhjuseks, miks turg ei saanud toimida. Gaasi hind ja hetketurg ei ole eriti suurenenud, kuid seda üksnes seetõttu, et mõningates Euroopa Liidu osades, kus gaasitarneid oli kõige rohkem vaja, puudus täiendav võimalus gaasi tarnimiseks.

Oli juhtumeid, kus solidaarsus oleks võinud olla suurem. Samuti puutusime kokku juhtumitega, kus ei olnud piisavalt läbipaistvust, ning kindlasti vajame jõulisemat koordineerimismehhanismi kriisiga toimetulekuks.

Strateegiline energiaülevaade, mille komisjon novembris esitas, käsitles viit valdkonda, mida proua Laperrouze ning tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjon on üksikasjalikumalt käsitlenud ja täiustanud. Need valdkonnad on: energiatõhusus; kohalike ressursside kasutamine (lisaksin, et 2008. aasta puhul pärineb 43% tootmisvõimsusest tuuleenergiast; see on suurim tootmisvõimsus ja tuul on kohalik energia); välissuhted, s.t. koostöö kolleegidega; kriisimehhanismid; ja infrastruktuur.

Ma usun, et üks oluline valdkond, kus komisjon hakkab tegema palju suuremaid jõupingutusi, on seotud kõnealusel raportis esitatud üleskutsetega koondada erinevates valdkondades läbiviidavat tegevust, kuna me oleme tõepoolest välja töötanud palju tegevusi energia ja kliimamuutuste paketi rakendamise, tehnoloogia, välissuhte ja siseturu valdkonnas. Ent väga oluline on uurida, kuidas neid tegevusi saaks koondada ning millised täiendavaid samme peaksime vajaduse korral võtma.

Ma lõpetan ühe konkreetse ettepanekuga, mida komisjon täiendas ja mis on väga tihedalt seotud nii selle teemaga kui ka üldise majanduskriisiga, millega me silmitsi seisame. See puudutab majanduse taastamise kava energiaosa.

On kolm valdkonda, kuhu meie arvates võiks rahalised vahendid suunata. 3,5 miljardit eurot infrastruktuurile – see ei ole mõeldud toetama kõiki projekte, vaid mitmekesistama gaasi juurdevoolu lõunast, läänest ja idast, ja püüda saavutada tasakaalustatud ja jätkusuutlik gaasitarnete kombinatsioon.

Elektri poole pealt on nõrgad küljed Balti riikide ja Pürenee poolsaare eraldatus.

Siis veel kaks teemat, mida käsitatakse vahel kui luksust, kuid minu arvates on tegemist äärmiselt oluliste teemadega: avamere tuuleenergia – on olulise tähtsusega, et meil oleks pooleliolevatele projektidele avalikkuse toetus – ning süsinikdioksiidi kogumine ja säilitamine. Nimetatud teemad on absoluutselt vajalikud selleks, et saavutada üleilmselt meie kliimamuutustega seotud eesmärgid, kuid samuti annavad need väga vajaliku tõuke Euroopa tööstusele, et töötada välja tehnoloogia, mida saaks tulevikus kasutada.

Seega on meie ees üheskoos energiaravustuse kindluse küsimus, tehnoloogiaga seotud eesmärgid ning Euroopa taastamise kavaga seotud eesmärgid. Ma usun, et see on õige ettepanek. Rahaliste vahendite maht ei ole hiigelsuur, kuid usun, et suund on õige ning et avalikkust tuleks kaasata energiaravustuse kindluse suurendamisse Euroopa Liidus.

Anne Laperrouze, raportöör. – (FR) Proua juhataja, volinik, daamid ja härrad, meie arutelusid selle teise strateegilise energiaülevaate üle on loomulikult mõjutanud Venemaa ja Ukraina vaheline uus gaasitarnekriis. Kriis tõi päevavalgele puudused, ühenduste nõrkuse ja Euroopa Liidu raskused ühtselt reageerida ja ühehäälselt kõnelda.

See on juba kolmandat korda tõstatanud vajaduse ühise energiapoliitika järele. Pean aga siiski ütlema – ning sellele juhtis just tähelepanu ka volinik –, et me juba näeme edusamme ning suuremat koostööd ja solidaarsust liikmesriikide vahel ning seega on ka lootust lahendusele, mille abil selliseid kriise hallata.

Sooviksin tänada neid parlamendiliikmeid, kes andsid suure panuse sellesse, et täiustada raportit, mille koostamisel pidime kiirustama, kuna saime teatisest teada novembris. Ma ei kavatse hakata üksikasjalikult selgitama kõike, mida me oma resolutsioonis kajastame ja osutaksin võib-olla hoopiski sellele, millist sõnumit tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjon soovis resolutsioonis edasi anda.

Resolutsiooni kontekst on järgmine: kliimapiirangud süvenevad, järjest tõsisemad ja sagedasemad kriisid seavad ohtu Euroopa Liidu energiaravustuse kindluse ning ELi konkurentsivõime võib kahjustuda. See kõik viitab vajadusele mõelda energia tarbimisest ja kasutamisest Euroopa Liidus teistmoodi, mõelda teistmoodi oma energiaallikatest ja võimaldada meil rakendada oma kasuks seda märkimisväärset töökohtade allikat, mida energeetikasektor pakub, töökohti, mis on nii elulise tähtsusega majanduskriisis, milles me praegu oleme.

Mida me välja pakume? Lühiajalises perspektiivis: tutvustada 2020. aastaks seatud 20-20-20 energiaeesmärgi ja kliimamuutuste paketti, et kujundada sellest Euroopa energiapoliitika. Tegemist on ühismeetmega mitmel tasandil – ülemaailmsel, üleeuroopalisel, riiklikul ja kohalikul tasandil –, mis tähendab seda, et peamised meie esitatud prioriteedid on loomulikult energiasääst, energiatõhusus ja taastuvenergiate arendamine, kuna Euroopa Liidu potentsiaal selles vallas on suur. Eelkõige tuleb muuta siduvaks eesmärk parandada energiatõhusust 20% võrra.

Teiseks, võrkudesse ja eelkõige ühendustesse investeerimise kaudu tuleb parandada Euroopa Liidu energiaravustuse kindlust. Liikmesriikide solidaarsus tähendab seda, et võrgud peavad varustama piirkondi, mis on isoleeritud ja väga suurel määral ühest tarnijast sõltuvad. See tähendab ka seda, et maagaasitarnete kindlust käsitlev direktiiv tuleb uuesti läbi vaadata, et kujundada sellest Euroopa kriisiohjevahend. Energiavarustuse kindluse suurendamine tähendab ka transiidiriikide ja tootjariikidega peetava dialoogi tõhustamist ja struktureerimist. Selliseid vastastikuse energiasõltuvuse suhteid on vaja arendada, eelkõige Venemaa ja Vahemere piirkonnaga.

Kolmandaks, energiaravustuse kindluse seisukohast on olulise tähtsusega tegur siseturu olemasolu. Kuidas aga on võimalik varustada liikmesriiki mõne teise liikmesriigi kaudu, kui ühendused on kehvad või need puuduvad sootuks?

Neljandaks, meil on vaja selgitada välja parimad tavad rahvusvahelisel tasandil. Seoses sellega toetagem teabevahetust Jaapani ja Ameerika Ühendriikidega, eelkõige Californiaga, kuid ärgem laskem end eksitada: meie suhted nende energiat tarbivate riikidega tuginevad nii koostööle kui ka konkurentsile, seda eeskätt energiatehnoloogiate puhul.

Ja nüüd pikaajalisest perspektiivist, mis on väga oluline. Meie ülesandeks on prognoosida Euroopa Liidu energiaravustuse tulevikku. Me peaksime suutma, ütleme näiteks 2010.–2020. aastaks, koostada stsenaariumidel põhineva tegevuskava Euroopa Liidu energiaga varustatuse kohta aastal 2050. Selle saavutamiseks tuleb püstitada ambitsioonikad eesmärgid kliimamuutustega võitlemisel. Meie oma komisjonis pakume välja, et 2050. aastaks võiks saavutada 60–80%-lise süsinikdioksiidi heitkoguste vähenemise, tulevikus võib-olla isegi vähemalt 80%-lise vähenemise, samuti energiatõhususe suurenemise 35% ning taastuvenergia osakaalu jõudmise 60%ni.

Euroopa Parlament nõuab, et see tegevuskava näeks ette erinevate energiaallikate osakaalu väljatöötamise, et tootmisvahenditesse, ühendustesse, uurimis- ja arendustegevusesse tehtavaid investeeringuid oleks võimalik planeerida.

2050. aasta energiaallikate valiku suhtes on tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjon teiste energiaallikate, näiteks taastuvate energiaallikate, kõrval määratlenud tuumaenergia osakaalu, samuti kinnitanud soovi arendada energia hoiustamise viise ja kasutada päikeseenergiat, mille varud on lõputud.

Vladimír Remek, autor. – (CS) Proua juhataja, daamid ja härrad, teil on juba olemas komisjonile energiatõhususte probleemi kohta info- ja sidetehnoloogia (IST) kontekstis esitatud küsimuse tekst, nii et palun lubage mul lisada paar märkust. Ma sooviksin tänada kõiki variraportööre ja teisi parlamendiliikmeid nende panuse eest, tänu millele lisandus resolutsiooni lõppversiooni, mis hõlmab ka komisjonile esitatud küsimust, palju erinevaid ideesid. Pääaegu 90 esitatud muudatusettepaneku põhjal saavutati lõpuks kompromisslahendus ning tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjon võttis dokumendi ühehäälselt vastu.

Oma püüdlustes parandada energiatõhusust info- ja sidetehnoloogia abil teeme alles esimesi samme. Võib-olla näis meile eelmise aasta sügisel, et me oleme tegelikult valmistamas ette strateegiat tuleviku jaoks. Viimaste nädalate sündmused on meie ette püstitanud aga uue reaalsuse. Nii finantskriis kui ka gaasitarnete katkemine mõningatesse Euroopa Liidu liikmesriikidesse, millest juba juttu oli, on andnud kinnitust vajadusele rakendada kõiki olemasolevaid meetmeid selleks, et lahendada energiaprobleemid nii kiiresti kui võimalik. Sama kehtib ka vajaduse kohta parandada jõuliselt energiatõhusust (energia tõhusat kasutamist) IST võimalikult laia rakendamise kaudu. On enam kui selge, et ilma nende tehnoloogiate mõistliku – ning sooviksin rõhutada –, kaalutletud ja võimalikult ulatusliku rakendamiseta ei suuda me ei vähendada energia tarbimist ega piirata kliimamuutuste kahjulikke mõjusid.

Me oleme püüdnud erikeskuste, uuringuinstituutide, oluliste tööstussektorite ja Euroopa Liidu liikmesriikide riigiasutuste esindajate abiga kaardistada seda, kuidas info- ja sidetehnoloogiat tõhusamate energialaste hindamise läbiviimiseks kasutatakse. Mitte ühelgi energianõudluse vähendamise katsel ei tohiks lasta minna vastuollu Euroopa Liidu püüdlusega säilitada konkurentsivõime ja jätkusuutlik majandusareng. Me ei saa kindlasti valida äärmuslikku teed, mis on kantud ideest „hoida kokku iga hinnaga”.

Energianõudluse vähendamine on tõepoolest üks kõige tõhusamaid vahendeid kasvuhoonegaaside heitkoguste piiramiseks. Siiski töötame me ka selliste kontseptsioonidega nagu intelligentsed võrgud, arukad ehitised ja tõhusam energiatarbimise mõõtmine. Me arutleme IST kohaldamise üle transpordi- ja ehitussektoris, kaupade liikumise piiramise üle, tõhusamate valgustussüsteemide ja selliste lahenduste üle nagu nanotehnoloogia jne. Lühidalt öeldes: on raske leida sektorit, milles energiatõhusust ei oleks võimalik IST arengu abil parandada. Selle dokumendi ettevalmistamisel kinnitasime lihtsalt, et kõik meie püüdlused tegeleda energianõudlusega Euroopa Liidus on tihedalt omavahel seotud ja vastastikku sõltuvad. Selle tulemusel avaldub meie – Euroopa Parlamendi – toetus Galileo projektile tõhusas transpordis, kaupade ja inimeste liikumises jne.

Mul on hea meel siin märkida, et Euroopa Liidus on juba olemas mitu näidet selle kohta, kuidas info- ja sidetehnoloogiat energia tõhusamal kasutamisel edukalt rakendada. On hea, et räägitakse vajadusest neid näiteid kui positiivseid laiema üldsuse motivaatoreid tutvustada. Me põhimõtteliselt teame, mida on vaja teha. Sõnad on vaid vaja tegudesse ümber panna. Vastasel juhul kaotavad liikmesriikide kodanikud usalduse. Paraku oleme paljude meelest pigem bürokraatlik väitluskubi kui institutsioon, mis suudab inimesi takistuste ületamisel ja elukvaliteedi tõstmisel aidata.

See kehtib eranditult ka üldise energiapoliitika kohta, nagu seda on oma raportis käsitlenud meie parlamendiliikmest kolleeg proua Laperrouze. Ma olin energiapoliitika teist strateegilist ülevaadet käsitleva dokumendi variraportöör ja sooviksin tänada proua Laperrouze'i suurepärase töö eest, tänu millele saavutati lõpuks kompromisslahendus tema raporti jaoks. Lõpptulemus on realistlikum ja veenvam kui algtekst. Nagu võis oodata, on lähenenud Euroopa Parlamendi valimised kaasa toonud teatava valijatele suunatud populismilaine. Esile on tõusnud suured püüdlused ja inimestele meeldib nendest kuulda. Nende saavutamine

jääb aga sageli väljapoole reaalsuse piire. Jah, meile kõigile meeldiks see, kui energiavajadus oleks kaetud üksnes taastuvatest energiaallikatest. See oleks ideaalne variant. Mina isiklikult õhutaksin siiski olema realistlik. Sama kehtib ka püüdluse puhul suruda dokumenti sisse eesmärk vähendada 2050. aastaks järkjärguliselt heitkoguseid 80% võrra, selle asemel et panna sinna realistlikum eesmärk – 50–80%.

Tuumaenergia vastased püüavad taas seda Euroopa jaoks elutähtsat ja heitkogustevaba energiaallikat üldisest energiaallikate valikust välja jätta. Igauhele, kes ei soovi minna kaasa moevooluga ja kasutada oma huvides ära hirmu tuumaenergia ees, peab olema täiesti selge, et me lihtsalt ei tule ilma selleta toime. Me peame investeerima uue põlvkonna tuumaelektriiaamadesse, kütuse ohutusse ladustamisse ja korduskasutamisse ning tuumasünteesi. Minu arvates on mõistlik, et raport toetab põhimõtteliselt tuumaenergia lisamist energiaallikate valikusse. Lõpetuseks – ma leian, et on oluline püüelda energiavõrkude parema lõimimise poole, näiteks Balti riikidega. Need riigid jäeti aastateks hätta sellega, et neile lihtsalt anti lubadusi. Samuti hindan seda, et taas kord on päevakorral ülekandevõrkude kasutamise parem koordineerimine, milleks võiks, kui me seda soovime, kasutada teatavat kesket kontrollisüsteemi.

Viviane Reding, komisjoni liige. – Proua juhataja, lubage mul kõigepealt tänada härra Remekit ning tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni selle eest, et nad töötasid nii tõsiselt teema kallal, mis on erakordselt oluline seetõttu, et IST saab tõepoolest oluliselt kaasa aidata kliimaprobleemide vastu võitlemisele ning tarbimise ja süsinikdioksiidi heitkoguste 20%-lisele vähendamisele.

See on suur väljakutse, me teame seda, kuid see ei ole ületamatu ning seda on võimalik saavutada ainult siis, kui me teame, kuidas info- ja sidetehnoloogiat kasutada. Just sel põhjusel ei keskendu komisjon rääkimisele, vaid tegutseb järgmiselt.

Esiteks – et tegeleda energia- ja kliimaprobleemidega, oleme töötanud teatise kallal, mis käsitleb terviklikku strateegiat IST jaoks. Sellele strateegiale lisandub soovitus, milles sätestame ülesanded, eesmärgid ja ajakava IST sektoris võetavate meetmete jaoks, sidusrühmade ja liikmesriikide võetavate meetmete jaoks. Nende meetmete eesmärk on kiirendada IST kui abivahendi kasutuselevõttu, et suudaksime hallata oma kodude, ettevõtete ja terve ühiskonna energiavajadusi.

Nüüd aga tekib küsimus – millisel tasandil? Esiteks loomulikult IST toodete endi tasandil. Nende toodete süsinikuheitmete kogustel on tähtis roll ja ma tean, et IST tööstus töötab nende vähendamise kallal. Loodame, et see eesmärk saavutatakse investeeringute ja teadusuuringute abil.

Teiseks tasandiks on IST kui abivahend, mis puudutab igauhte ja seda kõigis majandustegevuse sektorites. Sellel tasandil vajame käitumise muutmiseks soodustusi – nagu raportöör märkis „*penser autrement*” –, kuid valitsuste, asutuste, ettevõtete ja kodanike käitumist on võimalik muuta üksnes siis, kui nad mõistavad seda, millised need energia säästmise võimalused on. See tähendab seda, et me peame mõõtma seda, milline on olukord praegu ja mida me saame paremini teha. Kui me ei mõõda, ei ole meil ka tulemusi ning just sel põhjusel vajame võrdlusalust, millele toetudes edusamme mõõta.

Mõõtmise ja koguse määramise küsimus on meie ettepaneku keskmes.

Samuti on meie ettepaneku keskmes küsimus sellest, kuidas astuda samm teadusuuringute tulemustest innovatsiooni ja praktiliste saavutusteni. Otse loomulikult alustasime teadusuuringutest. Komisjoni teadusuuringute ja tehnoloogiaarenduse rahastamisprogrammide eesmärk on rakendada seda potentsiaali ka teenustega seotud süsteemide ja infrastruktuuride jaoks.

Kõige märkimisväärsmaid tulemusi oodatakse sellistes valdkondades nagu elektrijaotus, ehitised, transpordilogistika ja valgustus. Raportööril on õigus: nende projektide puhul on vaja valdkonnaülest osalust. Just sel põhjusel käivitasime valdkonnaülel uurimisprojektid ja tegime tihedat koostööd tööstusega, et vähendada teadustöö ning arendus- ja uuendustegevuse vahele jäävat aega. Ja see on ka põhjus, miks toetasime oma innovatsiooniprogrammides uute lahenduste ja tehnoloogiate tutvustamist ja valideerimist reaalse elu kontekstis, et nende kasutuselevõttu maksimeerida.

Kõnealused teadusuuringud hõlmavad ka IST toodete süsinikuheitmete koguste vähendamist. Mis puutub rahastamisse, siis kuni praeguseni oleme investeerinud selle algatuse raames enam kui 4000 miljonit eurot. Komisjoni poolt välja pakutud taastamiskavas on avalik-õigusliku sektori ja erasektori partnerlus teadusuuringute ja tehnoloogiaarenduse vallas tähtsal kohal ning üks kolmest meie poolt välja pakutud algatustest keskendubki energiatõhusatele ehitistele – valdkondadele, kus IST mängib loomulikult domineerivat rolli.

Üks katseprojektidest, mida praegu läbi viima hakatakse, on arukas transpordisüsteem. Me oleme juba palju investeerinud sõidukisistesse arukatesse süsteemidesse ja liigume nüüd edasi järgmisesse etappi, milleks on auto, maantee ja liiklusmärkide vaheline suhe. Ma nõustun siinkohal raportööriga selles osas, et selles vallas tõhusamaks tegutsemiseks on meie jaoks on väga tähtis omada oma satelliidiprogrammi.

Giorgos Dimitrakopoulos, väliskomisjoni arvamuse koostaja. – (EL) Proua juhataja, ma soovin tunnustada proua Laperrouze'i ja tänada teda koostöö eest, mida ta kogu selle perioodi vältel meiega tegi. Väliskomisjoni nimel tutvustan teile mõningaid põhilisi ettepanekuid, mis me proua Laperrouze'ile esitasime.

Esiteks – vaja on ühist Euroopa energiaalast välispoliitikat, milles asetataks rõhku energiaallikate ja energiaruustuskanalite kindlusele. Ajal, mil võitlus on keskendunud energiaallikatele, saame kõik aru selle ettepaneku tähtsusest.

Teiseks – me peame tõhustama suhteid teiste riikidega, eelkõige energiat tootvate riikidega, kuid ka nendega, mida energiaruustuskanalid läbivad, teisisõnu transiidiriikidega.

Kolmandaks – meil on vaja uusi siduvaid energiasõltuvust käsitlevaid klausleid. Need klauslid on äärmiselt olulised, eriti läbirääkimistes, mida peame teiste riikidega, ja kuna see on praegu aktuaalne küsimus, siis näiteks eelkõige sellistes läbirääkimistes, mida me peame Venemaaga 1997. aasta kokkulepet asendava uue kokkuleppe üle.

Viitasime võitlusele energiaallikate pärast – see on oluline teema, mis viis meid energiaallikate ja energia kohaletoimetamiseks kasutatavate kanalite lahushoidmiseni. Praegu on töös mitu olulist projekti. Tahaksin ära märkida *South Streami* gaasijuhtme, Türgi, Kreeka ja Itaalia gaasitoru, *Nabucco* gaasitoru ja loomulikult pean ära märkima Kaspia mere piirkonna, kuna me arutleme selle üle sageli. Mul on siin Kaspia mere kaart ja ma usun, et Kaspia merd vaadates peame vaatama igasse suunda, sealhulgas Aserbaidžani ja Türkmenistani poole; me arutleme selle teema üle homme või ülehomm Euroopa Parlamendis, kuid tuletaksin teile meelde Türkmenistani tähtsust ja viimasena loomulikult ka Iraani tähtsust.

Romana Jordan Cizelj, fraktsiooni PPE-DE nimel. – (SL) Energia on üks elu põhivajadusi. Inimkond lakkas aga juba mõni aeg tagasi olemast rahul pelgalt esmaste elutingimustega; me oleme püüelnud ka selle poole, et saavutada selline ühiskondlik areng, mis muudab meie elu lihtsamaks. Just seetõttu võib energia puhul täheldada ühiskonnas toimuvatele majanduslikele suundumustele sarnaseid suundumusi.

Alles hiljuti hakkasime aga vaatlema üksikisiku jõukust terviklikumast vaatenurgast ja me ei mõõda seda enam üksnes inimese ostujõu kriteeriumile tuginedes. Seega peame energia puhul leidma õige tasakaalu tarnete kindluse ja usaldusväärsuse, keskkonna kaitsmiseks ja kliimamuutustega võitlemiseks võetavate meetmete ning konkurentsivõime vahel. Meie fraktsioon toetab kõiki kolme eesmärki kui Euroopa ühise energiapoliitika nurgakive ja selles suhtes tunneme proua Laperrouze'i raporti üle heameelt.

Kliimamuutused ja probleemid, millega puutusime kokku jaanuaris seoses Vene gaasi edastamisega Euroopasse, on tõestuseks sellest, kui oluline on ühise energiapoliitika puhul tarnete mitmekesisus. Selleks, et hõlbustada energiaruude importimist erinevate varustuskanalite kaudu, peab Euroopa Liit võimalikult kiiresti käivitama projektid, mis tugevdavad meie energiaalast infrastruktuuri. Seoses sellega peame tagama, et oleme suutelised importima gaasi nii erinevatest transiidiriikidest kui ka erinevatest energiat ekspordivatest riikidest. Selles suhtes on äärmiselt oluline *Nabucco* projekti elluviimine.

Sellele lisaks on meil vaja oma energiaallikate valikut rikastada. Selles peab eelkõige olema suurem osakaal nendel energiaallikatel, mis ei tekita kasvuhoonegaase, seega siis nii taastuvatel energiaallikatel kui ka tuumaenergial. Me ei saa täielikult selga pöörata ka kivisöele, kuid me peame tagama, et kasutame parimaid võimalikke tehnoloogiaid, näiteks neid, mis võimaldavad süsinikdioksiidi koguda ja säilitada.

Sooviksin rõhutada, et tõhus energiakasutus on meie prioriteetne ülesanne. Arvukad uuringud on siiski näidanud, et peame investeerima oma finantsilist, intellektuaalset ja loovat jõudu tootmis- ja edastusvõimsusse. Isegi kui me rakendame kõiki nimetatud meetmeid, ei suuda me veel mõnda aega oma sõltuvust energiainpordist nullini viia. Energiainpordiga seotud probleemide minimeerimiseks peame formuleerima tõhusa energiaalase välispoliitika. Seetõttu sooviksin, et võetaks vastu Lissaboni leping, mille abil saaks kõrvaldada institutsioonilised tõkked, mis takistavad erinevates valdkondades ühise välispoliitika kujundamist.

Siinkohal vihjan liirimaale ja me jääme lootma, et liri rahvas lahendab selle probleemi. Meie ootused seoses ühise energiaalase välispoliitikaga on aga realistlikumad, kui astume konkreetseid samme valdkondades, mis on juba ühise energiapoliitika raames määratletud. Olen seisukohal, et peaksime võtma vastu kolmanda

gaasi- ja elektrituru liberaliseerimise paketi juba Euroopa Parlamendi käesoleva koosseisu ametiajal ning sellega koos ka ühtsed turueeskirjad terve Euroopa Liidu jaoks.

Lubage mul lõpetuseks esitada oma arvamus päevakorras olevate muudatusettepanekute kohta. Ma leian, et proua Laperrouze'i raporti piisavalt hea kvaliteet kõrvaldab vajaduse sellesse mingeid olulisi parandusi sisse viia. Pikaajalised eesmärgid, mille saavutamine toimub 20-20-20 paketi raames ja millele on oma toetuse andnud nii Euroopa Ülemkogu kui ka Euroopa Parlament, peaksid jääma muutumatuks. Meie fraktsioon ei toeta muudatusettepanekuid, millega püütakse vähendada energiaallikate mitmekesistamist. Me toetame aga neid parandusettepanekuid, millega püütakse suurendada tarnemarsruutide arvu ja parandada energiavarustuse kindlust Euroopa Liidus.

Lõpetuseks sooviksin õnnitleda raportööri suurepärase raporti puhul ja tänada teda koostöö eest.

Mechtild Rothe, *fraktsiooni PSE nimel.* – (DE) Proua juhataja, volinikud, daamid ja härrad, suur tänu raportörile, Anne Laperrouze'ile tõelises koostööõhkkonnas toimunud arutelude eest. Lubage mul väljendada oma tänu ka sekretariaatide töötajatele nende hindamatu panuse eest.

Hiljutise gaasisektori kriisi taustal on teine strateegiline energiaülevaade äärmiselt ajakohane. Energiavarustuse kindlus ja liikmesriikide solidaarsus peavad olema Euroopa energiapoliitika keskmes. Olen kindlalt veendunud, et vastuse andmine kõnealuses raportis sisalduvale üleskutsele saavutada gaasitransiidikoridoride suurem mitmekesisus tooks kaasa olukorra ilmse paranemise. Lisaks sellele peab komisjon enne selle aasta lõppu esitama ettepaneku 2004. aasta gaasidirektiivi läbivaatamiseks, et lisada sellesse siduvate ja tõhusate riiklike ja Euroopa Liidu tasandi eriolukorra ohjamise kavade nõue.

Euroopa Parlamendi Sotsiaaldemokraatide fraktsiooni liikmetena omistame me aga väga suurt tähtsust Euroopa Liidu liikmesriikide kohustusele jälgida – ka tavaolukorras – väga tähelepanelikult ühiskonna kõige vähem kindlustatud tarbijate, see tähendab energiapuuduse käes kannatavate tarbijate, olukorda. Selle probleemi lahendamiseks puuduvad jätkuvalt riiklikud strateegiad. Just sel põhjusel esitas meie fraktsioon täiendava muudatusettepaneku, et kutsuda liikmesriike üles tegema tõelisi jõupingutusi selle probleemi lahendamiseks.

Raportis rõhutatakse energiasäästu ja energiatõhususe erilist tähtsust. Energiavarustuse kindluse kõige tõhusamad ja tulusamad viisid on üsna ilmselgelt energiatõhususe suurendamine ja energia säästmine. Samas peavad meil olema aga ambitsioonikad ja realistlikud eesmärgid Euroopa energiavarustuse jaoks tulevikus. Mul on hea meel näha, et me liigume selles suunas – näiteks nõudes, et taastuvenergia osakaal meie energiaallikate valikus saavutaks 2050. aastaks 60% taseme. Raportis rõhutatakse ka kohaliku tasandi algatuste erilist tähtsust eduka kliima- ja energiapoliitika otsingutel. Siinkohal on oluline tähtsus nn linnapeade paktil, kuid tähtis on toetada ka teisi samalaadseid lähenemisviise, nagu näiteks nn saarte pakti. Kõige olulisem on aga see, et meie eesmärgid on keeruline saavutada ilma energiavõrkude infrastruktuuri investeerimise ja siseturu edasise liberaliseerimiseta. Meil on vaja ühtset toimivat energiaturgu, kus valitseb õiglane konkurents ja kus kõikidele tootjatele on tagatud vaba juurdepääs võrgule ning võrdsed jaotusõigused. Lähinädalad on selles suhtes otsustava tähtsusega. Meil on vaja sellise intelligentse elektrivõrgu loomist ja väljatöötamist, mis hõlmaks info- ja sidetehnoloogial põhinevaid kombineeritud elektrijaamu ja detsentraliseeritud energiatootmist. See on ainuke viis, kuidas energiaallikaid on võimalik tõhusalt suunata piirkondadesse, kus neid on tõeliselt vaja. Meil on vaja üleeuroopalist supervõrku, mis rakendaks Põhjamere, Baltimaade ja Vahemere piirkonna tohutut potentsiaali ja koondaks selle.

Üks, milles kõnealune raport siiski ekslik on, on komisjonile esitatud üleskutse koostada tuumaenergiaalaste investeeringute tegevuskava. Sellest tulenevalt koostas meie fraktsioon parandusettepaneku, milles tuuakse selgelt välja, et tuumaohutus on meie ühine huvi, rõhutades samas, et see, kas liikmesriigid investeerivad tuumaenergiasse, peab tuginema nende enda suveräänsele otsusele. Mina isiklikult arvan, et me ei vaja tuumaenergiat.

ISTUNGI JUHATAJA: Marek SIWIEC

asepresident

Graham Watson, *fraktsiooni ALDE nimel.* – Härra juhataja, eelmise aasta energiaülevaade oli väga ajakohane ning ma tunnustan Anne Laperrouze'i selle teema kohta põhjaliku aruande koostamise eest.

Tõstatatud küsimused on väga keerulised, kuid me võime need kokku võtta selliselt: Euroopa vajab energiapoliitikat, mis tagab meile jätkusuutlikud, taskukohased ja kindlad energiaallikad. Jätkusuutlikud selles mõttes, et murravad meie suure sõltuvuse fossiilkütustest, mille kasutamine meie maakera lämmatab;

taskukohased selles mõttes, et tagavad tarbijatele stabiilsed ja tegelikkusele vastavad kulud; ja kindlad selles mõttes, et vabastavad Euroopa kodanikud ebausaldusväärsustest või monopolistlikest energiatarnijatest sõltumisest.

Sel reedel kohtub rühm volinikke peaminister Putini ja tema valitsuse ministritega. Päevakorras on energiateema ning meie pool peaks selgelt mõista andma, et me ei saa lubada seda, et Venemaa ja Gruusia vaheline vaidlus kujuneb südatalvel välja Euroopa gaasikriisiks. Kohtumisel tuleks saada sellekohane kinnitus, kuid anda tuleks ka hoiatus. Seda on juhtunud varem, kuid seda ei tohi enam juhtuda.

On saabunud aeg Euroopa energiavarud põhjalikult ümber hinnata. Sellel seisukohal on Euroopa Parlamendi kõikide fraktsioonide liikmed, kes peaksid sellele tõuke andmiseks ühinema. Just sel põhjusel annab üks väike rühm meie hulgast, sealhulgas David Hammerstein, kes hiljem ka sõna võtab, sel nädalal välja fraktsioonidevahelise pamfleti pealkirjaga „Making the Green Energy Switch at a Time of Crisis”.

Ma olen tänulik kõikidele parlamendiliikmetele, kes oma ideedega selle koostamisse oma panuse andsid, ning mind üllatab see, kuivõrd suur on konsensus. Siin istungisaalis valitseb soov tegutseda kiiresti ja üheskoos selle nimel, et leida kestav lahendus Euroopa energiakriisile, ning me peame sellele soovile väljundi leidma.

Kõikide võimalike plaanide seas astuda uude energiaajajärku tõuseb esile üks: see on supervõrk, või DESERTEC. Eesistujariik Prantsusmaa viitas sellele kui võimalikule tööprojektile meie uue Vahemere Liidu jaoks. Mitmed parlamendiliikmed, sealhulgas Rebecca Harms, külastasid hiljuti Lõuna-Hispaaniat, et seda tehnoloogiat oma silmaga töötamas näha: päikeseenergia Põhja-Aafrikast ja päikeserikas maa Lõuna-Euroopas kogumas päikesest energiat, mille tulemusel toodetakse aastas ühe kilomeetri kohta energiat koguses, mis vastab 1,5 miljonile barreli naftale. Energiatõhusate HVDC-kaablite kaudu saaks selle energia suunata üleeuroopalisel supervõrku, mis võtab vastu taastuvenergia kõikjal Euroopa Liidust – hoovuste energia rannikupiirkondadest, tuule- ja tõusu/mõõna energia tuultest piitsutatud Loode-Euroopast, ning biomassienergia ja geotermilise energia kus tahes seda ka ei toodeta.

On selge, et see kõik maksab. Saksamaa Õhuruumi Keskuse prognooside kohaselt läheb selle võrgu ehitamine maksma 45 miljardit eurot, kuid samas aitaks see keskuse sõnul tarbijatel säästa kolm korda nii palju raha tänu väiksematele energiaarvetele järgmise 35 aasta jooksul, ning lisaks loodaks selle investeeringuga tuhandeid töökohti.

Tegemist on julge energiatuleviku projektiga, mis on jätkusuutlik, taskukohane ja kindel. Selline on energiatulevik, mille eest Euroopa peab võitlema.

Antonio Mussa, fraktsiooni UEN nimel. – (IT) Härra juhataja, daamid ja härrad, sooviksin südamest tänada proua Laperrouze'i tema raporti eest, mille sisuga ma suuresti nõustun. Ma olen siiski teatud aspektide suhtes segaduses – võib-olla on see tingitud sellest, et tuginesin ülemäära komisjoni antud hinnangutele.

Esiteks – mulle tundub, et gaasinõudluse suundumuse prognoos on esitatud lihtsustatud kujul. Kui see nii on, siis kardan, et sellel võib olla negatiivne mõju projektide finantseerimisallikatele. Mis puutub infrastruktuuri, siis on vastavad projektid erinevates arengustaadiumides. Selle asemel, et reastada need projektid abstraktselt prioriteetsuse alusel ja jätta suuresti tähelepanuta Vahemere piirkond, tuleks need pigem ümber hinnata järgmistest aspektidest lähtuvalt: arendustegevuse kestus, finantsstruktuur, olemasolevad tarned ning avaliku sektori toetuse ja erasektori pühendumise vaheline seos.

Proua Laperrouze soovitas järgnevalt mitmekesistada energiaallikaid ja tarnemarsruute. Üks näide on lõunapoolne energiakoridor. Nende teemade puhul leian, et vaja oleks planeeritud tegevust, mis toimuks etappidena. Kaspia merd läbiva energiakoridori puhul on esimeses etapis tõepoolest kättesaadav vaid Aserbaidžaanist pärit gaas. Juurdepääs teistele riikidele on võimalik teises etapis ja see muudab energiaturu poliitika, reguleerimise ja infrastruktuuri vaatepunktist komplitseeritumaks. Komisjoni ettepanek seoses arengukoostööga Kaspia mere piirkonnas võiks aidata neid probleeme ületada juhul, kui sellise arengukoostöö ülesandeks seatakse muu hulgas puuduva infrastruktuuri väljatöötamisele kaasaaitamine.

Eelviimase aspektina on raportis märgitud, et solidaarsusmehhanismid on olulise tähtsusega nii Euroopa Liidu energiapoliitikate jaoks kui ka Lissaboni lepingu seisukohast. Siiski oleks nende meetmete teostatavuse seisukohast soovitatav vältida lisaks võimalikele konkurentsimoonutustele ka ülemäära tülikaid menetlusi.

Lõpetuseks sooviksin mainida välissuhteid. Lisaks energiahartale on oluline täiendada ka energeetikakomisjoni, et see hõlmaks ka transiidiriike ja taastuvenergia valdkonda.

Rebecca Harms, *fraktsiooni Verts/ALE nimel.* – (DE) Härra juhataja, daamid ja härrad, hoolimata heast õhkkonnast, mis valitses teise strateegilise energiaülevaate kallal töötamisel, pean kahetsusega märkima, et me ei suutnud viia komisjoni ettepanekusse sisse neid parandusi, mis olid minu hinnangul vajalikud.

Minu meelest sisaldab pealkiri „Strateegiline energiaülevaade” väga tugevat tuleviku kujundamise tähendusevarjundit. Kui me aga vaatame ülevaadet ennast, peame siiski tõdema, et selle teema on juured on väga sügaval minevikus. Selle strateegilise energiakava tuum – ning pean kahetsusega nentima, et proua Laperrouze'i raport on ka siinkohal eksiteel – on vana kivisöest ja tuumaenergiast koosnev energiaallikate kombinatsioon, ning tõepoolest, taas kord on äärmiselt intensiivselt keskendutud tuumaenergiale.

Lugupeetud volinik Piebalgs, ma tõepoolest imestan, mis sai nendest ettepanekutest, mida tutvustasite meile käesoleva koosseisu ametiaja alguses, öeldes, et tuumaenergiaga seotud suured ohud tuleb kontrolli alla saada, et tuumajäätmete probleemile, tuumajaamade tegevuse lõpetamise rahastamisele ja kõigile neile teemadele tuleb lahendus leida enne, kui komisjon teeb mingeid samme tuumaenergia edasiarendamise suunas. Mitte ühtegi neist küsimustest ei ole lahendatud ja komisjon on nüüd välja tulemas sellise tuumaenergiat pooldava pealetungiga. Näib, et teid ei pane mitte vähimalgi määral muretsema tõsisasi, et üks Lääne-Euroopa tuumatööstuse ajaloo suurimaid läbikukkumisi on praegu aset leidmas Soomes ning et Soome elektriettevõtte ja Areva vaheline vaidlusalune summa on nüüdseks jõudnud 2,4 miljardi euro tasemeni – seda seetõttu, et Olkiluoto tuumaelektrijaamas on lisandunud nii palju lisakulusid. Ma tunnen huvi, mis mõte on uuel investeerimislainel sektoris, mis tekitab hoolimata aastakümneid kestnud avaliku sektori investeeringutest mahu, mis ületab kaugelt teistesse sektoritesse tehtud investeeringud, taas kord sedalaadi probleeme. Ma sooviksin väga teada, kas te tõesti mõtlete seda kõike tõsiselt või kas nõore tõmbab keegi teine.

Minu arvates on kivisöe ja tuumaenergia kombinatsioon just selline strateegia, mis on ajanud Euroopa Liidu energiapoliitika ummikusse. Ma olen rääkinud küllalt tuumaenergiast, kuid praegusesse kliimakatastroofi on andnud oma panuse ka fossiilkütuste pillav kasutamine – veel üks aspekt, mida energiaülevaade õigupoolest mitte sugugi ei käsitle, samuti ei tehta ülevaates selle möödanikust pärit aegunud strateegia suhtes mingeid olulisi kohandusi.

Proua Laperrouze'i raportit arutamisel pani meie fraktsioon paika selged prioriteedid. On ütlematagi selge, et tuumaenergia nende hulka ei kuulunud, kuid me püüdsime saavutada reaalseid muutusi ka teistes valdkondades. Me sooviks oli lõpuks ometi teha siduvaks eesmärk vähendada 20% võrra primaarenergia tarbimist. Seda ei juhtunud. Me ootame realistlikku ettepanekut nn supervõrgu väljatöötamiseks, teisisõnu võrgu kohta, mis peab suutma koondada tõeliselt suuri tootmisvõimsusi selleks, et toota energiat taastuvatest energiaallikatest Põhjameres, teistes rannikupiirkondades või lõunapoolsetes kõrbeapiirkondades. Ei raportis ega komisjoni ettepanekus ei olnud nende kohta mingit reaalistki märki.

Me usume ka, et oli suur viga jätta terve transpordivaldkond energia strateegilisest planeerimisprotsessist välja, sest sarnaselt teile tahame ka meie vabaneda naftasõltuvusest. Olete otsustanud, et transpordiküsimusi tuleks arutada eraldi, kuid meie arvates peaks see teema olema energiasektori strateegilise planeerimise üks tulipunkt.

Gaasivarustuse mitmekesistamine on ju väga tore ja seda peaksime me kõik kindlasti tegema, kuid samal ajal tuleks teha kõik jõupingutused tagamaks, et gaasi kasutamine oleks lõppude lõpuks tõhus – vastasel juhul ei vii see mitmekesistamine meid lõppkokkuvõttes mitte kuhugi.

Ma olin eelmisel nädalal šokeeritud, saades teada, et Euroopa Komisjoni majanduse taastamise kava sisaldab kõiki neid strateegiaid kõrvalekaldumisi ja selles on võetud samasugune tagasivaatav lähenemisviis nagu kõnealusel strateegilisel energiaülevaates. Pean oma fraktsiooni nimel teatama, et me ei toeta ei proua Laperrouze'i raportit ega strateegilist energiaülevaadet ning et me püüame majanduse taastamise kava raames propageerida jätkusuutlikkust ja kainen meelt.

Esko Seppänen, *fraktsiooni GUE/NGL nimel.* – (FI) Härra juhataja, volinikud, solidaarsus on ilus sõna. Üldiselt kuulub see n-ö vasakpoolsesse sõnavarasse. Solidaarsus ei peaks olema eesmärk üksnes siis, kui räägime Gazpromi ja Venemaa vastasest poliitikast, vaid ka siis, kui tahame üldist energiaauesust kaotada. Energiat on vaja ka selleks, et vaestel inimestel oleks elektrit ja soojust.

Euroopa energiastrateegia peamine probleem on see, et selle loomist ei alustatud n-ö nullist, vaid selle juured on iga riigi geograafias, ajaloos ja energiamajanduses. Kui on olemas ühine strateegia ja selle struktuur on ühtlustatud, tähendab see seda, et on neid, kes sellest võidavad, ja neid, kes sellest kaotavad. On riike, keda

sunnitakse oma järeleproovitud ja kontrollitud struktuuridest solidaarsuse nimel loobuma. See ei saa olla solidaarsus.

Elektrivõrkude ühtlustamine tähendab ka elektrihinna ühtlustamist. Praktikas ei toimu see mitte madalaimate, vaid mingite keskmiste hindade alusel. Sellisel juhul saab olema neid, kes on kaotajad – riigid, kus elekter on odav. Samamoodi peavad Euroopa Liidu eelarves gaasitorude finantseerimiseks määratud raha leidma riigid, kes neid gaasitorusid ei kasuta.

Proua Laperrouze'il on õigus, kui ta ütleb, et võrkudesse investeerimine on liikmesriikide või liikmesriikide äriühingute, mitte Euroopa Liidu otsustada. Euroopa Liit ei saa olla nafta-, gaasi- või elektrivõrkude käitaja ning suuri summasid Euroopa Liidu eelarvevahenditest ei tuleks kasutada selleks, et toetada investeeringuid võrkudesse.

Lisaks sellele sooviks meie fraktsioon nagu proua Harms kõigile meelde tuletada probleeme, mida teadaolevalt tuumaenergia kasutamise seostatakse. Kuigi süsinikdioksiidi heitkoguseid ühelt poolt kärbitakse, suureneb teiselt poolt kasutatava plutooniumi maht.

Bastiaan Belder, *fraktsiooni IND/DEM nimel.* – (NL) Laperrouze'i raportis on käsitletud olulisi energiavarustusega seotud probleeme, millega Euroopa Liit praegu silmitsi seisab. Hiljutine Venemaa ja Ukraina vaheline gaasikonflikt ei jätnud Euroopa Liitu kaugeltki mitte puutumata. Raportis on üksikasjalikult tutvustatud Euroopa energiaturu erinevaid tegevussuundi, mis võiksid vähendada Euroopa Liidu haavatavust järgmise konflikti korral. Ma pooldan suurema mitmekesisuse poole püüdlust energiatootjate puhul ja ka partnerriikide puhul, kellelt Euroopa Liit energiat impordib, teisisõnu energiavarustuse mitmekesistamist. Venemaa ja Ukraina vaheline gaasikonflikt on taas kord selle küsimuse pakilisust rõhutanud ja ma loodan siiralt, et *Nabucco* projekt – kui tuua vaid üks näide – teostub lähitulevikus.

Konkreetselt tähendab see püüdlus seda, et Euroopa Liit ja liikmesriigid peavad rohkem keskenduma piirkondlikule integratsioonile. Praegu on võrgud mitmes liikmesriigis ikka veel liiga isoleeritud ning seetõttu sõltuvad need liikmesriigid liialt impordist kolmandatest riikidest. Uute ühenduste loomine liikmesriikide energiavõrkude vahel aitab ka siseturul tõhusamalt toimida.

Siseturu veelgi tõhusamaks toimimiseks on samuti vajalik tootmisettevõtete ja võrguettevõtete omandisuhete täielik eraldamine. See on parim viis takistada turu ebasümmeetrilist avanemist.

Samal ajal on mitmed liikmesriigid kaalunud Euroopa Liiduga sõlmitud kokkulepete alusel suletud tuumaelektrijaamade uuesti kasutuselevõtmist. See ei näi olevat parim viis edasiliikumiseks. Pigem vähendaks investeerimine rohkematesse piiriülestesse ühendustesse pikemas perspektiivis tõhusamalt ühest või mitmest kolmandast riigist sõltumist.

Raportis käsitletavate teiste oluliste tegevussuundade seas, millega ma täielikult nõus olen, on energiatõhususe suurendamine ja säästva energia osakaalu tõstmine. Liikmesriikidel on aga erinevad seisukohad selle suhtes, kas tuumaenergial on süsinikdioksiidi heitkoguste vähendamisel mingi roll. See on küsimus, mille üle peaksid ilmselgelt otsustama liikmesriigid, mitte Euroopa Liit. Raport oleks võinud selles aspektis olla selgesõnalisem. Tuleb loota, et seda viga muutmise käigus parandatakse.

Desislav Chukolov (NI). – (BG) Daamid ja härrad, seni olen märganud, kuivõrd vihjamisi ja abstraktselt tehakse siin istungisaalis otsuseid selle üle, mis on Euroopa jaoks parim, kuid kuna mind saatsid siia Bulgaaria valijad, huvitab mind seetõttu rohkem see, mis on parim mu kodumaa – Bulgaaria – jaoks.

Meile, „Ataka” patriootidele on Bulgaaria energiasõltumatus tähtsaim prioriteet. Nn arutelude ajal, mida me nimetame Euroopa Liidu diktaadiks, nõuti meilt Kozloduy tuumaelektrijaama 1., 2., 3. ja 4. reaktori sulgemist.

Ma tahan teile meelde tuletada – ja kui te seda veel ei tea, siis saate meelde jätta –, et need üksused läbisid täieliku kontrolli ning kuulutati täiesti ohutuks. 2007. aasta alguses esitas minu kolleeg Dimitar Stoyanov Euroopa Komisjonile küsimuse selle kohta, kas selle eeltingimus, et Bulgaaria võetakse Euroopa Liitu vastu, on kehtestatud nõue kõik need üksused sulgeda. Selgus, et Euroopa Komisjon ei olnud sellist nõuet kehtestanud. Härra Günter Verheugen aga valetas Bulgaaria valitsusele, öeldes, et selline nõue eksisteerib.

Mõni päev tagasi seisis Bulgaaria silmitsi äärmiselt tõsise energiakriisiga. Ühinemislepingu artikli 36 alusel on meil õigus alustada selle tuumaelektrijaama reaktiveerimist. See on meie õigus ja seetõttu algatasid mu kolleegid Bulgaaria parlamendis seaduseelnõu Kozloduy tuumaelektrijaama praegu suletud 1.–4. reaktori reaktiveerimiseks.

Oma kolleegidega siin Euroopa Parlamendis, Dimitar Stoyanovi ja Slavi Bineviga, esitasin kirjaliku deklaratsiooni 0005/2009, milles palusime nende reaktorite reaktiveerimist eesmärgiga saavutada Bulgaaria energiasõltumatus.

Lõpetuseks tahan öelda, Euroopa on tugev siis, kui iga üksik liikmesriik on tugev ja on ise energiaalaselt sõltumatu. See on ainus lähenemisviis, kui tahame töötada oma valijate ja meie kodanike heaks.

Gunnar Hökmark (PPE-DE). - Härra juhataja, strateegilisest energiaülevaatest rääkides on minu arvates oluline rõhutada mõningaid valitsevaid ohtusid – mitte ainult ebakindla energiavarustuse ohtu koos kõigi sellest tulenevate probleemidega, vaid ka seda, et me oleme avatud nende režiimide poliitilisele survele, mis kasutavad energiavarustust teiste valitsuste mõjutamise hoovana. Seetõttu on olemas ka oht, et Euroopa Liit killustub – oht, et liikmesriigid jagunevad oma erinevate huvide järgi, ning sellega kahjustatakse ühist välis- ja julgeolekupoliitikat.

Minu arvates on hea näha, et tegevuskavad, mida me vajame kliimamuutuste probleemi lahendamiseks, on üsna sarnased nendele, mida vajame energiajulgeoleku suurendamiseks. Fossiilkütuste osakaalu vähendamine tähendab ka väiksemat sõltuvust ebausaldusväärsetest tarnijatest. Teiste energiaallikate suuremad tarded tähendavad aga kahanevat nõudlust fossiilkütuste järele, madalamaid hindu Euroopa kodanike jaoks ning eeskätt väiksemat rahavoogu maailma naftarežiimide taskusse.

Sellel on suur mõju julgeolekukaalutlustele, millele peame Euroopa Liidu tulevase energiasüsteemi üle arutledes tähelepanu pöörama. Ma arvan, et mõningad asjad lähevad iseenesest paika, kui meil on selline vaatenurk. Me vajame Euroopa Liidus rohkem siseturgu, kuna tegelikkuses on see ainuke tagatis solidaarsusele liikmesriikide vahel. See tähendab seda, et me peame tegema rohkem ära piiriüleste ühenduste vallas ning meil peab olema parem võrk, mis seob kokku liikmesriigid ja seega ühendab terve turu üheks.

Me peame töötama välja rohkem biokütuseid. Ma ei ole nõus nendega, kes ütlevad, et selles peitub oht; me saame – nii Euroopas kui ka mujal maailmas – suurendada seda pinda, mis on meie kasutuses. Isegi biokütusest saadavad väikesed panused aitavad kahandada sõltuvust fossiilkütustest ja vähendada hindu.

Ma pean samuti rõhutama tuumaenergia küsimust. Mulle tundub vahel, et mitte keegi ei näe ilmset tõde – sest just tuumaenergia saab anda suurima panuse Euroopa Liidu suutlikkusesse vähendada nüüd ja tulevikus süsinikdioksiidi heitkoguseid. Sellega sooviksingi lõpetada. Kui me püüame kõik need aspektid tervikuks koondada, ei ole meil lootust mitte üksnes tugevamale energiapoliitikale, vaid ka tugevamale julgeolekupoliitikale.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (RO) Energiapoliitika on nüüd ja ka tulevikus Euroopa Liidu prioriteet. Tänavu talvel aset leidnud gaasikriis ajal, mil kraadiklaas näitas äärmiselt madalaid temperatuure, kerkis taas kord üles küsimus Euroopa Liidu ja tema liikmesriikide sõltuvusest traditsioonilistest gaasitarnijatest. Euroopa Liidu juhtlause on „Ühinenud mitmekesisuses”. Ma loodan, et kõnealune gaasikriis ühendab meid ühise energiapoliitika kavandamisel.

Nabucco projekti arendamine ja veeldatud naftagaasi terminali ehitamine Musta mere suurde Constanța sadamasse, samuti riiklike elektrienergia infrastruktuuride ühendamine on kõik need meetmed, mis saavad aidata energiavarustuse kindlust suurendada ning tõsta Euroopa Liidu võimet pakkuda energiakriisist mõjutatud liikmesriikidele solidaarsust.

Ma kutsun komisjoni ja liikmesriike üles investeerima Euroopa energiavõrgu ajakohastamisse, energiatõhususe toetamisse ja taastuvatest energiaallikatest energia tootmisse. Samuti nõuan tungivalt, et komisjon ja liikmesriigid rahastaksid meetmeid, mille eesmärk on vähendada kiviõel töötavate rajatiste tekitatavat saastet. Praegune kriisisituatsioon paneb liikmesriike rohkem keskenduma prioriteetide ja arenguks vajalike strateegiliste suuniste määratlemisele.

Mis puutub energiatõhususse, siis on Euroopa Liidul võimalik saavutada võitluses kliimamuutuste vastu kiireid tulemusi mõistliku hinnaga. Olemasolevate hoonete energiatõhususe edendamine ja passiivmajade propageerimine, samuti energiatarbimise vähendamiseks ja energiatõhususe suurendamiseks teabe- ja kommunikatsioonitehnoloogiate kasutamine arukate mõõturiite ja automatiseeritud süsteemide laiahaardelise kasutuselevõtmise kaudu on need strateegilised arengusuunised, millesse Euroopa peab investeerima.

Samuti nõuan tungivalt, et komisjon ja liikmesriigid rahastaksid meetmeid, mille eesmärk on vähendada kiviõel töötavate rajatiste tekitatavat saastet. Praegune majanduskriis paneb liikmesriike rohkem keskenduma prioriteetide ja arenguks vajalike strateegiliste suuniste määratlemisele. Aastaks 2020 peab Euroopa Liit

suurendama energiatõhusust 35% ja vähendama primaarenergia tarbimist 20%. Ma kutsun komisjoni ja liikmesriike üles edendama ja rahastama teadusprojekte, mille eesmärk on energiatõhususe parandamine.

Lugupeetud volinik, ma nõuan tungivalt, et Euroopa Komisjon, Euroopa Investeeringispank ja liikmesriigid looksid energiatõhususe ja taastuvate energiaallikate Euroopa fondi, et tagada vajaliku avaliku-õigusliku ja erakapitali kogumine nende energiatõhususe projektide elluviimiseks, mis praegu kõikjal Euroopa Liidus töös on. Viimase, kuid mitte vähem olulise aspektina tahaksin nimetada transpordisektorit, mis on peamine naftat kasutav sektor. Ma arvan, et meil on nüüd vaja Euroopa tasandil paika panna mõned väga ambitsioonikad 2020. aastaks saavutatavad keskpika ja pika perspektiivi eesmärgid, mis käsitlevad sõidukite energiatõhusust. Samuti julgustan liikmesriike arukalt koostama tegevuskavasid kaupade transportimiseks ja inimeste liikumiseks, seda eelkõige linnades. On ju arukas transport üks transpordisektori arendamise strateegilisi suuniseid.

Lena Ek (ALDE). – (SV) Härra juhataja, volinik, daamid ja härrad, me kõik teame, et Euroopa energiaturul on probleeme. Me impordime praegu umbes 50% energiast ja kui me midagi ette ei võta, siis kümne aasta pärast impordime 70%. Meie toodetav energia on sageli toodetud selliselt, et see kahjustab keskkonda ja tekitab kasvuhooneefekti, ning see omakorda kahjustab meie tervist, majandust ja stabiilsust ja seda mitte ainult siin, kus me elame, vaid ka paljudest teistes maailma paikades.

See energia, mis meil Euroopas on, tuleb laiali jagada jaotusvõrgu kaudu, mis on ajast ja arust ning mida ei ole renoveeritud ega hästi hooldatud. Samuti on meil lähinaabrid ja energiakonfliktid, mis on äärmiselt murettekitavad. Me oleme viimase aasta jooksul rääkinud siin Euroopa Parlamendis korduvalt suhetest Venemaaga ning on täiesti vastuvõetamatu, et energiakriisist kujundatakse nääritraditsioon ja et see paneb tavalised inimesed olukorda, kus eakad inimesed külmuvad surnuks, haiglad tuleb kinni panna ja tööstused sulgeda. See on täiesti vastuvõetamatu.

Täiesti vastuvõetamatu on veel see, mida Venemaa ja Gazprom püüavad teha Nord Streamiga – nimelt trampida jalge alla Rootsi keskkonnaõigusaktid ja Euroopa õigusaktid, mis käsitlevad Läänemere ohutust – ja seda hoolimata sellest, et selles sisemeres on juba praegu tohutult suured surnud alad. See on täiesti vastuvõetamatu.

Meil on vaja kõiki võimalikke energiaallikaid, tehnoloogiaid, uuendusi, teadusuuringuid ja andmetöötlusvõimsust, mis meie käsutuses on, et kõikide nende erinevate probleemidega toime tulla. Komisjoni esitatud määrused, sealhulgas rahastamispakett, on väga head, kuid meie kodanikud ootavad ikka veel, et valitsused julgeksid vastu võtta otsuse energiaalase solidaarsuse ja suurte riigimonopolide lõhkumise kohta. Need monopolid ei tegele üksnes energia tootmise, vaid ka selle jaotamisega ning kodanikud ja ettevõtted, nii väikeettevõtted kui ka suured tööstused, on seetõttu kammitsetud vastuvõetamatusse olukorda.

Ma arvan, et raportöör – proua Laperrouze – on koostanud erakordselt hea raporti. Samuti leian, et komisjoni ettepanek nendes valdkondades on väga hea, ning ma loodan, et suudame selles küsimuses otsuse nii ruttu kui võimalik vastu võtta. Aitäh.

Eugenijus Maldeikis (UEN). – (LT) Gaasikriisi peamine õppetund on Euroopa energiasüsteemi suur haavatavus ja väga märkimisväärsed riskid varude tarnimisel. Oht jääb püsima, kuna Ukraina ja Venemaa vaheline kokkulepe on ühekordne ning selline olukord kahtlemata kordub. Kahepoolsed energiaküsimused jäävad põhimõtteliselt lahendamata – seda mitte üksnes Venemaa ja Ukraina vahel, vaid ka Ukraina ja Euroopa Liidu vahel ning Euroopa Liidu ja Venemaa vahel, seda enam, et puudub ühine ELi, Ukraina ja Venemaa energijuhtimise süsteem. Seni pole olnud mingeid kaitsemeetmeid ega tagatisi ning need tuleb alles luua. Ma sooviksin rõhutada, et sõltuvus gaasiga varustamisest ja gaasi kasutamisest suureneb praegu järsult ning kasvab veelgi pärast seda, kui elektrijaamad Leedus, Bulgaarias ja Slovakkias suletakse. See näitab, et oht on endiselt olemas ja võib-olla see isegi suureneb.

Meil on Euroopa Liidu jaoks tervikuna olemas väga selge pikaajaline energiastrateegia. Me oleme selle üle tuliselt vaieldud. Räägitakse pikaajalistest meetmetest. Minu arvates on nõrgim lüli meie lühikese ja keskpika perspektiivi energiapoliitika. See ei vasta reaalsusele ja seda tõestas ka gaasikriis. Ma kutsusin komisjoni üles uurima seda stsenaariumi, mida kahjuks erinevatel õiguslikel ja poliitilistel kaalutlusel ei ole analüüsitud. Milline kulu, tulu ja tagajärg oleks sellel, kui pikendada ajutiselt tuumaenergiarajatiste tööd Bulgaarias, Slovakkias ja Leedus, tugevdades seeläbi kõnealuses olukorras oluliselt nii nende riikide kui ka terve Euroopa energiapoliitikat? Lisaks sellele võimaldaks see pikaajalise ja määramatu ulatusega majanduskriisi tingimustes kasutada ressursse tõhusamalt ning see kahandaks oluliselt kriisi koormust meie elanikele ja majandussektorile.

Claude Turmes (Verts/ALE). – (DE) Härra juhataja, rääkides energiapoliitika ja proua Laperrouze'i raportist, siis on minu arvates komisjoni ettepanekul ja sellel raportil üks ühine joon – nimelt see, et nendes ei seata mingeid prioriteete. Nende puhul on tegemist segapudruga kõigest sellest, mille nimel surverühmad on komisjonis või Euroopa Parlamendis lobitööd teinud. Seni, kuni me ei ole kehtestanud prioriteete, ei suuda me kunagi raha targalt jaotada.

Tegelikult on prioriteet kõigile selgelt teada. Me peame alustama hoonete, sõidukite, külmikute jms energiatõhususest. Pole midagi odavamat kui see ja pole midagi, mis looks rohkem töökohti. Teiseks – taastuvenergia. Kui me ütleme, et aastaks 2050 peaks 60% tervest energiaallikate valikust pärinema taastuvatest energiaallikatest, tähendab see seda, et 90% meie elektrist toodetakse taastuvatest energiaallikatest. Elektri tootmine 90% ulatuses taastuvatest energiaallikatest saavutatakse kindlasti kõvasti enne 2050. aastat, kuna me oleme juba vastu võtnud direktiivi, millega kehtestati 2020. aastaks 35% künnis. Kui me suudame 2020. aastaks saavutada rohelise elektriga 35%-lase taseme praegusest lähtekohast, milleks on 15%, siis suudame juba 2030. aastaks saavutada 60% taseme või enamgi.

Kolmandaks, raskustest aitab meid üle gaas. Kuidas see peaks toimuma? Me investeerime praegu miljardeid gaasitorudesse ja siis nähakse ette, et gaasi tarbimine Euroopas peaks vähenema. Seda kirjutate te, härra Piebalgs, oma dokumendis ja seda võib samuti lugeda proua Laperrouze'i raportist ridade vahelt.

Seega on meil energiatõhusus, taastuvad energiaallikad ja gaas, ning teie tahate investeerida 1,3 miljardit eurot süsinikdioksiidi kogumisse ja säilitamisse. Kuidas mahub siia veel pime lojalsus tuumaenergiale?

Pean ütleva, härra volinik, et teil on isegi arvud valed. Kui me valime energiatõhususe ja taastuvate energiaallikate tee ning ajame enam-vähem mõistlikku gaasipoliitikat, ning juhul, kui väga vaja, investeerime pisut rohkem süsinikdioksiidi kogumisse ja säilitamisse, siis ei ole meil mingit vajadust tuumaenergia järele ja meil ei ole vaja sellega riskida. Te vaid vaadake fakte!

Mis puutub majanduse taastamise kavas, siis pean ütleva, et olen komisjoni peale tõeliselt pahane. Mitte penni energiatõhususele! Mitte penni sõpruslinnade liikumisele! Härra volinik, 10. veebruaril kogunevad teie kutsel Brüsselisse esindajad kolmesajast Euroopa kohalikest asutusest. Mida me neile ütleva: kas seda, et härra Barroso komisjon kärpis eelmise nädala esmaspäeva ja kolmapäeva vahelisel ajal 500 miljonit eurot sõpruslinnade kava eelarvest? See on minu arvates nii vastukäiv ja nii üdini vale. Fakt on see, et me vajame linnu oma uue energiapoliitika partneriteks. Mitte penni päikeseenergiale ega biomassienergiale! Teisisõnu – me koostame majanduse taastamise kava, milles anname 3,5 miljardit eurot energiagigantide oligarhiale ja mitte ühtegi eurot partneritele, kelle abi me vajame selleks, et saada poolehoidu üleminekuks rohelisele energiale.

Miloslav Ransdorf (GUE/NGL). – (CS) Aitäh, ma räägin lühidalt. Tahaksin käsitleda kahte aspekti, mida minu meelest ei ole seni veel arutatud, nimelt seda, et vajame Euroopas terviklikku energiasüsteemi, milles ühendatakse eri liiki energia ja võrgud sel moel, et saaks korvata võimalikke võrguhäireid. Hiljutine gaasikriis näitas, et see on äärmiselt oluline eesmärk. Teine aspekt puudutab vajadust ühendada kõnealused energiavõrgud teiste valdkondade samalaadsete võrkudega, näiteks transpordi- ja sidevõrkudega, et jõuda teatava tasakaaluni nende vahel. Seni me veel nii kaugel ei ole ja arvan, et küsimuse lähemal arutamisel nähtaks ka teatavaid seoseid. Sooviksin öelda, et võrkudel on Euroopa tulevastes struktuurides väga oluline koht ja nad on ühtse Euroopa jaoks hoopis tähtsamad kui üha kasvav bürokraatia nii Brüsselis kui ka liikmesriikides. Usun, et Euroopa Liidust saab tulevikus justkui neist võrkudest läbipõimitud kee.

Sergej Kozlík (NI). – (SK) Praegusest finantskriisist on kujunemas majanduskriis. Lisaks ähvardavad kättesaadavate laenude nappust arvestades energiapuudus ja toidukriisid. Et hoida energiatootmist vähemalt praegusel tasemel, tuleb 2030. aastaks investeerida kogu maailmas umbes 26 miljardit USA dollarit praeguste nafta- ja gaasimaardlate rekonstrueerimisse ning uute maardlate arendamisse, samuti eri liiki energia tootmisse ja jaotamisse.

Samal ajal on vaja ühitada nafta-, gaasi- ja elektritarned, et luua tõhus ja hästi mitmekesine süsteem. See peaks aitama toime tulla kohalike poliitiliste vaidluste ja võimalike loodusõnnetuste tagajärgedega ning tagada toimiv energiavarustus kogu Euroopas. Slovaki Vabariigil endalgi oli viimastel nädalatel võimalus kogeda sellist keerulist olukorda, kus Ukraina ja Venemaa konfliktist tingituna ei jõudnud Slovakkiasse mitu päeva ainsatki kuupmeetrit gaasi. Slovakkia ja ka teiste Euroopa riikide kogemus on näidanud, kui vajalik on jõuliselt toetada Euroopa Liidu määratud prioriteeti, milleks on Euroopa eraldiseisvate energiaturgude ühendamine ja lõimimine.

Pean aga märkima, et Jaslovské Bohunice tuumajaama kahe reaktori pealesurutud ja ennatlik sulgemine on praeguses olukorras osutunud mõtlematuks veaks. Reaktorid vastasid kõigile ohutusnõuetele. Nende sulgemist nõudis Euroopa Komisjon ühinemislepingus tingimusena, mida täites saab Slovakkia Euroopa Liiduga ühineda. See otsus on kahtlemata nõrgendanud nii Slovakkia kui ka Euroopa Liidu sõltumatust enda varustamisel energiaga.

Nikolaos Vakalis (PPE-DE). – (EL) Härra juhataja, daamid ja härrad, võitlus kliimamuutustega, vajadus energiavarustuse kindluse järele ja tarvidus suurendada meie majanduse konkurentsivõimet viivad meid kolmanda tööstusrevolutsiooni poole, ajastusse, kus võõrutame end mineraalkütustest.

See on tõeline revolutsioon, mis toob kaasa tohutud muutused tootmis- ja tarbimismudelites ning lõpuks ka meie eluviisis. Usun, et Euroopa Liit jääb selles revolutsioonis eestvedajaks kogu maailmas. Selleks peame aga tegema kõik võimaliku, et piirata majandustegevuse energiantensiivsust kõigis valdkondades. Üheks energiatõhususe suurendamise võimaluseks on info- ja sidetehnoloogia potentsiaali kasutamine. Selleks on vaja märkimisväärsed stiimuleid, et suudaksime kooskõlas 20-20-20-eesmärgiga suurendada 2020. aastaks Euroopa Liidu energiatõhusust 20%.

Meil paari päeva pärast hääletamisele tulevas ettepanekus, milles käsitletakse energiatõhususe suurendamist info- ja sidetehnoloogia abil, rõhutatakse eriti uurimis- ja arendustegevust seoses teedrajava tehnoloogiaga, näiteks suure energiatõhusust toetava potentsiaaliga nano- ja fotoonikatehnoloogia puhul, ning vajadust töötada välja poliitika sellise tehnoloogia kasutuselevõtu innustamiseks.

Samuti annab see rea meetmete ja algatustega märkimisväärselt hoogu nn rohelisemale innovatsioonile ja ettevõtlusele. Eriti tooksin esile nn rohelist avalikku hanget, tänu millele saavad avaliku sektori asutused olla energia säästmisel esirinnas, kasutades uusi info- ja sidetehnoloogia rakendusi.

Veel pakutakse ettepanekus stiimuleid, et meie linnades loodaks arukad ja terviklikud energijuhtimissüsteemid ning arukad liikluskorraldussüsteemid, mis hõlmavad mõistlikumat liiklemist ja mõistlikumaid transpordisüsteeme.

Minu öeldust tuleb selgelt välja see, et kuigi meil paari päeva pärast hääletusele tulev ettepanek ei ole õigusakti ettepanek, on tegemist ääretult tähtsa dokumendiga, sest eeskätt tehakse tänu sellele info- ja sidetehnoloogiast üks peamisi säästva arengu näitajaid Euroopa Liidus. Kutsun seega kõiki üles väljendama paari päeva pärast toimival hääletusel sellele ettepanekule toetust.

Hannes Swoboda (PSE). – (DE) Härra juhataja, loodetavasti on kõigile selged meie prioriteedid: energiatõhusus, energiasääst ja taastuvenergia. Sellest hoolimata ei saa me üle ega ümber tõsiasi, et peame oma gaasivarude pärast muretsema veel paljudel eelseisvatel aastatel. Nii et mida on meil õppida Ukraina ja Venemaa tülist ning sellest välja kasvanud kriisist? Minu arvates – mul on kahju, härra volinik, et olen sunnitud seda ütleva – ei tundu küll, et me oleme järgmisel korral selleks rohkem (või vähemalt oluliselt rohkem) valmis. Ka ei saa kriisi veel lõppenuks lugeda; ma ei ole näinud eriti märke mingi strateegia väljatöötamisest või Ukraina ja Venemaa tülist järelduste tegemisest.

Mõned parlamendiliikmed on seisukohal, et peaksime sõlmima Ukrainaga kahepoolsed kokkulepped, kuid tahaksin juhtida tähelepanu sellele, et hiljuti kujunenud olukorras on vähemalt osaliselt süüdi ka Ukraina, ning ma tõesti pigem ei võtaks lähtepunktiks vaidlusi Viktor Juštšenko ja Julia Tõmošenko või Viktor Janukovitši või kelle iganes vahel. Otse loomulikult ja mõistetavalt eelistaks Ukraina osta gaasi Venemaalt ja müüa siis seda meile edasi – muidugi lisatasu eest –, sama teeks ka Türgi Nabucco projekti puhul, kuid selle juurde tulen tagasi hiljem. Niisiis, kui soovime sedavõrd ebakindlat ja kallimat gaasitarnet, peaksime tõesti sõlmima kahepoolsed kokkulepped, kuid kui tahame leida head lahendust, peaksime sõlmima kolmepoolsed kokkulepped, millesse oleks kaasatud tarnijana Venemaa, transiidiriigina Ukraina ja meie, ning jõudma omavahel kokkuleppele, eriti just transiidi ja infrastruktuuri suhtes. Ma ei ole aga kuulnud Euroopa Komisjoni sel teemal sõna võtvat ega omapoolseid alternatiive soovivat.

Mis puutub infrastruktuuri investeringutesse, siis ida poole vaadates võiks kaalumisele tulla peamiselt kolm gaasijuhet: Nord Stream, South Stream ja Nabucco. Põhja-Euroopas asuv Nord Stream lahendaks transiidiprobleemi, kuid ei vähendaks meie sõltuvust Venemaast. South Stream lahendaks ka ehk transiidiprobleemi, kuid jällegi ei vähendaks meie sõltuvust Venemaast. Pealegi kui vaadata sellega seotud kulusid, on vähemalt mitme uuringu põhjal näha, et South Stream kujuneks mõnevõrra kallimaks kui Nabucco, mis tähendab, et peaksime Nabuccosse tohutult palju investeerima. Olen ka mitmel varasemal korral seda maininud, härra volinik, et kui ma mõtlen, kui kiiresti USA rajas PTCP naftajuhtme ja kui kaua

meil Nabucco gaasijuhtmega aega läheb, siis pean tõesti skandaalseks, et Euroopa on nii vähe ära teinud: see näitab meie nõrkust.

Peame kiiresti tegutsema – ja mitte üksnes seoses Aserbaidžani või Türkmenistaniga, millest ka peagi räägime, vaid samuti seoses Iraagiga. See, et seal lastakse gaas lihtsalt keskkonda ega mõelda, kuidas seda saaks viia Nabucco gaasijuhtmesse, on tõeliselt suur viga. Palun teid, härra volinik, selleks nõusoleku saamiseks kiiresti ja konkreetselt ka Türgiga läbi rääkida. Loomulikult peame veenma ka Küprost, et see lõpetaks energiapeatüki blokeerimise: nende järjepidev keeldumine isegi selle peatüki arutamises näitab solidaarsuse puudumist, sest paratamatult põhjustab see raskusi Türgiga. Teie noogutamisest, härra volinik, järelتان, et oleme selles täiesti ühel meelel.

Kui nüüd lõpetuseks tuumaenergiast rääkida, siis selles küsimuses on mõned Euroopa Parlamendi liikmed üsna erineval arvamusel. Kahjuks ei saa ka mina hääletada Anne Laperrouze'i raporti poolt, muu hulgas seetõttu, et see on tuumaküsimuses liiga ühekülgne.

Mind häirib kogu selle arutelu juures just tõsiasi, et praegu astutakse Prantsusmaal küll uusi samme, nimelt vähendatakse tuumajäätmete hulka, ent toimuvaga lähemalt tutvudes selgub, et need jäätmed on hoopis radioaktiivsemad. See ei ole lahendus, eriti veel jäätmeprobleemile. Peame jäätmete ja nende kõrvaldamise probleemi lahendamiseks kasutama palju rohkem energiat ja mõttejõudu.

Konrad Szymański (UEN). – (PL) Härra juhataja, energiakriis on paljastanud ühe Euroopa Liidu nõrga külje. Meil on jätkuvalt raskusi praegusest olukorrast tulenevate poliitiliste väljakutsete õige tõlgendamisega. Sellise eksimuse ehe näide on Angela Merkeli ettepanek tihendada praegu, pärast kolmandat energiakriisi, veelgi sidemeid Venemaa energiaallikatega põhjas ja lõunas asuvate gaasijuhtmete rajamise teel. Tegelikult oleks õige just vastupidine. Praegune kriis osutab sellele, et peaksime panema kõik panused sõltumatu infrastruktuuri loomisele, millest tulenevalt peame oma pilgu suunama sõltumatutele energiatootmise tooraine allikatele Aserbaidžanis ja Türkmenistanis. Kriis on näidanud, et peaksime põhjapoolse gaasijuhtme Euroopa Komisjoni prioriteetide nimekirjast maha tõmbama, et vältida Venemaa monopoli Euroopas. Energiaprobleemi lahendamine on kogu lõimimisprotsessis otsustav samm. Euroopa Liidul on võimalus näidata oma tõhusust ja koguda uut jõudu. Euroopa Liit võib jääda ka passiivseks ja riskida sellega, et ta tõrjutakse tahaplaanile.

David Hammerstein (Verts/ALE). – (ES) Härra juhataja, tahaksin rääkida vajadusest ühitada infoühiskonna infotehnoloogiarevolutsioon energiarevolutsiooniga, seda on käsitletud ka ühes Euroopa Parlamendi suurepärase resolutsioonis.

Vajame arukaid elektrivõrke; praegused on ebaökonoomsed ja iganenud. Peame tarbimist suunama nii, et see vastaks meie tootmisele.

Vajame arukaid võrke ja arukaid hooneid. Aruka tarbimiseni on võimalik jõuda üksnes Interneti abil ja üksnes sel viisil, et kõikidesse elektrivõrkudesse ühendatakse kodudest, tehastest, hoonetest jne tulev teave.

Seeläbi muutuksime palju sõltumatumaks ja iseseisvamaks ning Euroopa saaks võtta selles kogu maailma jaoks äärmiselt tähtsas küsimuses juhtrolli, et edaspidi ei oleks arvukalt kasutuid jõujaamu nagu praegu. Enamik riike toodab kolm korda rohkem energiat, kui suudab ära kasutada, sest tootmisel lähtutakse tarbimise kõrgajast. Arukate võrkude puhul seda ei juhtuks. Tänu arukatele võrkudele saaksime kohandada tarbimist vastavalt säästvate tootmisele ja vastava perioodi tootmismahutudele.

Nii saaksime teha koostööd ka naaberriikidega Vahemere piirkonnas. Vajame ulatuslikku ja keskkonnahoidlikku arukat võrku, et luua ühendused meie lõunanaabritega, kes saaksid kõrgtehnoloogiat ja suuri jõujaamu kasutades toota päikeseenergiat. See oleks suurepärase võimalus koostööks tehnoloogia läbipaistvuse alal. Saaksime aidata luua keskkonnahoidlikku tulevikku meile kõigile.

Jerzy Buzek (PPE-DE). – Härra juhataja, sooviksin tänada raportööri tema tehtud töö eest.

Teeksin paar tähelepanekut strateegilise energiaülevaate ja hiljutise energiakriisi kohta, mis on tihedasti seotud.

Esimene tähelepanek: meie raportis, milles kutsutakse liikmesriike üles saavutama Euroopas energiaküsimustes üksmeel, oleme selgelt sõnastanud selle, mis on viimastel nädalatel kõigi eurooplaste jaoks juba tegelikkuseks saanud: energiavarustuse kahjustamine ühes liikmesriigis kahjustab kogu Euroopa Liitu. See on väga oluline. See on Euroopa solidaarsuse kujundamise ja eriolukordades reageerimiseks meetmete väljatöötamise lähtepunkt.

Minu teine tähelepanek puudutab raportis väljendatud seisukohta, et Euroopas üsna levinud energiaallika – kivisöe – kasutamisel saaksime süsiniku kogumise ja säilitamise tehnoloogiat rakendades saavutada oma keskkonnanäesmärgid. Kõnealust tehnoloogiat arendades võiks Euroopast saada ülemaailmne liider kõrgtehnoloogia kasutamises, mis soodustab meie konkurentsivõimet kogu maailmas ja tugevdab meie majandust. Sama kehtib ka kivisöe gaasistamise tehnoloogia puhul, mis on väga oluline täiendava gaasiallikana – see aitab gaasitarnet mitmekesistada.

Kolmas tähelepanek on see, et kõnealuses strateegilises dokumendis rõhutatakse eriti just vajadust investeerida energiavarustuse infrastruktuuri. Euroopa Liidult toetust saavad infrastruktuuriprojektid peaksid eelkõige aitama tõeliselt mitmekesistada allikaid ning liikmesriikidesse ja kogu Euroopa Liitu energia tarnimise teid.

Ukrainasse tehtavad investeeringud tunduvad meile eriliselt tähtsad. Koos oma Ukraina partneritega saaksime tulevikus ühiselt vastutada gaasitarne eest Venemaa ja Ukraina piiril. Põhjus, miks me sellist sammu soovime, on väga lihtne. Energiaalastes suhetes järgib Ukraina rahvusvahelisi standardeid. Ta on ratifitseerinud energiaharta ja tegutseb seega läbipaistvate mängureeglite järgi.

Minu neljas tähelepanek on see, et meie strateegiline dokument täiendab olulisel määral meie jõupingutusi kolmanda energia siseturu õigusaktide paketi elluviimisel. Mida see tähendab? See tähendab toimivat energia siseturgu Euroopa Liidus; see tähendab solidaarsust ja paljude toetust. Viigem see õigusloomemenetlus järgmise kolme kuu jooksul lõpule. See on meile väga oluline.

Reino Paasilinna (PSE). – (FI) Härra juhataja, volinikud, daamid ja härrad, me kõik tuleme oma minevikust. Olid ju meie energiavõrgud rajatud külma sõja vajadustele vastamiseks ja poliitilistest oludest tingitult. Praegu on võrke parandatud ja siit-sealt kohendatud, kuid see on tekitanud probleemi, mille juurde peame hiljem veel tagasi tulema.

Kuna energiavajadus on majanduse tohutult kiire arengu tulemusena hüppeliselt kasvanud, on muutunud ka hind, pakkumine ja keskkonnaprobleemid. Neist on saanud meie jaoks kõige keerulisem katsumus. Kuna probleemid on ülemaailmsed, siis vajame ilmselt ka ülemaailmseid lahendusi. Seega on oluline kaasata ühistesse energiameetmetesse USA ja arengumaad. Meie näitame eeskujut, kuid USA peab Euroopa eeskujut järgima ja tegutsema koos meiega.

Lahendused energiaprobleemidele on ülemaailmsed ja seega vajame Euroopa diplomaatiat energia valdkonnas; mulle tundub, et energeetikavolinik on selle ja hiljutise energiakriisiga seoses juba üsna palju ära teinud. Vajame diplomaatiat energia valdkonnas sel lihtsal põhjusel, et kõne all on niivõrd tähtsad küsimused, mille pärast on lausa sõditud ja sõditakse veel ka tulevikus. Seega on tegemist väga tõsise küsimusega.

Samuti on päris ilmne, et vajame võimalikult laiapõhjalist energiaallikate valikut, milles oleksid kombineeritud eri energiaallikad, sest see stabiliseerib olukorda energia aspektist ning seeläbi saab iga riigi, samuti Euroopa mitmekesisus oma potentsiaali täiel määral rakendada.

Energiasäästmine on loomulikult oluline lahendus: see on kõige odavam ja kõige tõhusam viis. Selleks peame tegema midagi, mis on minu arvates praegu kõige tähtsam tegemist vajav töö: energia muutmine arukaks. Kui me ei suurenda tunduvalt aruka tehnoloogia kasutamist, jäävad meie eesmärgid saavutamata. Õnneks on arukas tehnoloogia arenenud just samal ajal. Ilma aruka tehnoloogiata ei tea inimesed ja ettevõtted oma tarbitava energia kohta midagi. Seepärast on info- ja sidetehnoloogia lahenduseks, mis aitab meil seatud sihte saavutada ja õigel järjel püsida. Kõnealune tehnoloogia tuletaks meile meelde meie pillamist, olles seega heaks õpetajaks, aga ka heaks teenijaks, sest arukust ei ole vaja mitte üksnes võrkude, vaid ka seadmete, kodude ja autode puhul. Kõikjal, kus on inimtegevust, vajatakse ka arukust energiatarbimise kontrollimiseks. Sellega seoses tahaksin eriti rõhutada väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate tähtsust ning nende tehtavaid uuendusi, mis võivad olla tõeliselt leidlikud. Küsimusel on ka sotsiaalne mõõde: eelöelduga on seotud energiapuudus ja samal ajal ka tööhõive.

Meie arvates on kummaline, et Ukraina on transiidiriik. Ilmselt, nagu Hannes Swoboda märkis, tuleks gaasijuhet hallata mitmepoolset, näiteks kolmepoolset, Euroopa Liidu osalusel, ning probleem muutuks olematuks.

ISTUNGI JUHATAJA: LUISA MORGANTINI

asepresident

Fiona Hall (ALDE). – Proua juhataja, kõikide energiakriisi puudutavate arutelude puhul tuleks silmas pidada üht aspekti, mida kolleeg Anne Laperrouze on küll maininud, ent millele ei pöörata üldjuhul piisavalt

tähelepanu. Me räägime energiatõhususest kliimamuutuse ja kütusenappuse kontekstis, kuid sellel on ka tohutu strateegiline tähtsus. Nõudluse kontrollimine vähendab pakkumisele avaldatavat survet ja see on Euroopa energiasõltumatuse saavutamisel ülimalt oluline. Tahaksin tõstatada kaks konkreetset teemat seoses suulise küsimusega info- ja sidetehnoloogia kasutamise kohta.

Esiteks teeb mulle muret, et nutiarvestite kasutuselevõtt ei kulge sellise pühendumusega, mida eeldatakse energia lõpptarbimise tõhususe ja energiateenuste direktiivis ning mida nõuti Morgani raportis. Mõnedes riikides on olemas digitaalsed näidikud, mis näitavad tarbijatele, kui palju energiat nad kasutavad – ja see on kasulik –, kuid korralik nutiarvesti suudab palju enam. See võimaldab kahesuunalist sidet, tarbijanõudluse üksikasjalikku analüüsi ning taastuvatest energiaallikatest saadud elektri täpset mõõtmist ja selle eest maksmist. Me vajame arukaid arvesteid juba praegu. Need on ülimalt vajalikud selleks, et muuta hooned energiatarbijatest kokkuvõttes energiatootjateks.

Teiseks, mis puudutab valgustust, siis ma usun, et me võime edasi liikuda ja kõige ebatõhusamad koduvalgustid turult eemaldada; sama peaks tegema ka kontori- ja tänavavalgustitega. Siiski peaksime nägema ette juba järgmisi tehnoloogilisi meetmeid, näiteks selliste arukate valgustussüsteemide laiemat kasutuselevõttu, mille andurid näitavad liikumist ja mõõdavad loomuliku valguse hulka, nii et vajaduse korral on võimalik valgustust vähendada või see hoopis välja lülitada. Energiatõhus valgustus ei tähenda üksnes kompaktsed luminofoorlampe; on aeg, et avalik sektor, kaasa arvatud Euroopa institutsioonid, võtaks enesele energiatõhususe nimel info- ja sidetehnoloogia kasutamise eestvedaja rolli.

Roberts Zile (UEN). - (LV) Proua juhataja, lugupeetud volinikud, ma tahaksin kõigepealt tänada proua Laperrouze'i tema erakordselt laiahaardelise raporti eest. Kriisid pakuvad alati võimalust teha tähtsaid otsuseid, mis muudavad märgatavalt meie väärtushinnanguid ja poliitikat. Mul on alust arvata, et hiljutine gaasikriis pani poliitikuid mõistma, kui haavatavad on paljud Euroopa piirkonnad energiavarustuse poolest. Lisaks komisjoni koostatud majanduse taastamise kavale ja teisele strateegilisele energiaülevaatele annab ka see raport meile lootust, et meil on kunagi ühtne Euroopa energiapoliitika, samuti lootust, et lõpuks kaovad Euroopas eraldatud energiasaared, mis hõlmavad Balti riike. Teine aspekt on seotud maagaasi veeldusjaamade arenguga. Neist võib paljudes kohtades saada tõepoolest Vene gaasi tarnete alternatiiv, kuid üksnes tingimusel, et riikide valitsused on võimelised survele vastu panema ja rajama sellised jaamad mitte Vene gaasi lisaeksportimise eesmärgil, vaid ainult imporditerminalidena. Aitäh.

Paul Rübzig (PPE-DE). – (DE) Proua juhataja, lugupeetud volinikud, daamid ja härrad, meil tuleb hakata investeerima juba täna. Me oleme energia- ja finantskriisi äärel. Peame pingutama, et investeerida nii kiiresti ja nii tõhusalt kui võimalik, mistõttu meil tuleb toetada lisaks torujuhtmetele ka veeldatud maagaasi laevade ehitamist. Meil tuleb ehitada neid võimalikult kiiresti, sest see võimaldab luua uusi töökohti ja seega edendada täistööhõivet Euroopas.

Torujuhtmetega seoses ei tohiks valitseda mingit konkurentsi, sest iga uue gaasijuhtme ehitamine on kasulik kõikidele osapooltele; sama kehtib ka maagaasi veeldusjaamade rajamise suhtes. See on tuleviku seisukohalt tähtis küsimus.

Kõigepealt on meil vaja investeerida energiatõhususse, ent mitte riigipoolse rahastamise kaudu, vaid pigem maksusoodustuste vormis. Kui me võiksime toetada iga kodanikku aastas 10 000 euroga, mille ta tasaarveldab oma maksukohustustega, siis saaksime kohe alustada investeerimist energiatõhususse ja taastuenergiasse; viimase puhul oleks eriti väärtuslik vahend progresseeruv amortisatsioon, teisisõnu kulude kohene kandmine bilanssi. Kui me võiksime kehtestada selleks kolmeaastase tähtaja, siis oleks see ülimalt kasulik meile kõigile. Me saaksime tööhõive ja energiaga seotud probleemid paremini lahendada. Volinik Kovács võiks teha sellekohase algatuse.

Tuumaenergiatööstus on selle kava juures muidugi eriti keerukas teema: on väga oluline teha kõik endast olenev, et tagada tuumaelektrijaamade ohutus ja julgeolek. Standardid peavad selles valdkonnas olema võimalikud ranged – inimesed peavad saama olla kindlad, et Euroopa Liidus võetakse asjakohaseid meetmeid, korraldatakse julgeolekualaseid lisauuringuid ja kehtestatakse õiguslikult siduvad nõuded, mis võimaldavad ohtlikud tuumaelektrijaamad elektrivõrgust kõrvaldada kohe pärast kohtu või järelevalveasutuse sellekohast otsust. Euroopa kodanikel on õigus julgeolekule selles valdkonnas, nii et me saame minna edasi tulevikku, kus energia tootmine ei pane meid ohtu ja me võime rahulikult magada. Komisjon saab anda sellesse suure panuse.

Lõpuks peab aga ka nõukogu täitma tuumaohutuse eest vastutava rühma abil oma kohustusi, mitte minema kodanikele vastukarva olevat rada, blokeerides Euroopa Parlamendi ja komisjoni ettepanekuid.

Teresa Riera Madurell (PSE). – (ES) Proua juhataja, lugupeetud volinikud, hiljutine olukord seoses Venemaa ja Ukraina ning gaasitarnetega näitas selgelt, et rohkem kui kunagi varem peame me mitmekesisema tarneallikaid ja tõhustama ühendusi liikmesriikide ja tootjariikide vahel.

Komisjoni ettepanekud viivad meid selles suunas, kuid suurema tõhususe huvides peaksid need hõlmama ka meie mandri lõunaosa, sealhulgas minu kodumaa Hispaania potentsiaali; mul oli hea meel kuulda voliniku tänast sellekohast viidet.

Hispaania on liikmesriik, mille tarneallikad on kõige mitmekesisemad nii riikide arvu mõttes – me veame gaasi sisse kümnest riigist – kui ka tarnevormide poolest. Seetõttu on minu kodumaa suurepärane varustusplatvorm Euroopa Liidu jaoks. Hispaaniasse jõuab Alžeerias gaasijuhtme kaudu saabuv gaas ning veeldatud maagaas Nabuccoga võrreldavas mahus, kuid madalama hinna ja paremate tarnetähtaegadega. Seda platvormi Euroopa Liit aga praegu kasutada ei saa, sest puudub ühendus Prantsusmaaga. Härra Piebalgs, Medgas peaks olema Euroopa Liidu üks prioriteete ja samavõrd tähtsaks tuleks pidada meie saartealaga seotud eriprobleeme.

Kui Pürenee poolsaar kannatab selgelt energiaisolatsiooni tagajärgede all, siis saared, näiteks Balearid, kust mina pärit olen, peavad taluma lausa kahekordset isolatsiooni. See on väga ebaõiglane nende saarte elanike suhtes, sest meil, eurooplastel, on võrdsed õigused.

Ma palun siiralt, härra Piebalgs, et te kaaluksite otsuste tegemisel ja eesmärkide seadmisel saarte erilist olukorda.

Lõpetuseks tahaksin tänada raportööri tema töö eest.

Olle Schmidt (ALDE). – (SV) Proua juhataja, lugupeetud volinikud, Euroopa Liit sai kibeda õppetunni selle kohta, mida tähendab liigne sõltuvus ühest energiatarnijast. Mitme liikmesriigi kodanikke mõjutas Venemaa kapriisus täiesti lubamatul moel. Me teame, et Venemaa on halastamatu, kui tegemist on tema naabritega, kuid kui Venemaa ja Ukraina vahelises tülis jäid ohvriks külmetavad slovakiid ja bulgaarlased, siis mõjus see loodetavasti külma dušina kõigile, ka Euroopa Parlamendile.

Ukraina vajab Euroopa Liidu toetust; nüüd tuleb alustada Nabucco gaasijuhtme ehitamist, mille tulemusena saaks gaasi peale teiste riikide sisse vedada ka Aserbaidžaanist. Euroopa Liit peab nüüd näitama, et suudab tegutseda, täpselt nii, nagu nõudis härra Swoboda.

Teame, et Venemaa avaldab survet Läänemerre Nord Streami gaasijuhtme rajamiseks. Need ettepanekud tuleks tagasi lükata. Läänemeri on üks meie tundlikumaid sisemeresid. Keskkonnaga seotud ja majanduslikel kaalutlustel ei tohiks seda gaasijuhet Läänemerre paigutada; lisaks on asjal ka julgeolekupoliitiline tahk. Selle asemel tuleb põhjalikult uurida maismaa-alternatiivi. Euroopa Parlament on selle kava suhtes varemgi kahtlusi väljendanud.

Mul on hea meel, et raportis nähakse tuumaenergiat olulise osana Euroopa tulevases energiaallikate valikus. Kui me tahame täita energiapaketi sisalduva heitkoguste vähendamise kohustuse, vajame me nüüdisaegset Euroopa tuumaenergiat. On hea, et me saame seda teemat Euroopa Parlamendis lähipäevadel arutada.

Dariusz Maciej Grabowski (UEN). – (PL) Proua juhataja, lugupeetud volinikud, on aeg rääkida asjast ausalt. Esiteks puudub Euroopa Liidul energiastrateegia. See julgustab Venemaad, kes kasutab energiaressursse poliitilise relvana, et avaldada survet ja tegelda väljapressimisega; see aga muudab Euroopa Liidu olukorra halvemaks.

Teiseks on Euroopa Liit allunud kollektiivsele manipuleerimisele – meid hirmutatakse globaalse kliimasoojenemisega, mille põhjuseks on süsinikdioksiidi heide. Järjest enam eksperte ja fakte kinnitab aga, et see ei ole tõsi. Mis puudutab neid, kes levitavad seda teooriat ja hirmutavad meid üleilmse soojenemisega, siis tasuks uurida, kelle huvides nad tegutsevad.

Kolmandaks vajab Euroopa Liit energiastrateegiat, mille aluseks on nõrgima lüli põhimõte, s.t rahalise abi ja investeeringute abil tuleks toetada riike, mis sõltuvad ühest tarnijast kõige enam, näiteks Balti riike ja Poolat.

Neljandaks peab Euroopa Liit paluma vabandust ja hakkama taas edendama kivi- ja pruunsöe kasutamist, sest nende varusid on meil piisavalt ja need on odavad. Viiendaks vajab Euroopa Liit maksu- ja laenupoliitikat, mis toetaks uusi tehnoloogiavaldkondi ja energeetikaga seotud heitkoguste vähendamist, aga seda meil ei ole.

Herbert Reul (PPE-DE). – (DE) Proua juhataja, kolleegid, kõigepealt tahaksin tänada proua Laperrouze'i ja härra Piebalgsi kõigi nende dokumentide eest, mille nad esitasid.

Ma ei ole küll nõus kõikide üksikasjadega, kuid üldiselt liigutakse nende ettepanekuga õiges strateegilises suunas: on õige ja vajalik veel kord keskenduda tõsiasjale, et varustuskindlus on üks keskseid küsimusi. Me pöörasime eelmisel aastal teistele energiapoliitilistele küsimustele ehk liiga palju tähelepanu ning mul on hea meel, et varustuskindlus on taas rohkem esiplaanile nihkunud.

Olen rõõmus ka selle üle, et kavandatud seisukoht on nii eripalge. Nagu öeldud, võidakse ju mitte nõustuda kõikide punktidega, kuid raport on üldiselt asjakohane, vastupidiselt sellele, mida härra Turmes äsja ütles. Härra Turmes, on vale arvata, et sellele suurele, keerukale probleemile on olemas üks lihtne lahendus.

Poliitikud püüavad alati anda kiiret, lihtsat vastust, mis meeldiks kõigile, kuid see on lihtsalt võimatu. See on paraku neetult raske ja seepärast ongi välja pakutavad lahendused nii erinevad. Me ei saa inimestele midagi lubada ja käituda nii, nagu oleks lahendus meile teada ja kõik saab imevael korda; lisaks kõigele muule avastavad inimesed siis ühel päeval kibeda pettumusega, et asjad ei toimi lubatud viisil.

Mitmekesistamine tähendab, et me ei tugine üheleainsale energiaallikale, vaid töötame pikka aega mitme allikaga. On moraalselt vale mõnest energiaallikast lihtsalt loobuda: minu arvates on vastutustundetu jätta tuumaenergia lihtsalt kõrvale. See on osa lahendusest – muidugi mitte kogu lahendus, ent ilmselgelt saab tuumaenergia anda oma osa. Samuti tahaksin hoiatada, et me ei tohi panustada liiga palju gaasile, sest kuulsime äsja, milline sõltuvus sellega kaasneb.

Minu arvates peame veel mõistma, et me ei saa loobuda kergekäeliselt kivisöest – energiaallikast, mida leidub minu kodumaal ja paljudes teistes kohtades Euroopas, – ja öelda, et „kivisüsi tekitab süsinikdioksiidi ega tule seepärast kõne allagi”. See oleks vastutustundetu. Lisaks vajame erinevate tarneteede küsimusele mitmeplaansilist vastust. Nagu härra Rübig just ütles, ei ole ka gaasijuhtmete puhul olemas ühest lahendust. Oleks viga valida välja vaid üks gaasijuhe – selle asemel peame avama mitu tarneteed ja kasutama eri võimalusi. Praegu ei suuda keegi täie kindlusega prognoosida, mis juhtub 10, 20 või 30 aasta pärast.

Seetõttu tuleb meil öelda „jah” tarkadele lahendustele. Targa lahenduse all mõtlen ma avatust uutele asjadele ja paigaltammumise lõpetamist. Vastus peitub tehnoloogias. Vastuseks on investeeringud teadusuuringutesse ja avatus võimalustele, mida me praegu veel võib-olla ei näegi, mitte aga ühe või teise valiku kergekäeline välistamine. See tähendab ka investeeringutes kokkuleppimist.

Oleks saatustlik viga – mida on mõne energiapoliitilise otsuse puhul tehtud – anda tegelikele investeerijatele, s.t ettevõtetele liiga vähe manööverdamisruumi ja liiga vähe toetust. Kas tõesti keegi usub, et meie, liikmesriigid, või ühendus, suudaks selle investeerimisprobleemi lahendada? Ei, seda peab tegema erasektor.

Atanas Papanizov (PSE). – (BG) Proua juhataja, lugupeetud volinikud, kõigepealt tahaksin rõhutada, kui konstruktiivne oli proua Laperrouze'i raporti üle peetud arutelu tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjonis, ning toonitada proua Laperrouze'i rolli selle objektiivse ja kõikehõlmava raporti koostamisel.

Eelkõige soovin keskenduda raportis esitatud ettepanekutele, mille eesmärk on kajastada nende riikide probleeme, keda mõjutavad kõige enam välised energiatarbijad, eriti gaasitarbijad.

Esiteks on toonitatud, et Euroopa Parlament peab aktiivselt osalema selliste projektide valimisel, millega rajatakse uusi energiaühendusi ennekõike liikmesriikide gaasi- ja energiavõrkude vahel. Paraku pean kahjutundega märkima, et vaid 20 miljonit eurot on eraldatud komisjoni projekti jaoks, mis hõlmab Bulgaaria Vabariiki ja selle võrkude ühendamist Kreeka võrkudega, kuigi Bulgaaria on üks neid riike, kes vajaks sedalaadi ühendamist kõige enam. Näiteks ei ole üldse mainitud Chireni gaasivälja, mis võimaldaks kriisiga kaasnevad probleemid minimaalsete tarnetega lahendada.

Teiseks on arvesse võetud kõiki võimalusi lõunapoolse gaasitransiidikoridori ehitamiseks, teisisõnu – lisaks Nabucco projektile toetatakse ka Türgi, Kreeka ja Itaalia vahelise gaasiühenduse ja South Streami projekti. Samuti leiab märkimist pikaajaline kava gaasi hankimiseks selle piirkonna teistest riikidest, näiteks Usbekistanist ja Iraanist.

Kolmandaks rõhutatakse Euroopa Liidus maagaasi veeldusjaamade rajamise tähtsust ja seda, et need peaksid solidaarsuspõhimõtte alusel olema kättesaadavad kõikidele liikmesriikidele. See seisukoht on taas kord eriti oluline seetõttu, et Bulgaaria ja Kreeka saavad neid veeldusjaamasid ühiselt kasutada.

Neljandaks kutsun ma komisjoni üles uurima võimalusi Kagu-Euroopa ja teiste naaberriikide energiaühenduse laiendamiseks, et moodustada ühtne turg kogu selles piirkonnas. Tahaksin gaasivõrkudele juurdepääsu käsitlevate eeskirjade ja tingimuste alaste raportite koostajana veel kord rõhutada, kui oluline on Euroopa ühtse energiaturu moodustumise seisukohalt kolmas energiapakett, ja soovitan tungivalt selle võimalikult kiiresti ellu rakendada.

Lõpetuseks tahaksin osutada sellele, et raport kajastab objektiivselt ka tuumaenergia rolli. Leian, et praegune tuumaohutuse raamdirektiiv on hea ja objektiivne alus Euroopa Liidu kõikide – mitte ainult äsjaehitatud – reaktorite seisukorra analüüsimiseks ja nende ohutuse hindamiseks.

On selge, et poliitiliselt motiveeritud otsused nagu need, mis tehti Kozloduy kohta, ei saa olla pikaajalised, arvestades energiaallikate praegust mitmekesistamise suunda Euroopa Liidus. Loodan, et liikmesriikidel on võimalik suletud reaktorite küsimus objektiivsete kriteeriumide alusel uuesti üle vaadata.

Andrzej Wielowieyski (ALDE). – (FR) Proua juhataja, Anne Laperrouze'i raport energiapoliitika kohta käsitleb teemat, mis on ülimalt oluline kõigi Euroopa Liidu liikmesriikide jaoks.

Hindan väga proua Laperrouze'i tööd, kuid olukord on endiselt väga tõsine. Meie lõunapoolsete liikmesriikide piinavad ja hirmutavad kogemused jaanuaris, aga ka prognoos, et meid ähvardab järgmise kahe kümnendi vältel suur energianappus, viitavad vajadusele muuta energiapoliitika meie välispoliitika tähtsaks osaks.

Ometi on tulevik tume, hädra volinik, sest meil puuduvad üksmeel, solidaarsus ja ressursid. Solidaarsuse vähesus ei puuduta mitte niivõrd komisjoni, vaid pigem teatavaid Euroopa suurriike. Me ei räägi ühel häälel.

Olen täiesti nõus hädra Swobodaga, et Nabucco on Euroopa Liidu jaoks suur häbiplekk. Näiteks Venemaa South Streami gaasijuhe, mida lisaks Vene riigile toetavad ka mõned Euroopa Liidu liikmesriigid, võib välja tõrjuda Nabucco, mis on kaks korda odavam ja toimiks vastavalt turureeglitele. Nabucco tarneallikad Aserbaidžaanis võib hõivata konkurent, mistõttu investeerimine sellesse muutub ebakindlaks ja kahtlaseks. Nii kaotab Euroopa Liit tõenäoliselt ainulaadse võimaluse mitmekesistada tarneallikaid ja tagada suurem varustuskindlus...

(Juhataja katkestas kõneleja.)

Péter Olajos (PPE-DE). – (HU) Proua juhataja, teise strateegilise energiaülevaate ajastus on lausa suurepärane. Euroopa Liidu idaosa varustuskindlus on selle aasta algul toimunud sündmuste tõttu muutunud kahtlemata problemaatiliseks. Pärast kolm nädalat kestnud kriisi hakkas gaas alates 20. jaanuarist taas Euroopasse voolama, kuid küsimus on, kui kauaks? Et me võiksime varustuskindluse tõepoolest tagada, peame me sellest gaasitulist omad järeldused tegema. Selle all mõtlen ma eelkõige kasutatavate energialiikide, tarneallikate ja tarneteede mitmekesistamist. Arvutuste kohaselt tarbib Euroopa 500 miljardit kuupmeetrit gaasi aastas ja mõnede analüüside järgi võib nõudlus järgmise 20 aasta jooksul kasvada koguni 30% võrra.

Võimalikke alternatiive on juba välja pakutud. Ehitamisel on Nord Streami gaasijuhe, mis toob Euroopasse Vene gaasi, ja Türgi Blue Stream on valmis; huvitatud osapooltega on jõutud kokkuleppele South Streami rajamises, Ukraina on seadnud endale eesmärgiks ehitada White Stream ja palju räägitakse ka Nabuccost, ehkki selle rahastamise osas valitseb ebaselgus. Igal juhul jääb sõltuvus Venemaast suures osas püsima. Kuigi Nabucco tooks meile Aasia gaasi, ei ole Euroopa – erinevalt Gazpromist – Bakuule isegi veel pakkumist teinud. Mida saaks praegu teha? Paljud võivad momendil öelda, et loodetavasti toovad Euroopa volinike ja Vene delegatsiooni läbirääkimised Moskva tippkohtumise ajal sisulisi tulemusi ja märkimisväärsed edusamme gaasijuhtmete vallas ning et tulevikus ei dikteeeri Vene gaasimonopol enam üksinda hindu.

See on võimalik, kuid minu arvates tuleks peale selle ja üle kõige seada eesmärgiks ka energiatarbimise vähendamine ja keskkonnanahoidlikuma energia kasutamine. Just seepärast väidan ma, et meil on vaja Euroopa uut rohelist kokkulepet ehk lepet, mille eesmärk on püsiv majanduskasv, ent mis samal ajal edendab ja kasutab keskkonnatööstuse innovatsiooni. Praegune üleilmne finantskriis paneb üha enam inimesi mõistma, kui tarvilik on majanduskorralduse uus loogika. Järjest rohkem inimesi saab aru, et maailmakriisist väljatulemiseks on vaja uut tõukejõudu, mis põhineb uutel organisatsioonilistel põhimõtetel. Aina enam inimesi tunnistab paradigmuuutuse vajadust. Uuest rohelisest kokkuleppest, s.t majanduskorralduse uuest loogikast, mille aluseks on uuenduslik keskkonnatehnoloogia ja mida toetavad rahvusvahelised kapitaliturud, saab majanduse päästmise ja elavdamise kavade nurgakivi üha arvukamates riikides, sealhulgas Euroopa Liidu liikmesriikides. Me vajame sedalaadi stiimulit, sest eelmisel aastal kasvas töötute arv Euroopas 1,7 miljoni inimese võrra. Kui Euroopa uus roheline kokkulepe saab rohelise tule, on sellel põhjapanev mõju Euroopa tulevasele energiapoliitikale. Suur tänu.

Libor Rouček (PSE). – (CS) Daamid ja härrad, Euroopa Liit impordib praegu 50% kogu tarbitavast energiast ning see osakaal kasvab pidevalt. Euroopa Liidu sõltuvus traditsiooniliste energiaallikate impordist ning piiratud arvust tarnijatest kujutab endast tõsist ohtu meie julgeolekule, stabiilsusele ja heaolule. Seetõttu on see Euroopa Liidu energiapoliitika strateegiline ülevaade valminud minu arvates õigel ajal. Olen seisukohal, et 2020. aastaks seatud „3 x 20” eesmärk on julgeoleku, majanduse ja keskkonnaga seotud kaalutlusi arvestades õige. Kuid selle eesmärgi saavutamiseks on kogu Euroopa Liidus vaja ühist arusaama, mis oleks ühtne nii liidu sees kui ka suhetes kolmandate riikidega. Ühise energiapoliitika väljatöötamiseks tuleb lõpule viia Lissaboni lepingu ratifitseerimine ja esitada nimetatud poliitika kohta ettepanek. Siseturg vajab selget ja stabiilset õiguslikku raamistikku ning eelkõige meie energiasüsteemide täielikku ühendamist kogu Euroopa Liidu territooriumil.

Vastastikuse solidaarsuse klausel jääb tühjaks loosungiks, kui me neid energiasüsteeme ei ühenda. Samuti tuleb hoogustada kõikide omamaiste energiaallikate kasutamist alates konserveerimisest – suurendades taastuvate energiaallikate osakaalu – kuni ohutu tuumaenergia aktiivsema tarvitamiseni. Ilmselt pole vaja rõhutada, et investeeringud riiklikusse energiatööstusse tasuvad end ära uue majanduskasvu kujul. Mis puudutab välissuhteid energiavaldkonnas, siis ka see aspekt eeldab varasemast märksa suuremat mitmekesistamist. Tootjariikide, transiitriikide ja teiste tarbijariikidega tuleb pidada intensiivsemat dialoogi. Koostööd tuleks suurendada Lähis-Ida, Vahemere piirkonna ja Põhja-Aafrika riikidega. Seda saab teha algatuse „Barcelona protsess: Vahemere Liit” raames. Dialoogi tuleks kaasata ka kandidaatriik Türgi. Lisaks on minu arvates vaja otsida võimalusi palju tõhusamaks koostööks selliste riikidega nagu Iraan. Lõpetuseks tahaksin önnitleda raportöör Laperrouze’i selle minu arvates esmaklassilise ja tasakaalustatud raporti puhul.

Danutė Budreikaitė (ALDE). – (LT) Kuigi me hakkasime ühisest energiapoliitikast rääkima juba 2006. aastal, on kindla energiaravustuse tagamine Euroopa Liidus iga üksiku liikmesriigi ülesanne. Kuid ELi enda püsijäämise seisukohalt on oluline liikmesriikide solidaarsus. Euroopa Liit peab viivitamatult vastu võtma tõhusad õigusaktid, mis aitaksid meil energiaravustuse kriisidest üle saada või neid koguni vältida. Komisjon on välja pakkunud Euroopa Liidu tegevuskava varustuskindluse ja solidaarsuse tagamiseks energiavaldkonnas; selle kõige tähtsamad elemendid on infrastruktuuri loomine ja energiaallikate mitmekesistamine. Mul on hea meel, et Euroopa Liidu varustuskindlusega seotud esmatähtsate infrastruktuuriprojektide hulka kuulub Läänemere piirkonna riikide võrkude ühendamise kava, mis kaotaks Euroopa Liidus endiselt eksisteerivad ebakindlad energiasaared.

Palun komisjonil toetada kõigiti Leedu ja Rootsi vahelise energiaühenduse ning Leedu ja Poola vahelise energiasilla rajamist. Selleks on paraku vaja ka poliitilist tahet. Kui mõelda Euroopa Liidu aluspõhimõttele – solidaarsusele – ning selle rakendamisele energiavaldkonnas, siis tekitab selle põhimõtte tulevik palju kahtlusi. Me peame arutelusid kolmanda energiapaketi üle, mis hõlmab kogu Euroopa Liidu elektri ja gaasi siseturu loomist koos energeetikasektorit reguleerivate asutuste koostööametiga. Samal ajal rajavad Saksamaa ja Venemaa Vene-Saksa energiaagentuuri. Kuidas on see kooskõlas Euroopa Liidu liikmesriikide solidaarsuse, ühise energiapoliitika ja energia varustuskindluse eesmärgiga?

Zbigniew Krzysztof Kuźmiuk (UEN). – (PL) Proua juhataja, lugupeetud volinikud, ma tahaksin selles arutelus juhtida tähelepanu kolmele küsimusele.

Esiteks kasutab Venemaa energiaressursse ja peamiselt gaasi üha selgemalt poliitilise surve avaldamiseks. Hiljutine Venemaa ja Ukraina gaasikonflikt ei tekitanud mitte ainult tohutut majanduskahju paljudes Euroopa Liidu riikides, vaid tõukas ka Ukraina taas kindlasse majanduslikku sõltuvusse Venemaast, kusjuures Euroopa Liit andis selleks teatud moel loa. On ju raske ette kujutada, et Ukraina majandus suudaks toimida, kui gaasi hind on üle 400 USA dollari 1000 kuupmeetri kohta.

Teiseks tuleks Euroopa Liidu ja Venemaa vahel sõlmida uus partnerlusleping, mis reguleeriks energiaküsimust ja sisaldaks ühemõttelist nõuet, et Venemaa ei kasuta energia tarnimist poliitilise surve avaldamiseks ning Vene tarnijad peavad hüvitama tarnekatkestustega tekitatud kahju.

Kolmandaks peaks Euroopa Liit omaenda rahaliste vahendite ja ka Euroopa Investeeringuspanga abil toetama eelkõige gaasiga seotud investeeringuid, mis mitmekesistavad tuntavalt Euroopa Liidu gaasitarneallikaid, luues reaalsed võimalused gaasi sissevedamiseks muudest riikidest peale Venemaa; mõtlen siin näiteks Nabucco gaasijuhet.

Avril Doyle (PPE-DE). – Proua juhataja, me ei saavuta kunagi varustuskindlust ega eesmärki vähendada 2050. aastaks oma süsinikdioksiidi heitkogust 80% võrra, kui me eirame jätkuvalt nii varustuskindluse küsimust kui ka üleeuroopalise kõrgepinge-alalisvoolu ühenduse (HVDC) määratud tähtsust. Viimane hõlmab

ka hõlmab ka HVDC-kaablit Põhja-Aafrikasse; tulemuseks on nutikad elektrivõrgud kogu Euroopas ja Põhja-Aafrikas.

Mul oli eelmisel nädalal võimalus tutvuda Granadas ja Seillas kasutatavate põnevate päikeseenergiat kasutavate kütteseadmetega ja nädalavahetusel lugesin ma uuesti Harvardi professori Michael McElroy arvamust selle kohta, kuidas vabastada Ameerika Ühendriigid iga-aastastest naftaimportidest, mille maht on 750 miljardit USA dollarit, ning saavutada nii Ameerika Ühendriikides varustuskindlus ja päästa samal ajal ka meie planeet, ning ma küsisin endalt, et mida on siin veel arutada. Me teame ju vastust.

Nutikas võrk võimaldab päikese-, tuule- ja vee-energia abil varustuskindlust ühtlustada. Kui liri läänerrannikul tuul ei puhu, siis Hispaanias paistab ikka päike, või siis puhub tuul ja särab päike Põhja-Aafrika läänepoolsel rannikul.

Lühidalt öeldes on tuul liri läänerranniku jaoks sama mis päike Hispaania jaoks. Meie riikide reguleerivad asutused võivad kergemalt hingata, sest nüüdsest peale on nende ainuke mure tagada, et tuled põlevad ning meie kodud ja kontorid on tippnõudluse ajal kaitstud.

Me ei saa enam lubada, et meie kodanikud on energiapoliitika või kõikuva naftahinna võimuses. Tuuleenergia suudab konkureerida kivisöe, nafta ja gaasiga – ning tuul ei maksa raha. Jah, meie ülesanne on ehitada üles uus energiamajandus, mis põhineb taastuvatest energiaallikatest saadud elektril.

Lõpetuseks: kenasti kõlavat väljendit „maksab maailmatu palju“, mida me rõõmsa mõtlematusega piltlikult kasutame, tuleb hakata sõna-sõnalt võtma. Kui me ei vabane kiiresti oma peaaegu täielikult fossiilkütuste sõltuvusest, siis läheb see meile tõepoolest globaalse soojenemise näol „maailmatu palju maksma“, nagu kliimateadlased korduvalt ja aina kasvava murega üksmeelselt hoiatavad.

Evgeni Kirilov (PSE). – (BG) Proua juhataja, ma sooviksin väliskomisjoni variraportöörina avaldada proua Laperrouze'ile tunnustust selle raporti eest, mis annab hea ülevaate Euroopa Liidu probleemidest energiavaldkonnas ja kinnitab vajadust ühise energiapoliitika järele.

Raportis on väga selgelt välja toodud meetmed, mida tuleb varustuskindlusega seotud probleemide lahendamiseks võtta. Mul on hea meel ka selle üle, et tuumaenergia on saanud selles raportis väärilise koha ja seda käsitatakse vajaliku energiaallikana.

Eriti nüüd, pärast gaasikriisi, on ilmselge, et me peame oma energiaallikaid mitmekesistama, ja sellele osutatakse ka raportis. Teisalt peame tulevikku silmas pidades jätkama tööd selle nimel, et meil oleks rohkem alternatiivseid energiakoridore, mitte eelistama üht energiakoridori teistele. Me kõik võidame sel viisil tekkivast konkurentsist.

Tahan juhtida tähelepanu kahele küsimusele. Möödunud aasta oktoobris täheldasin ma siin, Euroopa Parlamendis, et Nabucco on endiselt projekt, mille puhul „suitsu on, aga tuld ei ole“. Ma kutsusin Euroopa Komisjoni üles võtma konkreetseid meetmeid. Nüüd võime öelda, et komisjoni tegevus selles vallas on olnud märkimisväärne. Nabucco tähtsuse mõistmine on ilmne, eriti pärast gaasikriisi.

Samas peab olema selge, et vaatamata suuremat varustuskindlust tagavatele meetmetele tuleb teha veel palju jõupingutusi, muu hulgas poliitika vallas, et tunneli lõpust hakkaks paistma valgust.

Teine küsimus puudutab energia varumise suutlikkust. Tahan teile öelda, et Bulgaaria oleks olnud hukule määratud, kui tal poleks olnud vähemalt 20 päeva varusid Chireni gaasihoidlas, mille mahtu suurendati eelmisel aastal ühe kolmandiku võrra – just nagu oleks valitsus teadnud, mis meid ees ootab.

Seetõttu tahaksin ma täna juba teist korda rõhutada, et ma ei saa üldse aru, miks komisjon on eiranud täielikult Bulgaaria esitatud kava selle hoidla edasiseks laiendamiseks. See oli meie ainus päästja ja minu arvates peame toetama sarnaseid projekte kõikides teistes riikides.

Leopold Józef Rutowicz (UEN). – (PL) Proua juhataja, gaasi- ja finantskriis sunnivad meid võtma kiireid ja pragmaatilisi meetmeid, mis on ülimuslikud kõikide majanduslikult põhjendamatult individuaalsete huvide ja -ideede ees, mille näiteks on Nord Streami gaasijuhe.

Teine strateegiline energiaülevaade ei anna soovitud lisaväärtust. Mitut ülevaates mainitud valdkonda ootavad rakendamisel ees suured raskused. Euroopa Liidu kodanikud ja majandus vajavad kiireid ja konkreetseid otsuseid ja meetmeid, mis tagavad suhteliselt madalad ja stabiilsed energiakulud lähema 15 aasta jooksul: otsuseid, mille tulemuseks on võimalikult suur kokkuhoid tööstuses, veondussektoris ja majapidamistes; otsuseid, mis vähendavad suurel määral Euroopa Liidu majanduse sõltuvust süsivesinike impordist ning

tagavad nende korrektse tarnimise; otsuseid, mille tulemusena töötatakse võimalikult kiiresti välja konkreetsete teaduspõhiste meetmete ning nende rahastamise ja rakendamise programm ja kava. Nende majanduslike meetmete tulemusena väheneb süsinikdioksiidi heide ning enam ei lähe vaja bürokraatlikku heitkogustega kauplemist, mis on väga kasulik kauplejatele endile, mitte majandusele.

Mairead McGuinness (PPE-DE). - Proua juhataja, juhin tähelepanu selles arutelus sageli kasutatavatele sõnadele „arukas” ja „nutikas”, sest need lahendused, mis peaksid vähendama energiatarbimist meie kodudes, ilmselgelt ei toimi ega ole arukad või kuigi nutikad. Kui me käsime lastel mingid asjad välja lülitada, siis ei ole see veel mingi lahendus. Ma soovin, et oleks, sest see tähendaks, et ma kontrollin olukorda. Nii et me vajame kõike seda, millest siin täna räägitud on: andureid ja muid tehnoloogilisi uuendusi, mis muudavad meie energiatõhususe eesmärkide saavutamisel kõigi elu lihtsamaks.

Täna arutelu on ülimalt oluline: see hõlmab meie kliimamuutuse tegevuskava, varustuskindlust, liikmesriikide vahelist solidaarsust, majanduskasvu – see on meie jaoks praegu probleem – ning seda, kuidas oma energiaressursse paremini ära kasutada.

Minu kodumaal Iirimaa sõltub energiatarbe rahuldamine peaaegu 60% ulatuses naftast, mis kõik tuuakse sisse. Seega seisame me ilmselgelt erilise probleemi ees. Me peame seda sõltuvust vähendama, arendama oma kohalikke ressursse ja – nagu ma juba mainisin – suurendama tõhusust. Kahtlemata on liikmesriikide vahelised ühendused iseäranis olulised nende riikide jaoks, mis asuvad Euroopa Liidu äärealadel.

Iirimaa sõltuvus on väga suur: 91% meie energiavajadusest kaetakse impordiga. See on üsna rabav protsent, ja kuigi me ei ole kogenud selliseid gaasiprobleeme, millest teised kolleegid rääkisid, ega seda külma ja hirmu, mida need probleemid tekitasid teistes liikmesriikides, sai meile neid nähes selgeks, kui ülimalt tähtis on võtta midagi ette meie energiaallikate valikuga ja energianappusega.

Nii et kõik teemad, mida käsitletakse selles raportis ja millele osutati suulises küsimuses, on meie jaoks väga tähtsad.

Eelkõige vajab lahendamist maakasutuse küsimus. Rootsi metsamajandusega seotud kogemus tundub Iirimaa vaatenurgast huvipakkuv, sest meie ei ole oma metsandussektorit arendanud.

Kuid põhisih on saavutada tasakaal toiduainete ja kütuse tootmise vahel.

Emanuel Jardim Fernandes (PSE). - (PT) Proua juhataja, volinik, daamid ja härrad, ühtse ja kõikehõlmava ühenduse poliitika väljatöötamine energiavaldkonnas on loogiline samm ja vajalik sekkumismeede. Komisjoni ettepanek ja proua Laperrouze'i raport liiguvad nimetatud poliitika suunas.

Euroopa Liit annab liikmesriikide algatustele lisaväärtust. Naftavarud on piiratud ning 2007. aastal Euroopa Liidus ja Norras toodetud nafta kattis pelgalt 30% sisenõudlusest. Euroopa Liidu sõltuvus naftaimportidist suurendab kaudselt meie sõltuvust poliitiliselt ebastabiilsetest riikidest või nendest, kes võimalike energiapartneritena tekitavad suuri geostrateegilisi pingeid, nagu me hiljuti nägime Venemaa puhul.

Seetõttu on strateegiliselt tähtis juhtida nõudlus ümber ja vaadata nafta kasutamise asemel alternatiivsete energiaallikate poole; geograafilises mõttes tasub uurida põhjalikumalt ka Lõuna-Ameerika ja Aafrika turge, mis on laienemas ja mille arengule Euroopa Liidu ja Brasiilia ning Euroopa Liidu ja Aafrika partnerlussuhete arendamine võiks märgatavalt kaasa aidata. Seda tuleks teha minu kodukandi Iberia – Hispaania ja Portugali – kaudu, sest see piirkond võiks toimida olulise logistika- ja jaotusplatvormina Euroopas.

Mis puudutab energiatõhususe suurendamise vajadust, siis selles vallas on tähtis tagada asjakohane sünergia nende sektorite vahel, kes suudavad energiatõhususe parandamisele kaasa aidata. Me suudame pikaajalise strateegia kavandada üksnes siis, kui võtame vastu üldise lähenemisviisi, mis on kooskõlastatud ühenduse ja riikide poliitikasuundumuste vahel eelkõige sellistes valdkondades nagu ühtekuuluvus, põllumajandus ja veondus.

Seos energia ja territoriaalse ühtekuuluvuse vahel on vaieldamatult olemas ja see mõjutab võimalikke pikaajalisi lahendusi Euroopa Liidu kõikides piirkondades, sealhulgas kõige eraldatumates ja äärepiirkondades.

Iliana Malinova Iotova (PSE). - (BG) Proua Laperrouze, õnnitlen teid selle erakordse töö puhul, mida te selle päevakohase ja õigeaegse raportiga teinud olete.

Ilmselt ei ole meil praegu veel võimalik öelda, kui palju said Euroopa riigid ja kodanikud gaasikriisi tõttu kahju. Ainuüksi Bulgaarias, mida Ukraina ja Venemaa vaheline tüli mõjutas kõige rängemalt, moodustas otsene majanduskahju üle 230 miljoni euro, mida ei hüvitata.

Järgnenud hädaolukord tõstatas palju küsimusi. Kahjuks kerkib energiasõltuvus päevakorda alati siis, kui tekib mõni poliitiline kriis ja vastuseis Venemaa ja Ukraina vahel. Paljud mäletavad kolme aasta tagust olukorda, kui need kaks riiki vaidlesid samuti hindade üle. Siis lubasime välja töötada Euroopa ühise energiapoliitika, kuid nüüd, kolm aastat hiljem, tundub, et mitte midagi ei ole muutunud.

Nüüd küsime endalt, et kas oleme ühtseks energiaturuks valmis või saavad kahepoolsetes lepingutes edaspidigi määravaks erahuvid. Kas oleme teinud piisavalt selleks, et ühendada Euroopa gaasivõrgustikud liikmesriikide vahel, või kaldume varuma üha vähem kriisilukordade tarbeks? Kuidas me toimime North Streami, South Streami ja Nabuccoga?

Mul on hea meel kuulda, et tuumaenergiat käsitatakse võrdväärselt teiste energiaallikatega. On aeg vaadata üle oma suhtumine tuumarajatistesse Euroopas, unustamata muidugi ohutust, ja loobuda edaspidi poliitilise tagapõhjaga otsuste tegemisest selles vallas.

Me vajame tuumaenergiat, mis pakuks kriiside puhul meile tõhusat abi. Ei ole juhus, et kriisi kõrghetkel palus Bulgaaria parlament oma Euroopa partneritel alustada uuesti arutelu Kozloduy suletud reaktori tegevuse taastamise üle. Pädevad asutused on need reaktorid ohutuks tunnistanud. Me loodame teie mõistvusele.

Otsused on rasked, kuid ärgem tehkem neid eelarvamusega ega kandkem neid juba ette maha. Järgnevalt pöördusin ma teie poole, härra volinik. Vaid paar päeva tagasi, kui Euroopa Komisjon eraldas Euroopa arengukava alusel vahendeid, sai neid kõige vähem riik, mida kriis mõjutas kõige enam. Täna õhtul ei kuulnud ma teid kordagi mainivat, et Bulgaaria kuulub sajaprotsendiliselt sõltuvate ja eriabi vajavate riikide nimekirja.

Millised on nende vahendite jaotamise kriteeriumid ja mehhanismid? Mul on keeruline neid Bulgaaria ja Euroopa kodanikele selgitada. Ilmselgelt peame tegema rohkem jõupingutusi ka kolmanda energiapaketi rakendamise kiirendamiseks. Olen siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni liikmena tegelenud palju tarbijate energiavarustuse kaitsmisega, kuid saage palun aru, et kõigepealt tuleb tagada energia ise.

Călin Cătălin Chiriță (PPE-DE). – (RO) Tahan rõhutada, et Euroopa Liit vajab energiaalast välispoliitikat, nii et 27 liikmesriiki saaksid põhitootjatega läbirääkimistel olla üksmeelsed. Ainult nii suudab Euroopa Liit tagada imporditava gaasi ja nafta mõistliku hinna ning varustuskindluse. Energiaallikate mitmekesistamine peab olema üks Euroopa Liidu peamisi eesmärgi. Samas tahan juhtida teie tähelepanu asjaolule, et Vene gaasijuhtme projekt South Stream ei aita mitmekesistamisele kuidagi kaasa, sest tarneallikaks jääb endiselt Venemaa. Lisaks kergitavad selle gaasijuhtme ehitamise tohutud kulud gaasi hinda, mille peab kinni maksma Euroopa tarbija.

Seetõttu peab Euroopa Liit minu arvates kiiresti tegutsema, et lisada Venemaa ja Ukrainaga tulevikus sõlmitavatesse lepingutesse igakülgsed vastastikust energiasõltuvust käsitlevad sätted, millega määratakse kindlaks selged kohustused ja võimalike probleemide kiire lahendamise tõhusad mehhanismid. Euroopa Liidu ja Venemaa strateegilise partnerluse ning uue idapartnerluse eesmärk peaks ...

Colm Burke (PPE-DE). - Proua juhataja, energiapoliitika ja välispoliitika on tänapäeval tihedamalt seotud kui kunagi varem. Me mõistame vajadust Euroopa Liidu ühise energiapoliitika järele, arvestades hiljutisi sündmusi seoses Kesk- ja Ida-Euroopa gaasitarnetega, kuid ehkki see valdkond on üks olulisemaid uuendusi Lissaboni lepingus, tuleb paraku nentida, et Lissaboni lepingu ratifitseerimise teemalistes aruteludes ei ole seda piisavalt esile tõstetud.

Iirimaa on meil olemas 12 päeva gaasivarud. 60% meie elektrist toodetakse imporditud gaasist, Euroopa Liidu keskmine on aga umbes 40%. 28. jaanuaril avaldas komisjon ettepaneku kiirendada Euroopa Liidu energiainfrastruktuuri puudujääkide kõrvaldamist, aidates viie miljardi euro suuruse paketi abil kaasa ka majanduse taastamisele.

Selle taustal on komisjoni ettepanek lisada Iirimaa ja Ühendkuningriigi elektrivõrkude ühendamine Euroopa majanduse taastamise paketist eelisjärjekorras rahastatavate projektide hulka väga teretulnud samm. Tuleb ka rõhutada, et kui kõik 27 liikmesriiki teevad koostööd, siis saame teha muutusi, mis on vajalikud varustuskindluse tagamiseks.

(Juhataja katkestas kõneleja.)

Ioan Mircea Pașcu (PSE). - Proua juhataja, neid kaht täna arutatavat olulist dokumenti – raportit ja komisjoni tegevuskava – eristab ajaliselt hiljutine gaasikatkestus, mille põhjuseks oli tavapärane talvine tüli Venemaa ja Ukraina vahel. Seetõttu arvestatakse raportis rohkem reaalsel olukorda: selles püütakse viimasest kriisist saadud õppetunni põhjal suurendada meie omavahelist solidaarsust ja kiirendada meid ees ootava kava elluviimist.

Peale selle, et ma toetan imporditava gaasi tarneteede mitmekesistamist, pean ma isiklikult selle raporti suuremateks plussideks veel üleskutset kiirendada energia siseturu loomist enne Euroopa Parlamendi praeguse koosseisu ametiaja lõppu ning gaasivarude probleemistikuga tegelemist. Samas on küsitav soovitus kaasata Venemaa täiel määral Nabucco projekti, sest nagu kõik teavad, kavandati Nabucco Vene gaasi alternatiivina, mistõttu Venemaa teeb juba praegu kõik endast oleneva, et seda projekti lämmatada.

Zita Plešinská (PPE-DE). – (SK) Daamid ja härrad, hiljutine gaasikriis näitas, kui tähtis on Euroopa Liidu ühine energiapoliitika. Lisaks sai Slovakkia teada, mida tähendab täielik sõltuvus Vene gaasist. Sajad ettevõtted pidid lõpetama tootmise ja maksma oma töötajatele vaid 60% palgast.

Hindan seda, et Euroopa Liidu liikmesriikide vahelises suhtes etendab olulist rolli solidaarsus. Kui Slovakkia ei oleks saanud Tšehhi kaudu erakorralisi gaasitarneid Saksamaalt, siis oleksid ohus olnud ka majapidamised. Olen veendunud, et pideva energiavarustuse tagamine on peamine ja üleüldine prioriteet. Vajadus täidetaks valdavalt taastumatute energiaallikate abil, mida on hakatud kasutama rohkem kui keskkonnanahoiu seisukohalt aktsepteeritav.

Me peame ehitama ohutuid tuumajaamu ja samal ajal julgustama maakogukondi keskenduma struktuurifondide abil strateegiliselt energiale, vee ja biotehnoloogia vahelisele seosele, edendades seeläbi energiabaasi mitmekesistamist.

Janusz Onyszkiewicz (ALDE). – (PL) Proua juhataja, viimane, kuid muidugi mitte ainuke gaasikriis tähendab seda, et me tuleme pidevalt tagasi selle väga olulise ressursiga varustamise kindluse küsimuse juurde.

Asukoha poolest ei ole meie seisund siin Euroopas üldse mitte halb. Oleme peaaegu üleni ümbritsetud gaasiallikatest, mis asuvad Põhja-Aafrikas, Lähis-Idas, Kesk-Aasias ja Venemaal. Häda on selles, et Euroopas ei ole ühtset gaasiturgu. Seetõttu puudub Euroopas ka enam-vähem ühesugune hind. Tahaksin rõhutada, et Ameerika Ühendriikides on ühtne turg ja sealne gaasihind on vähem kui 200 dollarit 1000 kuupmeetri eest. Euroopas maksab sama kogus gaasi umbes 400 USA dollarit. See tuleneb sellest, et meil ei ole infrastruktuuri, mis laseks vedada gaasi ühest riigist teise.

Lõpuks veel Nabucco gaasijuhtme küsimus. On ülim aeg anda sellele projektile suurem tähtsus ja kaasata rahalisi vahendeid, et see lõpuks ellu viia.

Jacek Saryusz-Wolski (PPE-DE). - Proua juhataja, mul on volinik Piebalgsile kolm küsimust.

Esiteks võib Nabuccost saada Türgi ühinemisläbirääkimiste pant, nagu me peaminister Erdoğanilt kuulnud oleme. Kas me kaalume lõunakoridori raames ka White Streami projekti (Kaspia meri – Gruusia – Must meri – Ukraina – Rumeenia)?

Teiseks, kas te kaaluksite muudetud gaasidirektiivis 90-päevaste gaasivarude kohustuse kehtestamist kõikidele liikmesriikidele?

Kolmandaks, te esitlesite muljetavaldavat 3,5 miljardi euro suurust energia infrastruktuuri paketti. Kas teie arvates võiks nõukogus sellega seoses mingeid takistusi tekkida? Nõukogu pole ju sellele veel oma heakskiitu andnud ja ma olen kuulnud, et neli liikmesriiki on selle vastu. Ja kuidas saaks Euroopa Parlament, kes samuti peab oma heakskiidu andma, aidata kaasa sellele, et see pakett võimalikult kiiresti vastu võetaks?

Flaviu Călin Rus (PPE-DE). – (RO) Ehkki hiljutise gaasikriisi põhjuseks oli Ukraina ja Venemaa tüli, mõjutas see paraku mõnesid Euroopa Liidu liikmesriike. See kriis näitas jälle, et Euroopa Liit sõltub suurel määral ühest gaasitarnijast. Seetõttu leian, et Venemaaga partnerluse arendamine on kasulik kogu Euroopa Liidule, kuid sellegipoolest peab Euroopa Liit viivitamatult algatama projekte, mille abil leida alternatiivseid lahendusi, et vältida lähemas või kaugemas tulevikus tekkida võivate kriiside tagajärgi.

Selline mõtteviis tähendab minu arvates ka seda, et teiste lahenduste kõrval tuleb kaaluda ka Nabucco ja South Streami projekte. Pean silmas ka gaasiväljasid, mis asuvad Põhjameres ja mida eeldatakse olevat Musta mere mandrilaval. Arvestades, et igasugused varud ammenduvad aja jooksul, leian ma, et tuleb investeerida

teadusprojektidesse, mille tulemusena suudetakse leida alternatiivsed energiaallikad ja tagada seeläbi ka tulevaste põlvkondade areng.

Nicolae Vlad Popa (PPE-DE). – (RO) Hiljutine gaasikriis tõi taas ja varasemast veelgi teravamalt tähelepanu keskmesse vajaduse leida alternatiivseid tarneteid ja energiaallikaid transpordi infrastruktuuri arendamise ja võrkude omavahelise ühendamise kaudu. Praeguses olukorras tuleb kiirendada Nabucco projekti, sest selle abil võib saavutada Euroopa Liidu eesmärgi mitmekesistada peale tarneteede kindlasti ka kolmandates riikides olevaid tarneallikaid. Soodustada tuleb transiitteenuste rajamist naaberriikide kaudu – selleks tuleb viia lõpule projektid, mille tulemusena ühendatakse Rumeenia võrk Ungari ja Bulgaaria võrkudega.

Samas usun, et South Streami projekti ei saa kuidagi pidada Euroopale kasulikuks, sest selles ei kasutata alternatiivset allikat, nagu nõutakse raportis sisalduvas strateegilises ülevaates. Meil on aga olemas ka oma energiaallikad. Üks väike hüdroelektrijaam ei ole veel tõhus lahendus, kuid sajad tuhanded hüdroelektrijaamad alates Alpidest kuni Karpaatideni või Balkani mägedest kuni Tatraste või Püreneedeni tähendavad energiasõltumatust.

Andris Piebalgs, komisjoni liige. – Proua juhataja, see on olnud väga põnev arutelu, mis on peegeldanud energeetikat puudutavate seisukohtade mitmekesisust ja selle teema suurt tähtsust. Minu arvates näitab see arutelu kahtlemata seda, et raportöör on leidnud õige tasakaalu. On tõsi, et igatüki meist näeb üksikasju erinevalt. Selle teema puhul puudub lihtne lahendus ja imerohi.

Tahaksin veel kord tunnustada raportööri põhjaliku töö eest tagamaks, et raportis kajastuksid kõik arvamused, kuid samal ajal ilmneks selge toetus komisjoni teisele strateegilisele energiaülevaatele.

Paljud teist rääkisid supervõrgust. Supervõrku peeti imeliseks lahenduseks. On küll tõsi, et sellel on suur potentsiaal, ent sellega kaasneb ka probleeme. Keegi peab selle võrgu eest maksma, aga nagu te teate, proovime me leida tasakaalu taskukohasuse, varustuskindluse ja jätkusuutlikkuse vahel. Seega, kui me tõesti soovime liikuda supervõrgu suunas, siis majanduse taastamise kava on selles vallas esimene väike, ent vajalik samm.

Majanduse taastamise kava võib meid viia nõiaringsi, kus me ütleme: „Meil on vaja seda ja toda, aga las see jääb tööstuse kanda.” Jah, me pakume ka tööstusele mitmesuguseid stiimuleid, kuid kui sellele ei lisandu riiklikke ja Euroopa rahalisi vahendeid vastavalt meie poliitilistele prioriteetidele, siis on see plaan ebaõnnestunud.

Tahaksin rõhutada ka teisi küsimusi, mille osas ma nõustun härra Paparizovi öelduga. Seoses energia siseturu õigusaktide kolmanda paketiga tahaksin vaid nimetada, kuidas see mõjutab Euroopat. Esiteks luuakse sellega Euroopa reguleerivate asutuste koostööamet. See lahendaks palju küsimusi. Teiseks – Euroopa põhivõrguettevõtjate organ. Need kaks organit on seotud eelkõige varustuskindlusega, kuid samal ajal ei võta nad ära riikide suveräänsust otsustusõigust energiavaldkonnas.

Nii et kui see pakett võetakse nüüd vastu, siis annab see hea tõukejõu. Kui see aga edasi lükatakse, siis jääb varustuskindluse tagamise hoog palju väiksemaks. Nii et minu arvates on majanduse taastamise kava ja kolmas energiapakett asjad, mis tuleb ära teha.

Viimaseid küsimusi mäletan ma tavaliselt kõige paremini, nii et ma vastan lühidalt neile, sest need on väga selgelt seotud küsimustega, millest me rääkisime. Mille üle nõukogu arutleb? Minu arvates põhiliselt kahe teema üle.

Üks küsimus on see, kas energiavaldkonnale peaks avaliku sektori vahendeid üldise eraldama. Väike osa riiki on endiselt veendunud, et rahastamine peaks tulema tööstusest, kuid probleem on selles, et tööstusel on raske hakata ellu viima väga kulukaid projekte, kui nende tasuvus on ebaselge.

Teine teema on „õiglane kasu minu kodumaale”. Ma tahaksin siinkohal märkida, et majanduse taastamise kava minu kodumaad konkreetselt ei hõlma, nii et on hea, et selle kohta esitati palju küsimusi. Ma selgitasin, et igasugused ühendused Läänemere-äärsete riikidega on kasuks ka minu kodumaale. Niisiis vaadeldakse seda küsimust endiselt vägagi palju riiklikust vaatenurgast, pidades silmas „oma õiglast kasu”.

Minu arvates me teeme esimesi samme selles suunas, et sedalaadi arengut hakataks toetama Euroopa avaliku sektori vahenditest. Sellest võib kujuneda suurim komistuskivi, ent ma usun, et nõukogu teeb meie ettepaneku heakskiitmise nimel head tööd, sest minu arvates on see tasakaalus, isegi kui see ei tundu kõikide liikmesriikide jaoks ideaalne.

Mis puudutab Nabuccot, siis meie eelistus on kindlasti transiit läbi Türgi. Töötame praegu selle teemaga: on algatatud valitsustevaheline konverents, mille eesmärk on sõlmida märtsis valitsustevaheline kokkulepe ja projekti toetamise kokkulepe. See peaks andma piisava õigusliku ja regulatiivse selguse Nabucco gaasijuhtmesse investeerimise vallas. Kui see ei õnnestu, siis otsime alternatiive. Seega on alternatiivid olemas, kuid Türgi on meie eelistatud tarnetee ja ma arvan, et see on kasulik ka Türgile endale.

Seoses gaasivarudega oleme seisukohal, et 90 päeva varud ei ole kõikidele vajalikud – see sõltub väga palju impordimahust. Kui riik toodab ise gaasi, siis ei vaja ta sama palju varusid, nii et aluseks tuleks võtta läbimõeldum osakaal, mis tagaks piisava varustuskindluse ja oleks kriisi korral küllaldaselt realistlik. Me uurime veel, milline võiks gaasivarude reguleerimise ettepanek välja näha.

Ma tahaksin teid veel kord selle arutelu eest tänada. See oli päris pingeline, kuid usun, et kõik elemendid on paigas ja me peame lihtsalt jätkama väga jõuliselt tööd nende ettepanekute rakendamiseks, milles me oleme kokku leppinud ja milles lepidi kokku siin, Euroopa Parlamendis. Täna Euroopa Parlamenti veel kord tugeva toetuse eest Euroopa energiapoliitika väljatöötamisele.

ISTUNGI JUHATAJA: Gérard ONESTA

asepresident

Viviane Reding, komisjoni liige. – Härra juhataja, meil on olnud väga huvitav arutelu. Olen nõus, et suur – kui mitte suurim – osa vastutusest langeb minu kolleegi õlule, kes vastutab energeetika eest.

Kuid kõik see, mida te nõudsite – varustuskindlus, suurem tõhusus, nutikad võrgud, detsentraliseeritud võrgud, supervõrk, mikrovõrk, virtuaalsed elektrijaamad – vajab toimimiseks info- ja sidetehnoloogiat. Seega on oluline teha kõik endast olenev nende nutivahendite hankimiseks, et viia ellu poliitika, mida parlamendikomisjon energiatõhususe osas on soovitanud. Me oleme majanduslikult ja tehnoloogiliselt õigel teel ning – ma pean seda rõhutama – meie ees on ka ainulaadne ärvõimalus. Kui meil tekib info- ja sidetehnoloogia, mis laseb liikuda energiatõhususe vallas õiges suunas, siis saame luua paljusid tööstusharusid, hoogustada märkimisväärselt majanduskasvu ja luua palju töökohti. See on ka põhjus, miks me peame arukaid hooneid, arukat valgustust ja nutikat transporti edasi arendama. Ainult siis, kui me kasutame teadlaste pakutud võimalusi praktikas, saame tõhususe suurendamise kaudu vähendada sõltuvust ja luua lisaks ka uue tööstusvõimsuse.

Toon teile ühe näite, et kirjeldada, kuidas see võiks toimida. Nagu teate, läheme me üle suure tõhususega valguskiirgusdiodide – kuulsate LED-lampide – kasutamisele, mis aitavad juba praegu vähendada energiatarbimist 30% võrra ja 2025. aastaks 50% võrra. Oleme tänu Euroopa teadusuuringutele juba ühe sammu edasi astunud. Euroopa teadusuuringute raamprogrammi kaudu töötati 2007. aastal välja orgaanilised valgusdiodid, mis tagavad tavaliste valguskiirgusdiodidega võrreldes 50% lisasäästu. Euroopa teadusuuringud on andnud tulemusi ja nüüd tuleb nii riikliku kui ka piirkondliku poliitika kaudu need tulemused ellu rakendada.

Olen kuulnud kriitilisi noote, nagu ei oleks majanduse taastamise kavas piisaval määral tõhususele pühendatud. Kui ma nüüd seda kava ikka õigesti loen, siis näen, et hoonete energiatõhususe suurendamiseks eraldatakse üks miljard eurot. Te kõik olete siin, Euroopa Parlamendis, kinnitanud, et see on õige samm. Viis miljardit eurot läheb keskkonnahoidlike autode väljatöötamisele, et sõidukid ei sõltuks enam bensiinist nagu praegu, ja üks miljard eurot suunatakse nn aruka tootmise arendamisele, nii et meie tööstuses kasutataks edaspidi vähem aega ja energiat.

Me oleme õigel teel ja ma arvan, et Euroopa Parlamendi abiga ja tänu tõhusale tööle liikmesriikides suudame need vahendid välja töötada ja lisaks ka praktikas kasutusele võtta. Siis ei ole energiatõhusus enam mitte üksnes sõnavõtte teema, vaid ka reaalne fakt.

Anne Laperrouze, raportöör. – (FR) Härra juhataja, lugupeetud volinikud, kolleegid, täna teid erakordselt sisukate sõnavõtte eest, mis näitavad, kui tohutu on energeetika valdkond ja et energia on tõepoolest elementaarne vajadus.

Meie tänase arutelu jooksul ja esitatud raportis, mis pealegi kajastab neid arutelusid, mida me eri fraktsioonides omavahel pidasime, täheldasin ma üldist üksmeelt vajaduses tõhustada võrke ja ühendusi, kasutada võrkude arukaks muutmiseks info- ja sidetehnoloogiat – nagu proua Reding just selgitas –, tugevdada suhteid tootja- ja transiitriikidega – see oli eelkõige väliskomisjoni ja arvamuse koostanud härra Dimitrakopoulouse eesmärk –, ning jõuda kokkuleppele energiatõhususe, energiasäästu ja taastuvenergia arendamise vallas.

Kokkuvõtteks võib öelda, et me oleme üksmeelsed energiatõhususe parandamise, taastuvate energiaallikate arendamise, energiaallikate ja tarneteede mitmekesistamise, tootjariikidega dialoogi tugevdamise vallas, tarvitudes tagada 27 liikmesriigi ühine häääl ja eelkõige selles, et me muudame oma elustiili. Kõik need elemendid on ülimalt olulised, et saavutada see üldine varustuskindlus, mida me kõik soovime.

Erimeelsused puudutavad muidugi energiaallikate valikut. Mis on meie energiaallikad? Tahaksin vastata oma kolleegidele Roheliste/Euroopa Vabaliidu fraktsioonist ja ka teistele parlamendisaadikutele, kes võtsid sõna tuumaenergia vastu. Soovin öelda, et me peame olema ettevaatlikud.

Väljaütlemites on palju liialdatud. Minu arvates oleme me aastaks 2050 seadnud mõned väga ambitsioonikad eesmärgid. Mainitud on süsinikdioksiidi heitkoguste vähendamist 80% võrra ja taastuvenergia osakaalu suurendamist 60%-ni. On täiesti selge, et tähtsad on kõik taastuvad energiaallikad. Mis puudutab tuumaenergiat, siis selles raportis mõõndakse, et tuumaenergia kuulub energiaallikate valikusse.

Sellega seoses tahaksin lõpetuseks lihtsalt meenutada teile meie eesmärki tagada süsinikdioksiidi kontsentratsioon 450 ppm, mis seati selleks, et temperatuuri tõus jääks 2 °C piiresse. Ma meenutaksin teile ka seda, et väljakuulutatud eesmärgid hõlmavad tuumaenergia 9%-list osakaalu, 54%-list energiatõhusust, taastuvenergiat 35%-list osakaalu ning 14% süsinikdioksiidi sidumist ja geoloogilist ladustamist.

Kõik need eesmärgid tuleb saavutada 2030. aastaks. Seega kuuluvad valikusse nii tuumaenergia kui ka kivisüsi. Mina isiklikult ei ole kivisüsi innukas pooldaja, kuid meil peab olema võimalikult lai valik energiaallikaid. Ma tõesti ei taha, et me peaksime aastaks 2050 tegema valiku kivisüsi ja tuumaenergia vahel.

Juhataja. – Täna teid, proua Laperrouze. Võite olla kindel, et olete oma energiaga Euroopa Parlamendi töösse suure panuse andnud.

Ühisarutelu on lõppenud.

Anne Laperrouze'i raporti hääletamine toimub homme.

Mulle esitati Vladimir Remeki suulisele küsimusele järgnenud arutelu lõpus kodukorra artikli 108 lõike 5 alusel resolutsiooni ettepanek⁽¹⁾. Hääletus toimub kolmapäeval.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 142)

Alin Lucian Emanuel Antochi (PSE), kirjalikult. – (RO) Euroopa Liidu liikmesriikide solidaarsusest energeetikasektoris peab saama peamine eesmärk Euroopa, piirkondlikul ja kahepoolsel tasandil. Tõepoolest, liikmesriikide vastu võetud strateegiad ei tohi mõjutada teiste liikmesriikide energiahuve, vaid peavad vastama Euroopa Liidu varustuskindluse üldistele huvidele.

Kui parandada ühenduse õiguslikku raamistikku, mis käsitleb vastastikust energiasõltuvust Euroopa Liidus, ja koostada uue põlvkonna õigusnormid, mis reguleerivad Euroopa Liidu suhteid nii energiatarnijatega väljaspool liitu kui ka transiitriikidega, aitaks see tulemuslikult kaasa Euroopa julgeolekupoliitika väljatöötamisele. Uutes õigusaktides tuleb ette näha õiguslikud sunnimehhanismid, mis tugevdavad koostööd energiavaldkonnas ning arendavad elujõulist konkurentsi Euroopa energiaturgudel.

Tähtis on soodustada jõupingutusi, mis suurendavad ELi investeeringuid piiriüleste struktuuride mitmekesistamisse, kohalikul tasandil alternatiivsete, uudsete energialiikide väljatöötamise hoogustamisse ja infrastruktuuri tõhustamisse, et hõlbustada uute energiaallikate kasutuselevõttu. Euroopa Liit peab tõsiselt arvesse võtma ka vajadust toetada liikmesriikide eraõiguslikku energeetikasektorit, kus juba tunnetatakse üleilmse majanduskriisi tagajärgi.

Adam Bielan (UEN), kirjalikult. – (PL) Võiks öelda, et jaanuarikuisest energiakriisist hakkab tasapisi iga-aastane rituaal saama. Mida karmim on talv, seda kindlam võib olla, et Vene Föderatsioon peatab gaasitarned Euroopa riikidesse. Palju üllatavam on, et vaatamata järjekordsele gaasitülile, mille ohvrid olid Euroopa Liidu riikide kodanikud, avaldab kantsler Angela Merkel endiselt survet Nord Streami gaasijuhtme ehitamiseks ühenduse vahendite arvelt.

Komisjon peaks praeguses olukorras tegelema energiaallikate mitmekesistamise kava koostamisega. Investeerida tuleks uute ülekandevõrkude ehitamisse, mis võimaldaksid vältida ebausaldusväärseid energiatarnijaid nagu Vene Föderatsioon. Ühes muudatusettepanekus, mille ma proua Laperrouze'i raporti

⁽¹⁾ Vt protokoll.

kohta esitasin, rõhutame me, kui tähtis on toetada Nabucco gaasijuhet kui ainukest olemasolevat ettevõtmist, mis mitmekesistaks energiaallikaid ja gaasi transiidideid ilma Venemaa osaluseta. Esmatähtsaks tuleks pidada ka ühendustorude ehitamist, mis võimaldaks süsteemid omavahel siduda ja tagada gaasivarude kiire edastamine tulevaste kriiside korral.

Samas peaksid meie kaubanduskokkulepped põhinema varustuskindluse eriklauslil, mis sätestaks ärieetika selles sektoris.

Euroopa ja muu tsiviliseeritud maailma jaoks on oluline, et Vene Föderatsioon ratifitseeriks energiaharta lepingu. Arvan, et üksnes ühinenud Euroopa ühtne ja kompromissitu seisukoht suudab veenda Kremli seda otsust tegema.

Šarūnas Birutis (ALDE), kirjalikult. – (LT) Energiateema on meie aja kõige keerulisem probleem. Gaasikriis, mida Euroopa Liit jaanuaris koges, ei olnud liidu ajaloos esmakordne. Euroopas on riike, mis sõltuvad täielikult Venemaalt saadavast gaasist, ja nende hulka kuulub Leedu, kes sulgeb 2009. detsembris oma tuumaelektrijaama. Euroopa Liit peab võtma lisameetmed, et kriisi ei korduks. Tuleb luua praegu puuduv energiaühendus, lisaks peame tugevdama gaasi varustuskindluse direktiivi ja looma Euroopa Liidu kooskõlastusmehhanismi, mille eesmärk on reageerida sellistele kriisidele. Ülimalt oluline on tagada piisavad energiavarud nendes liikmesriikides, mis sõltuvad energiavarustusest kõige enam.

Venemaa ja Ukraina vaheline kriis ei ole üksnes vastastikuse usalduse kriis, vaid ka geopoliitiline kriis. Mõlemad riigid peavad võtma vastutuse selle eest, et liikmesriigid ei saanud gaasi. Euroopa peab omalt poolt mitmekesistama energiaallikaid ja parandama varustuskindlust. Euroopa peab tegutsema otsustavalt, sest Venemaa gaasiga seotud energiakriisi lahendus on vaid ajutine.

Cristian Silviu Buşoi (ALDE), kirjalikult. – (RO) Tahaksin tänada proua Laperrouze'i selle raporti eest ja öelda, et ma nõustun enamiku selles esitatud järeldustega. Euroopa Liit peab kliimamuutuste vastu võitlemiseks seadma kaugeid sihte ning see tähendab, et tuumaenergia ja taastuvate energiaallikate rolli ei saa alahinnata.

Ühtse elektri- ja maagaasituru loomise protsessi tuleb kiirendada. See nõuab võrkude ühendamist. Seetõttu olen rahul Euroopa Komisjoni ettepanekuga eraldada 1,5 miljardit eurot energiavõrkude ühendamise projektidele. Lisaks peavad kõik liikmesriigid täitma võrkude ühendamise seotud kriteeriume, mis pandi paika Barcelonas.

Samuti on vaja parandada energiatõhusust eriti uutes liikmesriikides. Näiteks Rumeenias on olemas tohutu kokkuhoiupotentsiaal ja ma tahaksin, et see võimalus kasutataks seal ära.

Venemaa ja Ukraina vaheline kriis rõhutas taas vajadust Euroopa Liidu ühtse lähenemisviisi järele. Ma toetan raporti järeldusi, sealhulgas punkti, mis käsitleb Euroopa Liidu, Venemaa ja Ukraina vahelise lepingu sõlmimist.

Samas ei nõustu ma avaldusega, et South Streami projekt on Euroopa Liidu energiavarustuse kindluse seisukohalt Nabuccoga võrdselt oluline. South Stream on Nabuccoga konkureeriv projekt ja see ei vasta üldse vajadusele mitmekesistada energiaallikaid, et tagada Euroopa Liidu energiavarustuse kindlus. Seetõttu leian, et me peame tulevikus jälgima, millisele kohale on see projekt erinevates Euroopa Parlamendi dokumentides seatud.

Dragoş Florin David (PPE-DE), kirjalikult. – (RO) Lugupeetud kolleegid!

Täna arutame Euroopa Parlamendis üht selle istungjärgu tähtsamat raportit. Selles on esitatud energiapoliitika põhipunktid, mida me tahame rakendada kogu Euroopa Liidus – näiteks riiklikud hädaolukorra lahendamise plaanid, varustuskindluse klausel, tarneallikate mitmekesistamine ja tuumaenergia jätmine energiaallikate valikusse.

Kõik see näitab meie poliitika ja meetmete paindlikkust ning seda, kui kiiresti saab neid olukorra järgi kohandada. Mulle tundub, et pärast selle aasta alguse gaasikriisi on Euroopa Liidu üks eelisteemasid tootja- ja transiitriikidega sõlmitud kaubandus-, assotsiatsiooni-, partnerlus- ja koostöölepingute reguleerimine eesmärgiga paika panna tegevuskord ja lepingu rikkumise tagajärjed.

Peale selle tuleb lisada komisjoni rahastatavate kiireloomuliste projektide hulka energiavarustuse allikate mitmekesistamine liikmesriikide võrkude ühendamise abil, uute tarneteede nagu Nabucco kasutuselevõtmine ja maagaasi veeldusjaamade ehitamine. Lõpetuseks tahaksin önnitleda proua Laperrouze'i tema raporti puhul ja loota, et seda toetab enamik siinseid kolleege. Aitäh.

Alexandra Dobolyi (PSE), kirjalikult. – (HU) 2009. aasta esimestel nädalatel kasutas Ukraina Euroopa Liidu liikmesriike pantvangidena – nimelt algatasid Ukraina juhid Moskvaga vaidluse gaasitarnete hinna üle. Kiiev tugines oma tegevuses lootusele, et Lääne- ja Ida-Euroopas valitseva traditsioonilise venevastase meelestatuse tõttu toetab teda enamik Euroopa Liidu liikmesriike. Ilmselgelt tegi ta endale aga karuteene.

Euroopa Liit peab lõpuks omaenda nõiaringist välja murdma. Ühe osa sellest moodustab energiafoobia, mille kohaselt me peame venelasi taluma, sest vastasel juhul keeravad nad gaasikraani kinni. See ekslik arvamus viib lihtsalt valede tagajärgedeni! Küsimus on palju enamas kui energias!

Kui Euroopa Liidu pikaajaline eesmärk on partnerlus sellise Venemaaga, mis rajaneb demokraatial ja pakub tohutut, pidevalt arenevat turgu, siis peab ta ka ette nägema, et majanduslik ja poliitiline raskuskese võib õiguspäraselt nihkuda Venemaale.

Euroopa Liit peab aktiivselt ja usutavalt edastama sõnumit, et ta on nüüdisaegse Venemaa sünnist huvitatud. Euroopa Liidu käitumine – ühelt poolt julgustavate sõnade lausumine, kuid teiselt poolt algatuste mahasurumine, tõrksus ja näpuga näitamine – on määratud läbikukkumisele.

Ühise energia- ja välispoliitika puudumine, energiaallikate mitmekesistamise lükkamine tagaplaanile ning ajalooliste solvumiste ja ärialaste eeliste seadmine esikohale muudab meie liidu haavatavaks.

Ühinenud Euroopa Liit annaks Moskvale mõtteainet, sest midagi sellist pole ta kunagi varem näinud. Kui aga riigid ajavad oma tujukad poliitikat, siis suudab nii suur riik nagu Venemaa oma tahte kergesti läbi suruda.

Küsimus on palju enamas kui energias!

András Gyürk (PPE-DE), kirjalikult. – (HU) Strateegiline energiaülevaade annab hea kokkuvõtte kõikidest sammudest, mis on möödapääsmatud, kui Euroopa Liit tahab vähendada oma sõltuvust välistest energiaallikatest. Gaasitarnete hiljutise katkemise tõttu muutusid mõned ettepanekus sisalduvad punktid iseäranis päevakohaseks.

Tuleb nõustuda, et ühenduse gaasivarude regulatsioon on vaja rajada uutele alustele. Lisaks kohustusliku miinimumvaru kehtestamisele on meie arvates oluline tugevdada ühenduse õigusaktide toel solidaarsusmehhanisme kooskõlas Lissaboni lepinguga.

On kiiduväärne, et komisjoni koostatud energiaülevaates tuuakse esile infrastruktuuriobjektid, mille rajamine oleks kõikide liikmesriikide ühistes huvides. Rõõmustada võib selle üle, et peale Lõuna-Euroopa gaasitransiidikoridori käsitletakse ettepanekus tähtsa eesmärgina ka Kesk- ja Kagu-Euroopa gaasijuhtmete vastastikust sidumist. Selle algselt MOLiga seotud algatuse tähtsus seisneb selles, et see võimaldab asjaomastel riikidel tarnekatkestuste korral hõlpsamalt ja kiiremini üksteisele abi anda. Võrkude ühendamise edendab ka konkurentsi selles piirkonnas.

Meie arvates on Euroopa Komisjon teinud õige otsuse suunata osa kasutamata ELi vahenditest energiainfrastruktuuri arendamisse. Vähem positiivne on aga see, et kõige haavatavamad liikmesriigid saavad oma infrastruktuuri jaoks soovitud vähem raha. Antud lubadusi saab aga täita üksnes siis, kui on tagatud ühenduse suurem rahaline panus ja solidaarsus.

Janusz Lewandowski (PPE-DE), kirjalikult. – (PL) „Poolakas on ikka tagantjärele tark!” See rahvatarkus, mis ei näita minu kaasmaalasi kuigi heas valguses, võiks kehtida kogu Euroopa Liidu kohta. 2009. aasta jaanuaris aset leidnud Vene-Ukraina gaasitulist saadud kogemus oli vajalik selleks, et energia varustuskindlus muutuks esmatähtsaks kogu Euroopa Ühenduse jaoks.

Me ei saa end välja vabandada sellega, et energiaalast solidaarsust käsitlevat Lissaboni lepingut ei ole ratifitseeritud. Meil tuleb vaid ilmutada poliitilist tahet ja analüüsida viimast kriisi kainelt, et kirjeldada tulevase stsenaariume ning säästa Euroopa Liitu sellistest probleemidest nagu need, mida tekitas Ukrainat läbivate gaasitarnete peatamine. Nii komisjoni teatistes kui ka Anne Laperrouze'i raportis juhitakse tähelepanu eriolukordadega toimetulemise võimalustele, näiteks reservide suurendamisele ja ülekandevõrgu loomisele, mis tagaks energia kättesaadavuse tehnilises mõttes. Need on teemad, mille osas erimeelsused puuduvad. Keerulisem on kokku leppida pikaajalises strateegias, mis peab sisaldama realistlikku seisukohta Venemaa suhtes, sest Venemaa on Euroopa jaoks – praegu veel – peamine toornafta ja gaasi tarnija.

Oleme teada saanud, et vastastikune sõltuvus ei garanteeri tarnete ja ratsionaalsetel majanduskaalutlustel põhinevate suhete jätkumist. Poliitilised motiivid ei lase lapsikusest üle saada. Kõige keerulisem küsimus

suhetes meie idanaabritega on kahepoolsete lepingute tendentsi väljajuurimine, millest sõltub tõepoolest energia varustuskindluse ja ühenduse energiaalase solidaarsuse poliitika edu!

Sirpa Pietikäinen (PPE-DE), kirjalikult. – (FI) Härra juhataja, kolleegid, raportöör!

Ma tahan tänada raporti koostajaid nende mitmekülgsete jõupingutuste eest ja ühe väga tähtsa teema arutelu keskmesse toomise eest. Olen raportööriga ühel meelel, et Euroopa Liit peab kindlasti seadma oma energiasstrateegias ühised pikaajalised eesmärgid. Energias säästvad meetmed on energiatarbimise märkimisväärselt vähendamise alus.

Üleeuroopalisi probleeme ei saa lahendada riiklike meetmetega. Et tagada Euroopas energia varustuskindlus, peab Euroopa Liit investeerima ühise põhivõrgu ja ühise energiaturu loomisse ning tegevuse paremini kooskõlastama.

Raportis pannakse liiga suurt rõhku tuumaenergiale kui valdkonnale, millesse Euroopa peaks tulevikus tegema suuremaid investeeringuid. Arvestades tuumaenergia riske ja puudusi, on see lühinägelik ja kahjulik poliitika. Raport ei ole taastuvate energiaallikate osas piisavalt sihikindel. Konkurentsivõimeline Euroopa, mis rajaneb säästval tarbimisel, peab seadma endale eesmärgi suurendada taastuvenergia osakaalu 2050. aastaks 80%-ni. Mitmed tööd, sealhulgas Saksamaa õhuruumi keskuse ja Heinrich Bölli sihtasutuse uuringud taastuvenergia kohta näitavad, et uute keskkonnahoidlike energialiikide juurutamine oleks tehniliselt ja majanduslikult võimalik. Puudub vaid poliitiline tahe.

Marian Złotea (PPE-DE), kirjalikult. – (RO) Proua Laperrouze'i raportis viidatakse küsimusele, mis on väga oluline kõikide Euroopa kodanike jaoks, eriti kui arvestada hiljutist gaasikriisi. Me kõik peame andma oma panuse teises strateegilises energiaülevaates soovitatud kaugeleulatuvate eesmärkide saavutamiseks – energiavarustuse jätkusuutlikkuse, konkurentsivõimelisuse ja kindluse tagamiseks.

Tahan rõhutada, et tähtis on suurendada meie energiaallikate kindlust. Me peame võtma meetmeid, et mitmekesistada energiaallikaid ja tarneteid. Peame toetama investeeringuid infrastruktuuri ja uutesse tehnoloogiavaldkondadesse, mille puhul tarbitakse vähem energiat, et saavutada „20-20-20“ eesmärgid.

Rohkem kui kunagi varem peavad liikmesriigid ilmutama solidaarsust ja koostöötahet, et tagada oma energiavarude kindlus. Samal ajal peab see uus strateegia panema aluse Euroopa Liidu majanduskasvule.

Tahaksin teile meelde tuletada, et Rumeenia ja Musta mere piirkond on energia varustuskindluse ja energiaallikate mitmekesistamise seisukohalt geopoliitiliselt tähtis.

17. Majanduspartnerluse lepingute mõju arengule (lühiettekanne)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on arengukomisjoni nimel Jürgen Schröderi koostatud raporti „Majanduspartnerluslepingute mõju arengule“ lühiettekanne (2008/2170(INI)) (A6-0513/2008).

Jürgen Schröder, raportöör. – (DE) Härra juhataja, volinik, daamid ja härrad, me räägime majanduspartnerluslepingute mõjust arengule. Sõnas „majanduspartnerlusleping“ on kaheksa silpi. See on üsna kohutav väljend ja kahtlemata tunneb Saksamaal väga vähe inimesi selle teema vastu huvi, vaatamata tõsiasjale, et see on järgmistel aastatel üks olulisemaid teemasid. Mida see tähendab?

Cotonou lepingus sätestati, et majanduspartnerluslepingud tuleks Euroopa Liidu ja AKV (Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani) piirkonna riikide vahel sõlmida 2007. aasta lõpuks. Selle sätte põhjuseks oli asjaolu, et arengumaad, mis ei kuulunud ega kuulu AKV riikide rühma, kaebasid Maailma Kaubandusorganisatsioonile (WTO), et Euroopa Liit võimaldab AKV riikidele erilisi privileege.

Nüüdseks oleme suutnud sõlmida vähemalt ühe Kariibi mere piirkonna osaga sedalaadi majanduspartnerluslepingu ja loodame, et selle täitmine kulgeb edukalt. Minu raportis märgitakse, et see leping loob arengukoostöö uue aluse – me aitame neil riikidel iseennast aidata. Me püüame omavahel siduda kaubanduse ja arengu, see tähendab kaubanduspoliitika ja arengupoliitika. Oli muidugi ka teatud erimeelsusi, eriti Euroopa Parlamendi arengukomisjoni, regionaalarengukomisjoni ja rahvusvahelise kaubanduse komisjoni vahel, ning need puudutasid peamiselt selle lepingu kokkusobivust WTO eeskirjadega ja iseäranis parlamentaarse kontrolli küsimust.

Minu raportis oli esialgu kaks lõiget, 5 ja 17, mis käsitlesid parlamentaarset kontrolli. Rahvusvahelise kaubanduse komisjoni esimehe palvel ja soovitusel jätsin ma need lõiked välja ja esitasin alternatiivse raporti

projekti ilma nende lõigeteta; selle raporti üle me neljapäeval hääletamegi. Peale nende kahe väljajäetud lõike on minu raporti projekt esimese projektiga identne. Selles on välja toodud majanduspartnerluslepingutega kaasnevad võimalused ja ohud, ent eelkõige rõhutatakse raportis nende lepingute positiivset mõju asjaomaste riikide elanikele.

Härra juhataja, enne kui lõpetan, tahaksin öelda veel üht: mõned kolleegid on korduvalt väitnud, et AKV riikidel on olnud nende lepingute sõlmimiseks liiga vähe aega. See ei ole tõsi. Neil oli võimalik neid lepinguid sõlmida 2000. aastast 2007. aastani ja seejärel veel kuni 2008. aastani, ja meil on praegugi veel aega. Samas ei ütle me neile riikidele, et nad võivad seda teha siis, kui ise tahavad – aeg hakkab lõppema. See on AKV riikide elanike huvides ja seetõttu kutsun ma kõiki parlamendiliikmeid hääletama neljapäeval minu raporti poolt, sealhulgas neid, kes esialgu kavatsesid hääletada selle vastu. See teema ei peaks taanduma vasak- ja parempoolsete omavahelisele vaidlusele, vaid keskenduma eesmärgile aidata AKV riikidel muutuda enesekindlamaks ja lähemas tulevikus ka võrdväärtseteks partneriteks rahvusvahelises kaubanduses.

Viviane Reding, komisjoni liige. – Härra juhataja, komisjonil on hea meel härra Schröderi raporti üle, mis kujutab endast tasakaalustatud ülevaadet eri arvamustest selle kohta, millist mõju avaldavad majanduspartnerluslepingud arengule.

See teema areneb edasi. Me oleme sõlminud täieliku majanduspartnerluslepingu Kariibi mere piirkonnaga ning pidanud läbirääkimisi vahelepingute sõlmimiseks Aafrika ja Vaikse ookeani piirkondade ja riikidega. Need vahepealsed majanduspartnerluslepingud näevad ette kaubandusrežiimi, mis on kooskõlas WTO eeskirjadega, ja säilitavad olulised kaubandussoodustused nendele riikidele. Vahelepingud on oma olemuselt üleminekulepingud, sest need asendatakse täielike piirkondlike majanduspartnerluslepingutega. Läbirääkimiste tempo määravad asjaomased piirkonnad, tagamaks, et lepingute eesmärgid ja ulatus sobiksid kokku nende piirkondade endi lõimumisprotsessiga, suutlikkusega, vajadustega ja poliitiliste eesmärkidega.

Samal ajal on edasi liigutud ka kümnenda Euroopa Arengufondi kavandamisega. Suurem osa piirkondlikest ja riiklikest programmidest on allkirjastatud. Majanduspartnerluslepingute sõlmimise ootuses hõlmavad need programmid märkimisväärt toetust, et aidata Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani (AKV) piirkonna partneritel neid lepinguid võimalikult hästi ära kasutada: need hõlmavad otsust toetust lepingute rakendamisele ning kaudset toetust infrastruktuuri ja tootmisvõimsuse ülesehitamisele.

Komisjon tunnistab arengu rahastamise tähtsust. Samal ajal oleme rahul, et raportis mõõndakse, et arengueesmärgid ja lepingute tulemused on pelgast rahalisest toetamisest palju ulatuslikumad. Samuti nõustume, et arengueesmärkide saavutamisel on suur roll AKV piirkonnas läbi viidavatel reformidel, millele osutatakse raporti lõikes 14. Need hõlmavad maksureformi ja muudatusi maksutulude süsteemis. Need reformid tasakaalustavad liberaliseerimisest tulenevaid maksubaasi muutusi ja need on vajalikud selleks, et tagada AKV piirkonnas jätkusuutlik riigi rahandus.

Teine oluline eesmärk on toetada piirkondlikku majanduslikku integratsiooni AKV piirkonnas. Vahelepingud ei hõlma veel kõiki AKV piirkonna riike. Just seetõttu on need lepingud kõigest ajutised – need sõlmiti täielike lepingute sõlmimise ootuses. Tulevased täielikud lepingud on paindlikud ja ulatuslikud.

Iga kaubanduslepingu majanduslik väärtus seisneb tarnesuutlikkuse ülesehitamises selleks, et tegelda kaubavahetusega ning tegutseda mitmesuguste kaupade ja teenuste sektorites. Komisjoni seisukoht on, et proteksionism ei ole kunagi põhjendatud poliitiline valik. Kuid me tunnistame, et selline kaitse, mis hõlmab õiguspäraseid meetmeid tundlike sektorite ja tekkiva tööstuse huvides, on põhjendatud ja vajalik poliitiline vahend. Seetõttu sisaldavad majanduspartnerluslepingud mitmesuguseid soodustussätteid, välistusi ja asümmeetrilisi kohustusi AKV riikide kasuks, nagu nõutakse ka raportis. Meie omalt poolt avame Euroopa Liidu turud täielikult AKV riikide toodetele ning laiendame koostööd, et tagada vastavus tehnilistele ja tervishoiunormidele ning hõlbustada kaubavahetust. AKV riigid avavad oma turud järk-järgult, kusjuures erandite säilitamine on võimalik.

Komisjon ei näe asja nii, et majanduspartnerluslepingute sõlmimine lõpeb allkirja andmisega. Allkirjastamisega saab alguse protsess, mis hõlmab ulatuslikumat dialoogi, hoolikat rakendamist, seiret ja eelkõige arengule avaldatava mõju hindamist. Kõige selle jaoks kasutatakse lepingu rakendamiseks loodud institutsioone, et tagada läbipaistvus ning parlamendisaadikute ja kodanikuühiskonna osalus.

Seepärast tunnustab komisjon härra Schröderi raportit ja esitab tõstatatud küsimustele üksikasjaliku vastuse ettenähtud ajal.

Juhataja. – Päevakorrapunkti käsitus on lõppenud.

Hääletus toimub homme.

Kirjalikud avaldused (koduorra artikkel 142)

Kader Arif (PSE), kirjalikult. – (FR) Neljapäeval teeb Euroopa Parlament otsuse härra Schröderi raporti kohta, mis käsitleb majanduspartnerluslepinguid. Ma oleksin väga pettunud, kui meie institutsiooni esimene hääletus selle äärmiselt tehnilise ja poliitilise teema üle (sest kaalul on meie ja AKV riikide suhete kogu tulevik) lõpeks härra Schröderi raporti vastuvõtmisega. Euroopa Parlamendi Sotsiaaldemokraatide fraktsioon ei hääleta selle teksti poolt, sest selles ei kajastu mingil moel mure, mida eurooplased ja meie AKV piirkonnas asuvad partnerid tunnevad seoses majanduspartnerluslepingutega ja nende lepingute üle peetavate läbirääkimise viisiga.

Vastukaaluks raportööri seisukohale on Sotsiaaldemokraatide fraktsioon esitanud resolutsiooni ettepaneku – ja hääletab selle ettepaneku poolt –, mis toob arengu tagasi majanduspartnerluslepingute esmatähtsate eesmärkide keskmesse, lükkab tagasi avalike teenuste liberaliseerimise ja igasugused AKV riikide soovidega vastuolus olevad läbirääkimised Singapuri teemadel või teenuste küsimuses, toetab piirkondlikku lõimumist, nõuab suure rahalise toetuse eraldamist AKV riikide majanduse nõuetele vastavaks muutmiseks ning võtab arvesse nende riikide – nii vähim arenenud kui ka teiste riikide – eripära ja haprust.

Neil tingimustel oleksid majanduspartnerluslepingud vastuvõetavad. Kahjuks oleme sellest eesmärgist veel kaugel.

18. Euroopa põlisloodus (lühiettekanne)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komisjoni nimel Gyula Hegyi koostatud raporti „Euroopa põlisloodus” lühiettekanne (2008/2210(INI)) (A60478/2008).

Gyula Hegyi, raportöör. – (HU) Umbes 46% maailma maismaast võib pidada loomulikuks keskkonnaks, põlislooduseks, mida tsivilisatsioon ei ole puudutanud. Euroopas aga moodustab põlisloodus kõigest ühe protsendi kogu territooriumist. Me peame tegema kõik endast oleneva, et tagada vähemalt järelejäänud põlislooduse, selle ühe protsendi säilimine tulevaste põlvete jaoks. See on minu raporti eesmärk ja ma loodan, et põlisloodusalaide tõhusam kaitse kaasatakse varem või hiljem Euroopa Liidu õigusaktidesse. Põlisloodust tajutakse Euroopa kultuuris kahetiselt. Ühelt poolt nähakse seda kohana, mida tuleb karta ja vältida, kus inimesi varitsevad metsloomad ja tundmatud ohud, nagu kirjeldatakse paljudes rahvajuttudes. Teiselt poolt tundub see olevat koht, kuhu ajutiselt põgeneda linnastunud ja tööstuslikus tsivilisatsioonis tekkinud stressi eest.

Inglisekeelses erialakirjanduses eristatakse kaitset ehk looduse õiget kasutamist ning säilitamist ehk looduse kaitsmist igasuguse inimkasutuse eest. Selles raportis nii filosoofiliselt kõnealuse teema üle ei arutleta, kuid mina isiklikult leian, et säästev areng oleks ideaalne lahendus. Põlisloodust ei saa lukustada pangaseifi nagu kaelakeed või aktsiatahtede pakki. Meil on õigus oma väärtusi avastada. Seega peame loodust kaitsma, kuid me peame seda tegema inimtegevuse abil.

Euroopa territoorium on liiga väike, et keelata inimeste juurdepääsu mõningatele piirkondadele. Looduse avastamine ja nende tingimuste kogemine, millega inimkond pidi toime tulema enne tsivilisatsiooni, õpetab austust looduse suhtes ja võib olla aluseks kvaliteetsele turismile. Samal ajal on need alad erakordselt tundlikud inimtegevusest, näiteks autostumisest, kemikaalidest ja kliimamuutusest tulenevate keskkonnamuutuste ning võõrliikide sissetungi suhtes. Me peame tagama, et külastajad ei seaks põlisloodust ohtu, ja seetõttu peaksid kõik turismivormid olema looduskaitse spetsialistide järelevalve all. Säästva turismi arendamine tuleks ühendada nende alade kaitsega ja kõiki tulusid tuleks kasutada põlislooduse kaitseks.

Põlisloodus on koduks paljudele liikidele, kes ei suuda juba natukenegi muudetud tingimustes ellu jääda, näiteks pruunkarule, hundile ja ilvesele. Palju liike on veel ka avastamata ja kirjeldamata. Enamik neist elab mullapinnas või pehkinud puudes ja on muutuste suhtes väga tundlikud. Sellised puutumatud alad on ideaalsed paigad, kus uurida looduses toimuvaid loomulikke muutusi ja evolutsiooni. Põlisloodusalaad kuuluvad üldjuhul Natura 2000 võrgustikku, kuid nad vajavad rangemat kaitset. Seepärast kutsutakse minu raportis Euroopa Komisjoni üles tegema liikmesriikidega koostööd, et kaardistada Euroopa järelejäänud põlisloodusalaad, ja töötama välja strateegia nende tõhusamaks kaitseks. Tuleks määratleda veel puutumatute alade looduslik väärtus ja elupaikade omadused ning tagada nende täiendav kaitse. Ekspertid on mulle soovitanud, et me ei peaks mõtlema uute õigusaktide kehtestamisele, vaid pigem lisama põlisloodusalaade konkreetsema ja rangema kaitse nõuded Natura 2000 kaitsealasid käsitlevatesse õigusaktidesse. Et Natura 2000

rahastamine on nii või teisiti vastuoluline teema, mis põhjustab palju õigustatud kriitikat, peame me asjakohaseid õigusakte igal juhul muutma Euroopa Parlamendi järgmise koosseisu ametiajal, kuid hiljemalt seoses uue eelarve vastuvõtmisega. See võiks olla ka hea võimalus põlislooduse õigusliku määratluse väljatöötamiseks ja tõhusama kaitse tagamiseks.

Ka minu kodumaal on üks ala, Aggteleki karstiaala koopad, liigitatud põlislooduseks. Üks osa sellest alast asub naaberriigi Slovakkia territooriumil. Oleksin väga õnnelik, kui Ungari ja Slovakkia looduskaitse suudaksid teha edukalt koostööd, et kujundada sellest alast kaitsealade võrgustikku (PAN) kuuluv looduspark, sest see võrgustik on töötanud välja põlislooduse kaitse eduka üleeuroopalise süsteemi.

Viviane Reding, komisjoni liige. – Härra juhataja, bioloogilise mitmekesisuse hävimise peatamine on Euroopa Liidu ja komisjoni jaoks üks esmatähtsaid ülesandeid. Küsimus on sõna otseses mõttes selles, milline on tulevikus elu Maal. Kuid vaatamata bioloogilise mitmekesisuse säilitamise tohutule tähtsusele on seni vähe edusamme tehtud.

2008. aasta detsembris võttis komisjon vastu esimese igakülgse hinnangu nii Euroopa Ühenduse kui ka liikmesriikide tasandil saavutatud tulemuste kohta. Vaatamata sellele, et viimastel aastatel on toimunud mõningaid positiivseid muutusi, mille üks näide on Natura 2000 võrgustik, on Euroopa Liidu bioloogiline mitmekesisus ikka veel pideva surve all, mille põhjuseks on elupaikade hävitamine, saastatus, kliimamuutus ja võõrliikide mõju. Komisjoni järeldus oli, et suure tõenäosusega ei suuda me 2010. aastaks peatada bioloogilise mitmekesisuse vähenemist ja et selleks tuleb nii liikmesriikide kui ka Euroopa Liidu tasandil veel palju tööd teha.

Seda kõike arvestades on komisjonil hea meel, et Euroopa Parlament on alati toetanud pingutusi, mida tehakse Euroopa rikkaliku ja mitmekesise looduspärandi kaitseks. Meid rõõmustab härra Hegyi algatus selle olulise, Euroopa põlisloodust käsitleva resolutsiooni koostamiseks.

Ma tahaksin kõigepealt teha üldise märkuse selle kohta, et komisjon juba tegeleb paljude raportis esile tõstetud küsimustega.

Näiteks 2008. aasta detsembris võttis komisjon vastu teatise „Euroopa Liidu strateegia väljatöötamine sissetungivate liikide suhtes“. Samuti on meil kavas algatada üldine arutelu Euroopa Liidu bioloogilise mitmekesisuse poliitika tuleviku üle ja ma loodan, et Euroopa Parlament annab sellesse oma panuse. Kindlasti tuleb kaaluda selliseid küsimusi nagu rakendamise tõhustamine ning bioloogilise mitmekesisuse ja kliimamuutuse seos.

Ma pean vajalikuks lisada ka ühe täpsustuse selle raporti kohta. Meie loodusalaste õigusaktide mõjusust hinnatakse pidevalt – ma mõtlen artikli 17 alusel esitatavaid aruandeid –, kuid praegu ei ole kavas neid õigusakte muuta, vaid põhitähelepanu on pigem tulemuslikul rakendamisel.

Tulgem nüüd tagasi põlislooduse teema juurde: Euroopa on tihedalt asustatud ja vaid 1–2% territooriumist on jäänud inimtegevusest puutumata. Kuid ehkki nende põlisloodusalade pindala on väike, on nad teaduslikus ja kultuurilises plaanis väga väärtuslikud. Nad võivad sümboliseerida koguni Euroopa koostööd ja lõimumist, nagu see on näiteks Saksamaa Baieri ja Tšehhi Böömi metsade puhul.

Enamik neist aladest kuulub juba Natura 2000 võrgustikku. Ent see raport innustab Euroopa Liidu põlisloodusalasid ja nendega sarnaseid alasid veelgi enam uurima, et saada teada, kas täiendavad Euroopa meetmed võiksid nende eriliste kohtade kaitsele kaasa aidata. Komisjon on tellinud mitmeid uuringuid ja teeb koostööd Euroopa Liidu eesistujariigi Tšehhiga. 2009. aasta mais toimub Prahas konverents. See konverents annab võimaluse käsitleda Euroopa põlisloodusaladega seotud küsimusi ja teha kindlaks nende alade kaitsmiseks vajalikud meetmed.

Lubage mul lõpetuseks kinnitada, et komisjon mõistab, et Euroopa maastik on pikaajalise inimtegevuse tulemus. Käsitlus elavast maastikust, mille puhul looduse ja inimese vajadused on tasakaalus, on Natura 2000 idee peamine aluspõhimõte. Kindlasti ei kavatse me oma praeguseid maastikke uuesti põlislooduseks muuta, kuid me peame avalikult võtma enesele kohustuse säilitada Euroopa viimased allesjäänud põlisloodusalad.

Seetõttu leiab komisjon, et Euroopa Parlamendi resolutsioon on õigeaegne. See on ka väga teretulnud panus Praha konverentsi jaoks. Suur tänu raportöörile.

Avril Doyle (PPE-DE). – Härra juhataja, ma tahaksin protestida kodukorra artikli 45 lõike 2 liigse ja aina kasvava kasutamise vastu, sest selle artikli alusel algatatakse väga olulisi teemasid.

Ma tõstatan selle küsimuse praegu seepärast, et oleksin väga tahtnud rääkida härra Hegyi suurepärasest tööst selle raportiga ning mul on kolleege, kes tulevad välja teemadega, mida minu parlamendikomisjonis või teiste kolleegide parlamendikomisjonides ei arutata, ja mul ei ole võimalust nendel teemadel täiskogu istungil kaasa rääkida.

Meil oli Euroopa Rahvapartei (Kristlike Demokraatide) ja Euroopa Demokraatide fraktsioonis nii töörühma kui ka fraktsiooni tasandil eelmisel nädal vägagi vaidlusterohke ja tuline sõnavahetus seoses sel nädalal artikli 45 lõike 2 alusel päevakorda pandud teemade arvuga. Mul on tõepoolest tunne, et see säte tuleb kiiresti üle vaadata. Ma tean, et selle sätte kehtestas Euroopa Parlament ise ja liikmesriigid olid sellega nõus, kuid ma tunnen, et meie head tahet kasutatakse ära, arvestades seda, kui palju on päevakorras teemasid, mille üle me ei saa arutleda, kusjuures nende arv kasvab üha ja tegemist on kõige tähtsamate päevakorrapunktidega.

Juhataja. – Proua Doyle, me võtame hea meelega teie avalduse teadmiseks, kuid ma tahaksin teile meelde tuletada, et artikli 45 kasutamine on esimeeste konverentsi kätes ja et sellel konverentsil on hääled teatud kaaluga, mis tähendab seda, et suurtel fraktsioonidel – eriti teie fraktsioonil – on suur võim, otsustamaks, milliseid teemasid ja milliste sätete alusel täiskogu istungil arutatakse.

Ma olen teiega mingis mõttes nõus; ma pean ütlema, et võib-olla oleme asendanud liigse leplikkuse liigse rangusega ning et tõde on kindlasti kusagil vahepeal.

Kuid ärge muretsege, selle küsimusega tegeldakse.

Daamid ja härrad, te peaksite pöörduma ka oma fraktsioonide esimeeste poole. Ma arvan, et nii mõistetakse teie sõnumit kõige paremini.

Päevakorrapunkti käsitlus on lõppenud.

Hääletus toimub homme.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 142)

Nicodim Bulzesc (PPE-DE), kirjalikult. Ma olin raporti „Euroopa põlisloodus“ variraportöör ja tahaksin önnitleda oma kolleegi Gyula Hegyit tema töö puhul.

Ma soovin esile tuua kaks teemat.

Esiteks: meil tuleb tõepoolest hakata kaardistama Euroopa viimaseid järelejäänud põlisloodusalasid. Loomulikult ei saa seda teha mõistet „põlisloodus“ määratlemata ja seetõttu kutsun ma komisjoni üles sellel eesmärgil tegutsema.

Teiseks tahaksin rääkida selle raporti põhiteemast, nimelt inimtegevusest ja turismist. Inimeste kohalolekut ei tohiks välistada; vastupidi, inimestele tuleb tutvustada nende kodumaa looduslikult kauneid kohti, nii et neid oleks võimalik paremini säilitada.

Me peame toetama sellistel aladel säästvat turismi ning õpetama nende alade majandajaid põlisloodust säilitama ja kaitsma.

Seetõttu ühinen ma selle valdkonna peamiste vabaihenduste taotlusega ja palun komisjonil koostada suuniseid Euroopa põlislooduse säilitamise kohta.

Magor Imre Csibi (ALDE), kirjalikult. – Põlisloodus võib eri inimeste jaoks tähendada eri asju. Minu jaoks tähendab põlisloodus inimtegevusest puutumata alasid, kus asjad kulgevad omasoodu. Nii et minu jaoks läheb põlisloodusega seotud turismi edendamine mõistega „põlisloodus“ vastuollu. Teisalt olen ma nõus, et kui säästev turism toimub nõuetekohaselt, võib see anda majanduslikku tulu, mis innustab kohalikke kogukondi loodus- ja kultuuripärandit kaitsma.

Kuid suurem nõudlus põlisloodusega seotud turismi järele avaldab survet just neile väärtustele, mida turistid otsivad, ja võib kiirendada habraste ökosüsteemide hävitamist. Lahenduseks võiks olla see, kui väikesed põlisloodusalade osad avataks kvaliteetsele säästvale turismile, mis ei kahjusta nende alade looduskaitse-eesmärke. Turismi tuleks lubada rangete tingimuste alusel – näiteks piiratud hulk turiste päevas – ning vastavalt põhjalikule säästva turismi kavale, mis toetab kaitsealgausi ja soodustab põlislooduse nautimist vastutustundlikul moel. Turismikavasid ja turismiettevõtjate tegevust tuleks hinnata põhjalike hindamismehhanismide abil, mille kavandamisel on silmas peetud just põlisloodusalasid. Eesmärk on teadvustada turistidele ja ettevõtjatele, et põlisloodus tähendab vabaduse kõrval ka vastutust.

Vasilica Viorica Dăncilă (PSE), kirjalikult. – (RO) Looduslikku rikkust tuleb tulevaste põlvkondade jaoks säilitada. Näiteks Rumeenia on üks neist riikidest, kus floora ja fauna on iseäranis rikkalik ja mitmekesine. Kuid selle eesmärgi saavutamiseks peab Euroopa Liit laiendama ühenduse rahaliste vahendite kasutamist põlislooduse kaitsega seotud tegevuse rahastamiseks. Seega peaks komisjon eraldama maaelu arengu fondi kaudu suuremaid summasid Euroopa põllumajandussektori keskkonnakaitseprojektidele selge eesmärgiga rahastada põlislooduse kaitsmist.

Teisalt peaks Euroopa Komisjon koostama selged eeskirjad rahalise toetuse andmiseks põlisloodusalade lähimübruses ellu viidavatele kohalike kogukondade projektidele, mille raames lubatakse kontrollitud turismi looduskaitse all olevates piirkondades ja mis võimaldavad kohalikel kogukondadel majanduslikku tulu teenida.

Lisaks peab komisjon soodustama liikmesriikide piiriülest koostööd looduskaitseprojektides, mille eesmärk on kahe või enama riigi territooriumil asuvate põlisloodusalade kaitse.

Daniel Petru Funeriu (PPE-DE), kirjalikult. – (RO) Euroopa bioloogiline mitmekesisus on kõige väärtuslikum pärand, mille me tulevastele põlvedele saame jätta. Ma tunnustan ja toetan raportit Euroopa põlisloodusalade kohta. Tahaksin juhtida tähelepanu sellele, kui murettekitav on olukord Euroopa kõige rikkalikuma bioloogilise mitmekesisusega piirkonnas – Doonau deltas. Doonau deltale avaldavad pidevalt survet salaküttimine, ebaseaduslik majandustegevus ja ka kontrollimatu turism. Üks suuremaid delta kahjustamise põhjuseid peitub sealsete inimeste ja läbi Rumeenia voolavate Doonau harujõgede ääres elavate maainimeste teadmatuses.

Tahaksin kasutada võimalust ning kutsuda komisjoni ja nõukogu üles selle raporti alusel kaaluma võimalikult kiiresti konkreetsete meetmete võtmist, et luua Doonau delta seisundi hindamiseks tööühm, töötada välja tõhusad keskkonnavaluste teadmiste suurendamise programmid elanikele, kes mõjutavad otseselt selle ala bioloogilist mitmekesisust, ja kehtestada bioloogilise mitmekesisuse kaitse normid.

Samas tuleb tõdeda, et põlislooduse kaitset ei ole võimalik Euroopa Liidus, eelkõige Doonau delta alal saavutada, kui samasuguseid meetmeid ei rakendata ka Euroopa Liidu naaberriikides. Seetõttu esitan ma komisjonile ja nõukogule üleskutse tugevdada dialoogi ja erimeetmete rakendamist suhetes nende riikidega.

Daciana Octavia Sârbu (PSE), kirjalikult. – (RO) Et 2007. aastal seatud eesmärgi peatada bioloogilise mitmekesisuse hävimine 2010. aastaks ei ole võimalik saavutada, muutub põlisloodusalade kaitsmine edendamise-, arendamise- ja rahastamistegevuse kaudu esmatähtsaks ülesandeks, arvestades kliimamuutust ja turismi negatiivset mõju.

Ettepanek luua süsteem Euroopa põlislooduse kaardistamiseks aitaks määratleda bioloogilist mitmekesisust ja rikkumata alasid, mis vajavad liikmesriikidelt rohkem tähelepanu ja suuremaid jõupingutusi kaitsmiseks. Teavituskampaaniad, mille mõte on suurendada üldsuse teadlikkust põlisloodusaladest, kvaliteetse säästva turismi edendamine ning linnudirektiivi ja elupaikade direktiivi jõustamine on vaid mõned vahendid, mis aitavad meil neid alasid kaitsta.

Juba praegu on Euroopas kaheksa rahvusparki, sealhulgas Retezati rahvuspark Rumeenias. Need pargid kuuluvad kaitsealade võrgustikku (PAN). See võrgustik vastutab põlisloodusalade haldamise eest ning koondab kõiki riigiasutusi ja kohalikke turismiagentuure, kes tegelevad turismi säästva arengu tagamisega. Euroopa Komisjon peaks seda algatust toetama ja tegema selle võrgustikuga koostööd, et vahetada teavet ja häid tavasid.

19. Üld- ja teenistusliku lennunduse säästvat tulevikku hõlmav kava (lühiettekanne)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on transpordi- ja turismikomisjoni nimel Luís Queiró koostatud raporti „Üld- ja teenistusliku lennunduse säästvat tulevikku hõlmav kava” lühiettekanne (2008/21 34(INI)) (A6-0501/2008).

Luís Queiró, raportöör. – (PT) Härra juhataja, volinik, seni ei ole üld- ja teenistusliku lennunduse sektorit Euroopa tasandil eraldi käsitletud. Selle raporti poliitiline tähtsus tuleneb seega asjaolust, et komisjon ja Euroopa Parlament uurivad kõnealust tegevusala esimest korda ajal, mil see kasvab nii mahu kui ka majandusliku tähtsuse mõttes aina kiiremini.

Numbrid räägivad iseenda eest: ainuüksi teenistusliku lennunduse valdkonnas kasvab väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete arv kordades, lennukite arv suureneb eelseisval kümnendil eeldatavasti kaks korda ja jõuab 3500 lennukini ning aastakäive ületab 25 miljardit eurot. See sektor annab otseselt või kaudselt tööd

154 000 inimesele kogu Euroopas. Üldlennunduse sektoris on kasutusel hinnanguliselt 30 000–50 000 lennukit ning üld- ja teenistusliku lennunduse sektoris tehakse kokku umbes 9% kõigist registreeritud lendudest ja see sektor kasvab Euroopas kõige kiiremini – kaks korda kiiremini kui kõik teised transpordisektorid.

Teenistuslik lennundus toob suurt sotsiaalset ja majanduslikku kasu; võimaldades paindlikku otsetransporti, suurendab see sektor kodanike liikuvust, ettevõtete tootlikkust ja piirkondlikku ühtekuuluvust.

Üldlennunduse sektor osutab olulisi teenuseid väga erinevates valdkondades, alates otsingu- ja päästeoperatsioonidest ning lõpetades tuletõrje, liikluse reguleerimise, kartograafia ja harrastus- ja sportlennundusega. Samuti on see terve lennundussektori jaoks oluline professionaalsete oskuste allikas.

Ma pean mainima ka selle sektori Euroopa haru, mille turuosa on maailmas järjepidevalt kasvanud, moodustades nüüd ligikaudu 16%, ja mida tuleb seetõttu toetada.

Raportist endast rääkides olen mina kui raportöör nõus sellega, mida komisjon oma teatistes rõhutas: on vaja uurida selle sektori erivajadusi ja määrata kindlaks selle kesksed teemad. See eeldab andmete kogumist; poliitiliste otsuste tegijatele tuleb võimaldada piisavalt andmeid ja statistilist teavet, et aidata neil seda sektorit paremini mõista ja seda asjakohaselt reguleerida. Teine teema on seotud proportsionaalsuse põhimõtte kohaldamisega selle sektori reguleerimisel. Peamine küsimus on see, kas kommertslennukite käitamise reguleerimiseks mõeldud eeskirjad sobivad lihtsamate ja väiksemate, sageli ühe mootoriga õhusõidukite käitamise reguleerimiseks.

Me toetame komisjoni kavatsust kohaldada proportsionaalsuse põhimõtet nii eeskirjade koostamisel kui ka nende rakendamisel, pidades alati silmas, et see ei või kahjustada üldist ohutust. Üks näide selle kohta on Euroopa Lennundusohutusameti poolt juba vastu võetud teatud lennukõlblikkuseeskirjade kohandamine muude kui kommertslennukite käitamise jaoks või võimalik lihtsustatud julgeolekutoimingute ja reisijate kontrollimisega seotud erieeskirjade kohaldamine teenistuslikus lennunduses.

Kolmas teema puudutab lennujaamadele ja õhuruumile juurdepääsu probleemi. Üks on kindel: neil lennukitel on tavaliselt raskusi juurdepääsul suurtele lennujaamadele ning samasugused probleemid on hakanud tekkima ka piirkondlike ja teisejärguliste lennujaamade puhul. Lahendused võivad ulatuda olemasoleva läbilaskevõime optimeerimisest teenindusaegasid käsitlevate eeskirjade muutmiseni. Samuti on vaja ergutada investeeringuid väikestes ja keskmise suurusega lennujaamadesse, et suurendada Euroopa eri piirkondade ja linnade vaheliste lennuühenduste arvu.

Mis puudutab õhuruumi läbilaskevõime küsimust, siis me rõhutame ühtse Euroopa taeva ja ühisettevõtte SESAR (ühtse Euroopa taeva lennujuhtimise uurimisprogramm) raames läbi viidavate reformide tähtsust ja toonitame taas vajadust hoiduda ebaproportsionaalsetest nõudmistest väikelennukite navigatsiooniseadmete suhtes, kuid pidada alati silmas ohutuse nõudeid.

Neljas ja viimane teema on seotud selle tegevusvaldkonna keskkonnasäästlikkusega. Ehkki süsinikdioksiidi heitkogused on väikelennukite puhul väiksemad, tuleb edendada teadus- ja arendustegevust ja uuenduslikkust ning mitte üksnes algatuste „Clean Sky“ ja CESAR (kulutõhusad väikeõhusõidukid) raames, vaid ka vähem saastavate mootorite ja keskkonnahoidlikumate kütuste kasutamise teel.

Härra juhataja ja proua volinik, ma tahaksin lõpetuseks avaldada lootust, et sellest raportist saab tõeline alus tulevastele õigusloomeliste ja reguleerivatele meetmetele, mida selle sektori jaoks võidakse koostada. Seda soovi silmas pidades kutsub transpordi- ja turismikomisjon Euroopa Komisjoni üles esitama 2009. aasta lõpuks aruande raportis tõstatatud küsimuste lahendamisel saavutatud edu kohta. Ma loodan, et homsel hääletusel jagab seda soovi Euroopa Parlamendi liikmete valdav enamus.

Viviane Reding, komisjoni liige. – Härra juhataja, komisjon väljendab selle raporti üle heameelt ning tänab raportööri ja parlamendikomisjoni suurepärase töö eest.

2008. aasta jaanuaris avaldas komisjon esimest korda teatise, mis käsitleb üld- ja teenistuslikku lennundust. 2008. aasta aprillis järgnesid sellele väga positiivsed nõukogu järeldused ja nüüd see Euroopa Parlamendi oluline raport.

Üld- ja teenistuslik lennundus on Euroopa Liidu lennundussektori tähtis osa, mille väärtus on umbes 2,3 miljardit eurot aastas. See sektor investeerib palju teadus- ja arendustegevusse ning kasvab kiiresti. Enam kui kaks kolmandikku kõigist Euroopa Liidu sertifitseeritud õhusõidukest on kasutusel selles sektoris.

Üld- ja teenistuslikus lennunduses tegutsevad peamiselt väikesed ja keskmise suurusega ettevõtted. See sektor on ka väga mitmekesine. Eeskirju tuleb selle sektori erilise olemusega kohandada, unustamata siiski ohutust ja julgeolekut. Meil on hea meel, et Euroopa Parlament toetab oma raportis seda proportsionaalsuse põhimõtet.

On kolm peamist valdkonda, millele me peame lähitulevikus oma jõupingutused koondama: üldlennunduse Euroopa Liidu ühiste ohutusnormide väljatöötamine, mittekommertslenkunduse kaasamine Euroopa lennuliikluse juhtimise uue põlvkonna süsteemidesse ja selle sektori negatiivse keskkonnamõju vähendamine.

Komisjon kavatses järgmisel aastal teha ettepaneku mitmete Euroopa Liidu rakenduseeskirjade kohta, millega tagatakse mittekommertslenkunduses ühtne ohutustase. Nagu ka teie raportis on esile tõstetud, peame tagama, et need eeskirjad sätestaksid piisava ohutustaseme ja oleksid ka proportsionaalsed ega koormaks ettevõtjaid tarbetult.

Me jätkame Euroopa lennuliikluse tulevase juhtimissüsteemi arendamist, lähtudes põhimõttest, et õhuruum on ühine vara, mis peaks olema kõikidele kasutajatele ohutul viisil kättesaadav. Üldlennunduse seisukohalt on ühtne Euroopa taevast SESAR õhuruumile ja lennuväljadele ohutu juurdepääsu parandamiseks ülimalt olulised. Need tehnoloogilised võimalused avavad tee uutele teenustele, mida Euroopas pole veel nähtud.

Lõpetuseks: üld- ja teenistuslik lennundus mõjutab vaatamata pidevale tehnoloogilisele arengule keskkonda ning nimetatud sektor – nagu terve lennundussektor – peab aitama seda mõju vähendada. Ka siin on oluline järgida proportsionaalsuse põhimõtet.

Komisjon ootab, et saaks Euroopa Parlamendiga selle raporti kohaselt koostööd teha, ja esitab tulemuste kohta aruande.

Juhataja. – Päevakorrapunkti käsitus on lõppenud.

Hääletus toimub homme.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 142)

Bogdan Golik (PSE), kirjalikult. – (PL) Kõigepealt soovin tänada Luís Queirót raporti eest, mis käsitleb Euroopa transpordi tuleviku jaoks nii olulist teemat.

Tahaksin rõhutada üld- ja teenistusliku lennunduse ning selle sektori lennukitööstuse arendamise tähtsust. Kuigi komisjoni pakutud lahendused ei näe ette mingeid järske õigusaktide muudatusi ja võivad praegu tunduda vähetähtsad, ei ole võimalik üle hinnata nende mõju lennunduse tulevikule, arvestades turu dereguleerimist ja lennutranspordisektori arengut Poolas.

Komisjoni eesmärk on lihtsustada selle lennundussektori arengu hõlbustamiseks olemasolevaid regulatiivmenetlusi, kohandada õigusnorme uute lennuliikluse juhtimise vormidega ja muuta neid, et tagada proportsionaalsus.

On selge, et see algatus väärib igakülgset toetust. Siiski tuleks tagada, et poliitika kujundamisel ja rakendamisel ning läbilaskevõime kavandamisel ja optimeerimisel võetakse arvesse kõikide õhuruumi ja lennunduse infrastruktuuri kasutajate vajadusi. Et hõlbustada täiendavat reformimist, tuleb luua Euroopa üld- ja teenistusliku lennunduse andmete kogumise süsteem. Samuti on vaja lihtsustada selle sektori juurdepääsu välisturgudele, toetades uute konkurentsivõimeliste tehnoloogiate arengut, kuid kandes samas hoolt looduses keskkonna kaitse põhimõtete järgimise eest.

Louis Grech (PSE), kirjalikult. – Mul on selle raporti üle hea meel, sest selle eesmärk on ühtlustada üld- ja teenistuslikku lennundust käsitlevaid eeskirju ühenduse tasandil ning tuua neisse rohkem selgust. Üld- ja teenistuslik lennundus on kõige kiiremini kasvav segment Euroopa tsiviillennunduses ning see toob liikmesriikidele mitmesugust sotsiaalset ja majanduslikku kasu. Et seda sektorit võimalikult hästi ära kasutada, tuleb seda asjakohaselt reguleerida. Näiteks praegu puuduvad kõnealuse sektori kohta usaldusväärsed andmed ning see probleem tuleb juhtimise, ohutuse ja julgeoleku huvides kiiresti lahendada.

Komisjon peaks tegema selget vahet suuremahulisel kommertslenkundusel ja eraomanduses olevate lennukite käitamisel. Õigusaktid peaksid olema proportsionaalsed riskidega, mis kaasnevad lennunduse eri liikidega, ning neis peaks võtma arvesse kulusid, mis tulenevad nende täitmisest.

Tulevased õigusaktid peaksid seda sektorit stimuleerima ja edendama, mitte piirama.

Probleeme võib tekitada asjaolu, et suurem osa üld- ja teenistuslikust lennundusest jääb komisjoni direktiivi (millega lisatakse lennutegevus kasvuhoonegaaside saastekvootidega kauplemise süsteemi) kohaldamisalast välja. Arvestades üld- ja teenistusliku lennunduse kiiret kasvu, leian ma, et selle sektori keskkonnamõju tuleb ühel või teisel moel vähendada.

Mieczysław Edmund Janowski (UEN), kirjalikult. – (PL) Ajal, mil me kuuleme pidevalt sõna „kriis“, ei ole kerge rääkida üld- ja teenistusliku lennunduse stabiilsest tulevikust. Seetõttu tänan Luís Queirót, kes võttis vaevaks koostada sel teemal raporti. Palju õnne! Olen kindel, et õhutransport võib olla liikumapanev jõud, mis lükkab maailma ja Euroopa majanduse käima. See oli kõigest 106 aastat tagasi, kui vennad Wrightid tegid maailma esimese mehitatud lennu mootorlennukiga (ehkki nad tõusid vaevalt 40 meetri kõrgusele). See oli tõelise lennunduse algus.

Tänapäeval on lennundus hästi arenenud majandusharu, kus toodetakse lennumasinaid, mis on aina paremini varustatud mitmesuguste aparaatidega. Lennundus hõlmab ka keerukaid navigeerimis- ja juhtimissüsteeme, lennujaamade maapealse infrastruktuuri ehitamist, julgeolekusüsteemi jne. Me peaksime teadma, et Euroopa üld- ja teenistusliku lennunduse sektoris on kasutusel ligikaudu 50 000 lennukit ning peaaegu neli korda rohkem väike- ja purilennukeid kasutatakse sportimiseks ja harrastustegevuseks. Need numbrid räägivad iseenda eest.

Eeltoodut arvestades on Euroopa õhuruumi ja lennujaamade vajaliku läbilaskevõime tagamine väga tähtis küsimus. Tahaksin juhtida tähelepanu asjaolule, et piirkondlikud lennujaamad on ühendusepidamise järjepidevuse tagamisel Euroopa Liidus väga olulised. Loomulikult ei või õhutranspordi arendamisest rääkides unustada ka looduskeskkonnaga seotud probleeme.

Eija-Riitta Korhola (PPE-DE), kirjalikult. – (FI) Härra juhataja, arutelu lennunduse üle on sageli moonutatud: kaldutakse rääkima rohkem lennuliikluse tõttu tekkivatest heitkogustest, kuid ei olda valmis nägema selle sektori potentsiaali. On selge, et lennunduses ja lennuliikluses tekib heitkoguseid, ent sama selge on, et need on tulevikualad. See kehtib nii kommertslennunduse kui ka üld- ja teenistusliku lennunduse kohta.

Kuigi Euroopa Liidu siseturgu käsitlevad õigusaktid on seni keskendunud peamiselt kommertslennundusele, väärib märkimist, et üld- ja teenistusliku lennundusega seonduvad küsimused kerkivad aina sagedamini esile sellistes valdkondades nagu kliimapoliitika, keskkonnakaitse ja lennundusohutus. Arvestades muu hulgas teenistusliku lennunduse üha kasvavat tähtsust, peame kindlasti nendele sektoritele tähelepanu pöörama ja tagama nende konkurentsivõime.

Soovin väljendada oma muret seoses lennunduses valitsevate äritingimustega. Väikesed ja keskmise suurusega lennujaamad on üld- ja teenistuslikus lennunduses väga olulised. Tuleks edendada nende rajamist ja ajakohastamist ning liikmesriike tuleks ergutada neisse investeerima. Jätkuvalt kasvav teenistuslik lennundus ummistab kasutatavaid lennujahu aina enam.

Kliima kaitse seisukohalt võib öelda, et ehkki väiksemad lennukid ei ole tulevasse heitkogustega kauplemise süsteemi kaasatud, töötatakse selles sektoris välja vabatahtlikku süsinikdioksiidi korvamise mehhanismi. See on märk lennuliikluse kui terviku arengupotentsiaalst. Ühendus peaks tegema kõik endast oleneva, et ergutada teadusuuringuid uuenduslikumate ning energiatõhusamate ja keskkonnahoidlike õhusõidukite väljatöötamiseks. Eesmärk peab olema ei midagi vähemat kui heitkogustevaba lennuliiklus.

20. Sooline mittediskrimineerimine ja põlvkondadevaheline solidaarsus (lühiettekanne)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on naiste õiguste ja soolise võrdsõuslikkuse komisjoni nimel Anna Záborská koostatud raporti „Soolisest diskrimineerimisest hoidumine ja põlvkondadevaheline solidaarsus“ lühiettekanne (2008/2118(INI)) (A6-0492/2008).

Anna Záborská, raportöör. – (SK) Lubage mul kõigepealt tänada kõiki kolleege abi eest, mida nad mulle selle omaalgatusliku raporti koostamisel osutasid. Naiste õiguste ja soolise võrdsõuslikkuse komisjonis toimunud hääletus oli mitmete ulatuslike arutelude ja kompromisside tulemus.

Mehed ja naised, kes loovad praegu põlvkondadevahelisi solidaarsusvõrgustikke, väärivad tunnustust. Oma sihikindlusega aitavad nad palju kaasa riikide ja kogu Euroopa rikkuse ja üldise heaolu loomisele. Kahjuks ei kajastu see panus riiklikus statistikas ega arvepidamises. Seetõttu kogevad need mehed ja naised varjatud diskrimineerimist. Naistel ja meestel peab olema õigus valida endale sobiv ja mugav tegevus. Ühiskonna

kohustus on tagada see valikuvabadus, mitte suhtuda ühtegi tegevusse halvasti lihtsalt seetõttu, et see jääb väljapoole ametliku tööturu tavapärasest ulatust.

See on lühike kokkuvõte minu omaalgatuslikust raportist, mis käsitleb soolisest diskrimineerimisest hoidumist ja põlvkondadevahelist solidaarsust. Raporti teema on nende arutelude keskmes, mis käsitlevad Euroopa tulevikku ja liikmesriikide tööhõivet. Kuigi see on üsna tehniline raport, ei puudu sellest inimlik mõõde. Selles on midagi meie kõigi jaoks, sest igaüks meist elab oma isiklike laiemate või kitsamate pere- ja sotsiaalsete suhete võrgustikus. Põlvkondadevahelise solidaarsuse kitsendamine pelgalt laste eest hoolitsemisele on ekslik tõlgendus. Põlvkondadevaheline solidaarsus tähendab ka vastutust meie vanemate ja eakate eest ning ülalpeetavate eest hoolitsemist.

Lisaks hõlmab põlvkondadevaheline solidaarsus kodanike harimist elu, inimväärikuse ja keskkonnakaitse teemadel. Ennekoike on tegemist sotsiaalse õigluse küsimusega. See on Euroopa tuleviku ja selle elanike üldise heaolu alus. Personalijuhid on ühel meelel selles, et inimeste võimed on võrreldavad akadeemiliste kraadidega. Seetõttu on vaja seda väärtust selgelt ja positiivselt hinnata.

Euroopa Liit peab looma selle eesmärgi saavutamiseks poliitilise raamistiku. Põlvkondadevahelisele solidaarsusele aitavad kaasa ennekoike naised, kes osalevad sotsiaalsete suhete loomisel. Seepärast puudutab see raport peamiselt neid. Majandusteadlased kasutavad majapidamistööde väärtuse rõhutamiseks matemaatilisi mudeleid. Majandus- ja rahvastikuteadlaste aastatepikkustest uuringutest ilmneb, et naiste panus sisemajanduse koguprodukti võiks olla isegi suurem, kui võetaks arvesse nende tööd, mille eest palka ei maksta. Selle asjaolu eiramine tähendab mineviku tõekspidamistest kinnihoidmist. Me peame vaatama ettepoole, et luua tingimused kõikide meeste ja naiste kaasamiseks põlvkondadevahelisse solidaarsusesse, sõltumata nende sotsiaalsest seisundist.

Euroopa Liit peab tegutsema, kui ta tahab mittediskrimineerimise ja võrdsed võimalused tegelikult tagada. Minu fraktsioon – Euroopa Rahvapartei (Kristlike Demokraatide) ja Euroopa Demokraatide fraktsioon – toetab uhkusega mittediskrimineerimise poliitikat, mille eesmärk on saavutada üldine heaolu ning mis austab meeste ja naiste erinevusi, ent peab silmas, et mehed ja naised täiendavad teineteist. Daamid ja härrad, ma tahaksin rõhutada ka seda, et raportile eelnesid ulatuslikud konsultatsioonid paljude naisi ühendavate valitsusväliste organisatsioonidega. Lisaks võtsin ma oma raportis arvesse Euroopa Parlamendi kolme fraktsioonidevahelise ühenduse arvamusi; need ühendused tegelevad selliste teemadega nagu ATD Quart Monde, perekond ja lapsepõlve kaitse ning hooldajad. Naiste õiguste ja soolise võrdsuslikkuse komisjon võttis selle raporti ühehäälselt vastu. Daamid ja härrad, tahaksin kutsuda teid üles võimaldama meil seda koostööd jätkata ja hääletama homme naiste õiguste ja soolise võrdsuslikkuse komisjoni resolutsiooni ettepaneku poolt.

Viviane Reding, komisjoni liige. – Härra juhataja, ma arvan, et proua Záborská töö on väga oluline, sest teema, mida ta käsitleb, on meie ühiskonnas erakordselt tähtis.

Küsimus sõltuvusest muutub tulevikus üha pakilisemaks nii rahvastiku vananemise tõttu kui ka seoses meeste ja naiste võrdsusega, sest laste ja ülalpeetavate eest hoolitsemine on praegu endiselt peamiselt naiste õul.

Seetõttu tuleb meil praktikas rakendada meetmeid, mis aitavad naistel tööturule siseneda või seal püsida ja parandavad pereelu tingimusi, eriti neid, mis hõlbustavad töö- ja eraelu tasakaalu leidmist.

Mis puudutab konkreetselt ülalpeetavate eest hoolitsemist, siis komisjon on juba teinud meetmete kohta ettepanekuid. Ülalpeetava pereliikme hooldamiseks antava puhkuse teema kaasati Euroopa sotsiaalpartneritega peetavatesse aruteludesse töö-, era- ja pereelu ühitamise üle. Komisjon uurib ka eakatele ülalpeetavatele osutatavate teenuste kvaliteeti ja kaitset väärkohtlemise eest, samuti meetmeid, mida tuleks võtta Euroopa tasandil koostöös liikmesriikidega, et kiirendada infrastruktuuri ja teenuste arengut ning ajakohastamist.

Euroopa Liidu ühtekuuluvuspoliitika alusel kaasrahastatakse Euroopa Sotsiaalfondi kaudu jätkuvalt nii riikliku kui ka kohaliku tasandi algatusi. Avatud kooskõlastamise meetodi kasutamisel sotsiaalse kaitse ja sotsiaalse kaasatuse valdkonnas pööratakse erilist tähelepanu pensioniskeemide ajakohastamisele, et võtta paremini arvesse uusi töövorme, karjäärikatkestusi ja ülalpeetavate pikaajalist hooldamist.

Me tegeleme selle teemaga ja ma loodan väga teha tihedat koostööd ka Euroopa Parlamendi liikmetega. Me oleme Euroopa Parlamendile tänulikud, et see väga oluline töö on tehtud.

Marie Panayotopoulos-Cassiotou (PPE-DE). – (EL) Härra juhataja, ma tahaksin märkida, et lisaks sellele raportile, mis võeti naiste õiguste ja soolise võrdsuslikkuse komisjonis vastu absoluutse häälteenamusega, esitasid teatud liikmed ka alternatiivse resolutsiooni ettepaneku. Homme hääletades peame valima selle

resolutsiooni ettepaneku ja parlamendikomisjoni esitatud ettepaneku vahel. Üks teeb teise maatasa. Me ei saa rääkida sellest alternatiivsest ettepanekust täiskogu istungil, kuulata ära neid kolleege, kes selle esitasid, ega avaldada oma arvamust selle kohta. See on nende uute reeglite viga, mida te peaksite tunnustama.

Juhataja. – Jah, proua Panayotopoulos-Cassiotou, see, mida ma ennist proua Doyle'ile ütlesin, kehtib ka selle küsimuse kohta. Me kohaldame artiklit 45, mis seab meie kõneajale tõesti väga ranged raamid, sest sõna saab võtta ainult raportöör.

Me lähtume esimeeste konverentsist, kus otsustati, et seda teemat arutatakse selle konkreetse artikli alusel. Meie kodukorda tuleks kahtlemata edasi arendada, et võimaldada suuremat paindlikkust ja põhjalikumaid arutelusid, kuid te mõistate kindlasti, et kodukorra muutmine täna õhtul ei ole minu pädevuses. Kuid sellegipoolest on teie märkust arvesse võetud.

Päevakorrapunkti käsitus on lõppenud.

Hääletus toimub homme.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 142)

Corina Crețu (PSE), kirjalikult. – (RO) Sooline diskrimineerimine on endiselt reaalsus, kahjuks isegi Euroopa Liidu liikmesriikides. See ei kehti üksnes erasektori kohta, kus suuretevõtete juhatuste kümnest liikmest üheksa on mehed, vaid ka avaliku sektori kohta, kus naised on samuti alaesindatud.

Kuid Lissaboni strateegia eesmärk on tagada tööhõive 60 protsendile töövõimelistest naistest. Lisaks ei tohi me unustada, et üks Euroopa suuremaid probleeme keskpikas ja pikas perspektiivis on tema demograafiline olukord. Euroopa Liidu elanikkonna keskmine vanus kasvab kiiremini kui maailma teistes piirkondades ning rahvastiku juurdekasv on vaid 0,4%, mis tähendab, et Euroopa Liit peab toime tulema ühtaegu töövõimelise elanikkonna vähenemise ja rahvastiku vananemisega.

Seega ei tohi valik karjääri ja laste kasvatamise vahel olla lõplik ega kohustuslik ning neid kaht eluvaldkonda peab olema võimalik tasakaalustada.

Daniel Petru Funeriu (PPE-DE), kirjalikult. – (RO) Üks Euroopa Liidu põhiväärtusi on igasuguse diskrimineerimise kaotamine. Lisaks diskrimineerimise kõrvaldamisele – ka meeste ja naiste vahel – tuleb meil rakendada ennetavaid meetmeid naiste tööalase karjääri edendamiseks. Üks neist valdkondadest, kus naised on väga vähe, on teadus. Lisaks sellele, et naised on arvuliselt vähem, on nad alaesindatud ka juhtimishierarhias: mida kõrgem hierarhiaaste, seda väiksem on naiste osakaal.

Sel viisil jätab ühiskond end ilma elanikkonna olulise osa loomingulisest potentsiaalst. Nii teadusmaailmas valitsev tihe konkurents, teadustööga paratamatult kaasnev geograafiline liikuvus kui ka karjääri loomine suhteliselt hilises eas on tegurid, mille tõttu on seda tegevusvaldkonda raske pereeluga ühitada.

Ma kasutan arutelu selle teema üle ära selleks, et rõhutada vajadust panna paika konkreetne poliitika, mille eesmärk on saavutada meeste ja naiste võrdsus akadeemilises elus. Selles poliitikas peab Euroopa tasandil arvestama mitmeid häid tavasid, mis hõlmavad näiteks abikaasade kutsetegevuse lihtsustamist, kõrgkoolide ja teadusasutuste ergutamist lastehoiukeskustesse investeerima ning naistele kiire juurdepääsu võimaldamist akadeemilistele ametikohtadele.

Zita Gurmai (PSE), kirjalikult. – (HU) Liikmesriigid ja Euroopa Liit peavad toetama demograafilisi uuendusi ning viima oma tegevuse kooskõlla majanduskasvu ja tööhõivet käsitleva uuendatud Lissaboni strateegiaga ning meeste ja naiste võrdsuslikkuse poliitikaga. Euroopa ühiskonna tasakaal sõltub põlvkondadevahelistest solidaarsussuhetest, mis on keerukamad kui kunagi varem: noored elavad vanematekodus pikemat aega, samas on üha tavalisem, et vanemad peavad hoolitsema ka oma vananevate sugulaste eest. Sellest tulenev koormus langeb peamiselt noorte ja keskealiste põlvkonna ning eriti naiste õlule. Seetõttu tundub, et meeste ja naiste võrdsus ehk võrdsed võimalused laiemas mõttes on põlvkondadevahelise solidaarsuse uute vormide tekkimise peamine eeltingimus.

Seoses perekondlike kohustustega, s.t pere- ja tööelu ühitamisega on meeste ja naiste võrdsus ilmselgelt väga oluline teema, millest oleneb, kas Euroopa pered hakkavad taas suurenema. Samuti on ülimalt tähtis tagada sobiva kvaliteediga ja sobival hulgal lastehoiuteenuseid neile, kes sooviksid laste kasvatamise kõrvalt teha palgatööd. Euroopa Parlamendi Sotsiaaldemokraatide fraktsioon teeb kõik endast oleneva, et tagada Barcelona protsessi eesmärkide täitmine, ja märgib kahetsustundega, et eesistujariigi Tšehhi programm ilmselgelt neid eesmärgi ei hõlma.

Anneli Jäätteenmäki (ALDE), kirjalikult. – Tänan, juhataja!

See raport on tähtis, sest kirjeldab soolist diskrimineerimist ja põlvkondadevahelise solidaarsusega seotud diskrimineerimist ning aitab need kõrvaldada.

On päris selge, et naised, kes on otsustanud töölt koju jääda, et oma vastsündinud lapse eest hoolitseda, on diskrimineeritud. Neil on tihtipeale raskusi samadel tingimustel tööle naasmisega, neid ei edutata ja nad kaotavad nii sissetulekutes kui ka sotsiaalkindlustushüvitistes.

Lisaks kaotavad need mehed ja naised, kes jäävad töölt pikaks ajaks eemale, et hoolitseda eakate inimeste või väikeste laste eest, majanduslikus mõttes, sest neil puudub sissetulek ja nende töö ei kajastu SKPs, ehkki nad teevad tähtsat tööd. See töö jääb tihti tähelepanuta nii poliitikakujundajate kui ka terve ühiskonna silmis. Neile, kes on otsustanud töötamise asemel koju jääda, vaadatakse ülalt alla, sest inimeste arvates ei anna nad ühiskonnale oma panust.

Daamid ja härrad!

Euroopa Liit peaks edendama poliitikat, mis kaotaks selle diskrimineeriva meelestatuse ning tagaks inimestele, kes otsustavad mõne pereliikme eest hoolitsemiseks koju jääda, parema puhkusekorralduse ja rohkem toetust. Seda poliitikat tuleks rahastada avaliku sektori vahenditest, sest nii väheneb tõenäosus, et tööandjad diskrimineerivad oma töötajaid.

Aitäh!

Siiri Oviir (ALDE), kirjalikult. – (ET) Täname Euroopa seisab silmitsi senikogematute demograafiliste muutustega. Kui Euroopas tahetakse rahvastiku vähenemise tendentsi muuta, tuleb meil just ELi ja liikmesriikide poliitika kaudu peresid igati toetada ning võimaldada naistel ja meestel ühitada pere- ja tööelu, kuid seda selliselt, et kodu ja perega seotud kohustused jaotuksid meeste ja naiste vahel võrdselt.

Toetan igati valminud EP alternatiivset soolise mittediskrimineerimine ja põlvkondadevahelise solidaarsuse resolutsiooni ettepanekut, mis on võrreldes eelneva raportiga realistlikum.

Eriti väärib esiletoomist eesmärk sooliselt tasakaalustada hoolduspoliitikat. Tihti on ebavõrdsus hooldustöö tegemisel tingitud taskukohaste, kättesaadavate ja kõrge kvaliteediliste teenuste puudumisest liikmesriikides ning naised seisavad paratamatuse ees ohverdada oma osalemise võimalused sotsiaalses, majanduslikus ja poliitilises elus.

See kõik säilitab ebavõrdsust kodu ja perega seotud kohustuste jaotusel meeste ja naiste vahel, üldjuhul sunnib just naised valima paindlikuma töökorralduse või loobuma tööst, mis omakorda mõjutab nende karjääri, naiste ja meeste püsivat palgaerinevust ja pensioniõigust.

Olen ettevaatlik eesistuja Tšehhi ettepaneku suhtes muuta laste eest hoolitsemine „kutsealase karjääri täieõiguslikuks alternatiiviks”. Olen veendunud, et selle elluviimine kinnistaks traditsioonilise meeste ja naiste tööjaotuse.

Oluline roll meeste ja naiste tööjaotuse võrdsustamisel on ka Lissaboni strateegia raames planeeritavatel meetmetel, mille eesmärk lisaks tööhõive suurendamisele, innovatsiooni edendamisele ning tootlikkuse kasvule peab olema ka väljakujunenud soolise diskrimineerimise kaotamine ELis.

Zita Pleštinšá (PPE-DE), kirjalikult. – (SK) Hooldamine on sajandeid olnud naiste ala. Enamik praegustest eakatest naistest on ideaalsed emad, kes veetsid oma nooruse laste eest hoolitsedes, ning minevikus laste ja kodu eest hoolitsemisel tehtud töö ei kajastu nende pensionis. Paljud neist ei saa piisavat pensioni selle sotsiaalselt väärtusliku töö eest, mida nad oma aktiivse elu jooksul tegid, ja see suurendab nende vaesusriski. See on ka põhjus, miks noored naised lükkavad emakssaamist edasi ja eelistavad karjääri teha.

Olen Euroopa Parlamendis sõna võttes korduvalt rõhutanud, et emad ja isad, kes otsustavad vabatahtlikult laste kasvatamise või eakate või ülalpeetavate pereliikmete eest hoolitsemise kasuks, ei tohi diskrimineerida. Ma tean mitut peret, kus hoolitsetakse puudega sugulaste eest ja tehakse seda rasket tööd suure vaprusena, vaatamata takistustele, mida pidevalt on vaja ületada.

Selles sõnavõttus tahaksin ma kiita raportöör Anna Záborská ettepanekuid, milles sisaldub üleskutse tunnustada lisaks traditsioonilisele ametlikule palgatööle ka arvukaid palgata töö vorme, mis moodustavad osa perede põlvkondadevahelisest solidaarsusest. See töö kajastub SKPs juhul, kui pere palkab kellegi teise seda tegema. Teisiti on aga lugu siis, kui seda tööd teeb üks vanematest.

Usun, et see raport innustab liikmesriike võtma meetmeid perepoliitika tõhustamiseks Euroopa Liidus.

Rovana Plumb (PSE), kirjalikult. – (RO) Ajal, mil Euroopa seisab silmitsi sügava majanduskriisiga, mille lõplikku suurusjärku on ilmselt raske hinnata, võib eeldada, et tööturul toimuv segadus avaldab negatiivset mõju sündimusele, sest paljud naised otsustavad lapsi mitte saada hirmu tõttu kaotada töö ja võimaluse tõttu, et laste eest hoolitsemiseks ja nende üleskasvatamiseks vajalikud materiaalsed ressursid vähenevad.

Seda arvestades peab iga liikmesriik edendama eri põlvkondi ühendavat tegevust, näiteks „põlvkondadevaheliseks sillaks“ olevaid keskusi, kus vanemad täiskasvanud hooldavad ja kasvatavad lapsi ning saavad selle eest tasu. Need põlvkondadevaheliseks sillaks olevad keskused, mis tegutsevad mõnes liikmesriigis edukalt, võimaldaksid lapse saanud naistel üsna kiiresti tööle naasta ja muudaksid samas tööturule tagasipöördumise ka eakate, pensionile jäänud inimeste jaoks lihtsamaks.

Dushana Zdravkova (PPE-DE), kirjalikult. – (BG) Viimase paarikümne aasta jooksul on Euroopa Liidu elanikkond kiiresti vananenud. Töö- ja eraelu edukas tasakaalustamine on muutumas naiste jaoks üha keerulisemaks. Seetõttu on nüüd varasemast veel olulisem, et liikmesriigid soodustaksid sündimust ja pööraksid peredele vajalikku tähelepanu. Euroopa Liit saab selles valdkonnas anda oma kaudse panuse, aidates liikmesriikidel oma poliitikat ajakohastada. Ma leian, et „nähtamatu töö“ tunnustamine on üks olulisi samme, mida selles valdkonnas võiks teha.

Me ei saa eirata ka tõsiasja, et üha rohkem tööealisi inimesi hoolitseb samal ajal nii laste kui ka eakate lähisugulaste eest ning et see paneb nad ebakindlasse olukorda. Seepärast on eriti oluline, et komisjon teeks ettepanekuid praktiliste algatuste kohta, millega tunnustataks ametlikult laste, ülalpeetavate ja majapidamise eest hoolitsemisel omandatud oskusi, nii et neid oskusi võetaks tööturule naasmisel arvesse.

Me peame täna mõtlema kõigi nende emade tulevikule, kes hoolitsevad laste – Euroopa tuleviku – eest, ja kaitsma neid ohu eest, et ühel päeval hakkavad nad saama väikest pensioni ja on teiste ühiskonnaliikmetega võrreldes ebavõrdses olukorras.

21. Kommertskasutusele eelnevad hanked ja innovatsiooni kiirendamine jätkusuutlike ja kõrge kvaliteediliste avalike teenuste tagamiseks Euroopas (lühiettekanne)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni nimel Malcolm Harbouri koostatud raporti „Kommertskasutusele eelnevad hanked: innovatsiooni kiirendamine jätkusuutlike ja kõrge kvaliteediliste avalike teenuste tagamiseks Euroopas“ lühiettekanne (2008/2139(INI)) (A60018/2009).

Malcolm Harbour, raportöör. – Härra juhataja, on eriti sobiv, et komisjoni nimel vastab täna õhtul proua Reding, sest minu raport keskendub ettepanekule, mida tema talitused on mitu aastat välja töötanud. See on väga oluline ettepanek, mis pakub mitmesuguseid võimalusi kogu Euroopa majandusele. Ma tahaksin kõigepealt edastada oma tänusõnad voliniku talitustele, kes selle temaga aktiivselt on tegelnud; samas leian, et seda algatust tuleks palju paremini tutvustada. See peab levima laialdaselt väljapoole infoühiskonna peadirektoraati – ja ma arvan, et see ongi hakanud juba levima –, sest see on nii oluline, eriti meie praeguses majandusolukorras.

Niisiis, millest ma räägin? Küsimuse tuum seisneb selles, et Euroopa Liidu avaliku sektori asutused kulutavad tohutult palju maksumaksja raha toodete ja teenuste ostmiseks. Riigihangetele kulutatakse igal aastal hinnanguliselt 1 800 000 000 eurot. Kui suur osa neist hankevahenditest kulutatakse tegelikult selleks, et ergutada teadusuuringuid ja innustada leidma uusi lahendusi neile tähtsatele ülesannetele, millega avaliku sektori asutused ja tegelikult kõik ühiskonnaliikmed iga päev silmitsi seisavad? Ma pean silmas paremat tervishoidu, paremaid transpordilahendusi, kliimamuutuse tõkestamist ja energiatõhusamaid ehitisi. Euroopa Liidu hankekulutused, mis on seotud teadus- ja arendustegevusega, moodustavad alla ühe protsendi kogu hanke-eelarvest.

Pidades silmas, et me oleme Lissaboni strateegiaga seadnud selge eesmärgi suurendada teadus- ja arendustegevusega seotud kulutusi kolme protsendini, on siin tohtu potentsiaal.

See on valdkond, kus kommertskasutusele eelnevate hangetega saab palju ära teha. Me vajame targalt tegutsevaid, teadusuuringuid oluliseks pidavaid avaliku sektori asutusi, et tekitada nõudlus uuenduslike lahenduste järele ning seejärel teha selle nõudluse rahuldamiseks koostööd nii suuremate kui ka väiksemate uuenduslike ettevõtetega, eelkõige väikeste ettevõtetega, kelle jaoks see on väga kasulik. Me tahame, et need

targad tellijad tõepoolest mõtleksid ette, oleksid nõudlikud, peaksid silmas vajadusi, mille jaoks kommertsalahendusi veel pole, kuid mille puhul on põhimõtteliselt võimalikud eri lahendused, mida saaks välja töötada asjaomaste asutuste rahalisel toel – lühidalt: rahastaksid teadus- ja arendustegevust kõigepealt võib-olla esmaste ideekonkursside kaudu ja seejärel viiks need lahendused järgmisele tasandile, tagades toote või teenuse elujõulisuse, nii et sellega oleks võimalik turule tulla.

Sellisel antav toetus on eriti väikestele ettevõtetele erakordselt kasulik. Me oleme näinud, et juhtudel, mil sellist meetodit juba kasutatakse, on ettevõtetele isegi siis, kui nende lahendus ei läinud tootmisse, olnud võimalik töötada oma teadus- ja arendustegevuse mõne osa rahastamise toel välja muid kasumlikke tooteid.

See seostub ka komisjoni teise algatusega, mida minu raport käsitleb, ehk „juhtivate turgude algatusega“, mille puhul lähtutakse eeldusest, et avaliku sektori asutused on uuenduste eestvedajateks mitmes olulises tehnoloogilises valdkonnas, mis on seotud tervishoiuga ja transpordisektori mõjuga kliimamuutusele. Ehkki seostatud poliitika tekkimise märgid on olemas, nenditakse minu raportis, et meil on vaja rohkem koolitust ja rohkem häid tavasid ning me peame seda ettepanekut rohkem ja laiemalt levitama. Loodan, et volinik ja tegelikult kogu kolleegium võtab seda arvesse ning et Euroopa Parlament näitab oma selget toetust sellele lahendusele.

Lõpetuseks – kui te lubate mulle veidi lisaaega, sest mingis mõttes puudutab minu märkus kodukorda – tahaksin sellele tühjale saalile teada anda, et ma sain oma raporti kohta kaks arvamust: ühe härra Sakalaselt õiguskomisjonist ja teise proua Podimatalt tööstuskomisjonist. Nad ei saa aga oma arvamusi siin esitleda, millest on väga kahju, sest need olid väga väärtuslikud ja ma lisasin need oma muudatusettepanekutele. Lisaks tahaksin tänada oma variraportööri härra Hasse Ferreirat, kes tegi minuga koostööd ja andis samuti suure panuse.

Kokkuvõttes tahaksin öelda, et tegemist on lahendusega, mis on kasulik kõikidele: ühiskonnale, kodanikele, avaliku sektori asutustele, ettevõtetele, uuendajatele ja Euroopa majandusele. Seetõttu on see nii tähtis – ja võrreldes sellega, millised olud valitsesid siis, kui ma seda raportit mõni kuu tagasi koostama hakkasin, on see eriti tähtis nüüd, majanduskriisis, kui me ootame avalikult sektorilt investeeringute jätkamist.

Viviane Reding, komisjoni liige. – Härra juhataja, ma olen täiesti nõus, sest kommertskasutusele eelnevad hanked teenivad kaht eesmärki. Need hanked parandavad avalike teenuste kvaliteeti, kuid eelkõige annavad tööstusele võimaluse saada rahvusvahelistel turgudel liidriks. See tähendab, et me kasutame raha mõistlikult, eriti kriisi ajal, mil me peame aitama oma tööstusel uurimistulemusi praktikas rakendada ning tehnoloogilisi lahendusi ja uuendusi võimalikult hästi ära kasutada.

Mul on väga hea meel, et raportöör Harbour on koos komisjoniga toetanud algatust, mis on pikka aega ootel olnud. On suur vahe, kas idee on valmis või viiakse seda ellu. Ma loodan tõesti, et Euroopa Parlamendi raport lükkab asjad käima ja et sellest saab meie teadus- ja innovatsioonipoliitika oluline osa. Kui me tekitame Euroopas avaliku sektori suure nõudluse uute innovaatiliste toodete ja teenuste järele, siis on see tõepoolest väga kasulik, eriti väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete jaoks, ning seetõttu on mul selle algatuse üle hea meel. Õnnitlen härra Harbourit tema töö puhul.

Millised on järgmised konkreetsed meetmed, mida me peame võtma? Vastates kohe raportis sisalduvatele konkreetsetele soovitudele, võin ma kinnitada, et komisjon kavatseb toetada meetmeid, mille eesmärk on edendada kogemuste vahetamist ja teadlikkuse suurendamist, ning uurida, millisel moel võiks motiveerida paljude liikmesriikide hankijaid, et kommertskasutusele eelnevate hangete projekte ühiselt rakendada.

Komisjon on INTERREGi, CIPi ja FP7 raames projektikonkursid juba avanud, et toetada avaliku sektori asutuste võrgustike loomist seoses kommertskasutusele eelnevate hangetega.

Ma arvan, et keskpikas ja pikas perspektiivis peaksid Euroopa valitsused kommertskasutusele eelnevad hanked kaasama oma strateegilistesse kavadesse, mis on seotud avaliku sektori investeeringutega. Ma leian, et hüvitamispakettidega oleks hea alustada. Komisjoni poolt kavatsen ma seda aspekti rõhutada teatistes, mis peaks avaldatama selle aasta märtsikuu alguses; ma teen selles ettepaneku tugevdada Euroopa info- ja sidetehnoloogiaga seotud teadus- ja arendustegevuse ja innovatsiooni strateegiat – seega käsitletakse selles teatistes ka kommertskasutusele eelnevaid hankeid.

Nagu teate, on osa liikmesriike kommertskasutusele eelnevate hangete katseprojekte juba alustanud. Need projektid saavad järgmiste kuude jooksul loodetavasti lisa ning ma kutsun parlamendikomisjoni liikmeid ja kogu Euroopa Parlamendi liikmeid üles tutvustama kommertskasutusele eelnevaid hankesid oma kodumaal ministritele ja kohalikele omavalitsustele. Me suudame midagi ära teha ainult siis, kui me tegutseme ühiselt. Palju tänu teile abi eest.

Juhataja. – Päevakorrapunkti käsitus on lõppenud.

Hääletus toimub homme.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 142)

Zita Pleštinská (PPE-DE), kirjalikult. – (SK) Innovatsiooni soodustamine ja teadmistepõhise majanduse arendamine on jätkusuutlike ja kvaliteetsete avalike teenuste tagamise oluline eeldus. Ameerika Ühendriikide avalik sektor kulutab uurimis- ja arendustegevuse hangetele igal aastal 50 miljardit dollarit ehk 20 korda rohkem kui Euroopa Liit ning seetõttu peavad liikmesriigid täitma oma kohustuse investeerida 3% SKPst teadus- ja arendustegevusse. Riigihanked on selle eesmärgi saavutamiseks strateegiline vahend.

On arvukalt Euroopa teadusprogramme, mille tulemusi ei ole avaliku sektori asutused riigihangete kaudu veel ära kasutanud. Euroopa Liidu senine praktika põhineb ainuõiguslikul väljatöötamisel, mis tähendab, et iga ettevõtte säilitab omandiõiguse enda loodud uute ideede suhtes.

Hoolimata asjaolust, et kommertskasutusele eelnevad hanked lihtsustavad veidi olukorda, on kogu protsess väga vaevanõudev. Ülikoolide ja uurimisinstituutide osalemine võiks olla avaliku sektori asutustele suureks abiks. Liikmesriigid võiksid tugineda teadus- ja arendustegevuses osalevate Euroopa innovatsiooniametite kogemustele.

Ma loodan, et komisjon koostab Malcolm Harbouri raportis sisalduvate ettepanekute alusel põhjaliku ja kergesti loetava käsiraamatu, et aidata eelkõige väikestel ja keskmise suurusega ettevõtetel ning riigihangetega tegelevatel asutustel seda algatust rakendada.

Üksnes Euroopa Liidu liikmesriikide tiheda koostöö kaudu riigihangete valdkonnas suudame edendada uuenduslikkust ning tagada jätkusuutlikud ja kvaliteetsed avalikud teenused.

22. Järgmise istungi päevakord (vt protokoll)

23. Istungi lõpp

(Istung lõppes kell 23.00.)